

Mercator
v akciji
55 izdelkov
 od 26.4. do 10.5.2001
 Mercator-Dolenjska, d.d., Lrvada 8, Novo mesto
 Akcija velja v vseh prodajalnah z živili v Mercatorju!

DOLENJSKI LIST

Št. 18 (2697), leto LII • Novo mesto, petek, 4. maja 2001 • Cena: 240 tolarjev

Mladim omogočiti dostop do znanja

Predsednik Državnega zbora Borut Pahor govoril na 20. prvomajskem srečanju na Debencu - 3000 ljudi - Sindikalna priznanja

DEBENEC - Prav je, da se zavedamo, da je znanje pravzaprav največje bogastvo, ki ga ima na majhen, a ambiciozen narod. Ključna pravica, za katero si bo vredno prizadevati v prihodnje, je pravica do znanja, dostopa do znanja, do enakih možnosti za to, da do znanja pridejo mladi ljudje, posebno iz manj premožnih družin, iz demografsko ogroženih okolij, s podeljenja.

V tem smislu 1. maj kot delavski praznik socialnega osvobodjenja v tretjem tisočletju prav nič ne izgublja svojega pomena. Ostaja enako pogumen, a ga mora naša generacija pač vpeti v nov čas, v čas novih tehnologij, interneta. "Danes si pač mladi ljudje ne pošiljajo več ljubezenskih pisem po pošti, ampak po internetu. In če želijo priti do interneta, ga uporabljati, morajo priti do znanja. Vsi starši smo enaki, vsi želimo svojim otrokom omogočiti najboljše. Če želi-

mo biti socialno pravičnejša družba, moramo pomagati tistim, ki so socialno šibkejši. Zato, da njihovim otrokom omogočimo, da pridejo do znanja, kajti, hvalabogu, znanje ni porazdeljeno po premoženjskem stanu, ampak je nadarjenost razdeljena enako in pravično. In če Slovenci tega znanja, te najpomembnejše 'surovine', ki jo imamo, ne bomo znali plemeniti, ne bomo dosegli tiste prihodnosti, ki nam je, se mi zdi, zapisana v zvezdah!" to je bila osrednja misel predsednika Državnega zbora Boruta Pahorja na letošnjem jubilejnim prvomajskem srečanju na Debencu. V pestrem kulturnem programu 20. prvomajskega srečanja na Debencu, ki se ga je v sončnem vremenu udeležilo kar okrog 3000 ljudi, so sodelovali trebanjski godbeniki, Trebanjski oktet, literarni ustvarjalci mirnske osnovne šole in skupina Glasbene šole Trebnje. P. P.

1. MAJ NA JAVOROVICI - Okoli 5.000 ljudi, se je udeležilo tradicionalnega prvomajskega srečanja na Javorovici, najvišje ležeči gorjanski vasi v šentjernejški občini; kakih 1000 pohodnikov je prišlo z več strani, najdaljšo pot so naredili tisti, ki so se na pot podali iz Metlike. Slavnostni govornik Igor Bavčar, minister za evropske zadeve, je med drugim dejal, da Slovenija želi snovati svojo prihodnost kot del enakopravne družine v okviru evropskih držav in narodov. Na fotografiji: trije preživeli borci 4. bataljona Cankarjeve brigade so v spremstvu ministra Bavčarja (levi) in šentjernejškega župana Franca Hudoklina (desni) k spomeniku 113 borcev nesrečnega 4. bataljona Cankarjeve brigade, ki so jih spomladi 1944 na Javorovici pobili nemški okupatorji in njihovi domači pomagači, položili venec. (Foto: A. B.)

PRIZNANJA - Območna organizacija ZSSS Dolenjske in Bele krajine, organizator srečanja na Debencu, je šestemti zaslužnih posameznikov: Miri Henič, Dragu Bonu, Igorju Lebarju, Janezu Jermanu, Janezu Matkoviču in Miranu Juraku podelila posebna priznanja. (Foto: P. Perc)

Nuklearna ni več tako zelo usodna

Posavsko gospodarstvo je lani prvič po osamosvojitvi poslovalo pozitivno in ustvarilo nekaj čez 5 milijard neto dobička, medtem ko se je izguba prej iz leta v leto povečevala

KRŠKO - Ali gre v prijetni spremembi za trajen preobrat? "Finančni podatki kažejo, da se je negativni trend ustavil, kar so napovedovali že rezultati poslovanja v letu 1998 in 1999, ko so nekatere velike gospodarske družbe še preveč krojile usodo regije," je na novinarski konferenci povedal direktor krške podružnice za Agencije za plačilni promet Andrej Zupančič.

Poročilo, ki ga je podala Marjana Malus, je zajemalo podatke 901 gospodarske družbe, med njimi letos prvič tudi 18 zadrug. Polovica jih je zaposlovala samo enega ali celo nobenega delavca. V rezultatih pa seveda ni poslovanja družb, ki imajo sedež drugje (npr. Mercator, Spar, Kompas itd.). Letos so z visokim dobičkom in nizko izgubo presenetila velika podjetja, v katerih je delala dobra polovica vseh delavcev v gospodarstvu, žal pa so njihove plače v povprečju še vedno precej zaostajale za slovenskimi. Lansko leto je z dobičkom zaključilo leto 55 odst. vseh gospodarskih družb v regiji.

Posavsko gospodarstvo je doseglo 192 milijard tolarjev prihodkov ali realno za 13 odst. več kot leto prej in tako povečuje svoj delež v slovenskih prihodkih. Odhodki so rasli za 3 odst. počasneje kot prihodki. Več kot milijardo prihodkov je v Posavju obračunalo 32 podjetij (15 v Krškem, 9 v Sevnici in 5 v Brežicah) in skupaj doseglo 62

odst. vseh prihodkov. Realno so se povečali prihodki iz poslovanja (12 odst.), od prodaje doma (6 odst.) in od izvoza (15 odst.). Delež prihodkov od izvoza še vedno presega državno povprečje. Največji izvozniki (Vipap Videm, Nuklearna elektrarna Krško, Lisca, Holzschuh, Resistec in Jutranjka) so dosegli 60 odst. vsega posavskega izvoza.

Več kot 100 milijonov tolarjev dobička je ustvarilo 13 gospodarskih družb (leto prej samo 5). Število velikih družb se je lani povečalo za 6, tako da jih je zdaj 24. Več kot polovico dobička so ustvarile tri krške družbe: največjega Vipap Videm, nato pa Termoelektrarna Brestanica in NEK, ki nima več tako usodnega vpliva na posavsko gospodarstvo. Na četrtem mestu po dobičku so Terme Čatež.

Majhne družbe, ki zaposlujejo četrtno vseh delavcev, zmanjšujejo delež v prihodkih in so pridelale visoko neto izgubo. Sicer pa je s čisto izgubo leto zaključila tretjina vseh gospodarskih družb (z

2.506 zaposlenimi), več kot 100 milijonov tolarjev izgube pa se je nabralo pri 9 podjetjih. Več kot polovico vse posavske izgube odpade na 5 brežiških družb s področja finančnega posredništva (skupina Nika in podjetje Star). Tem družbam gre tudi zasluga za negativni izid poslovanja v brežiški občini, kar pa glede na dejavnost in na komaj 12 zaposlenih v njih ni usodno ne za občinsko in ne za regijsko gospodarstvo.

V regiji je bila še vedno najpomembnejša predelovalna dejavnost, lepe poslovne rezultate pa je lani izkazalo tudi 5 družb iz dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo, medtem ko je ena iz te družine poslovala z izgubo. Med dejavnostmi je izstopalo še gradbeništvo, zato pa je nazadovala trgovina, ki je skupno poslovala negativno. Po slabih rezultatih se izstopa že omenjeno finančno posredništvo.

Pokritost sredstev s kakovostnimi viri (kapitalom, dolgoročnimi obveznostmi) se je lani v Posavju izboljšala, zaostrila pa se je ne likvidnost. Povprečni znesek blokada na žiro računih se povečuje tudi v začetku letošnjega leta, enako tudi število blokiranih računov. B. DUŠIČ GORNIK

Berite danes

- stran 2:
 - Akropol spet s Pandžo na čelu
- stran 3:
 - 7. april - novomeški občinski praznik
- stran 5:
 - Barvanje Obrha in meščanov
- stran 6:
 - Majorja Troho še vedno pogrešajo
- stran 7:
 - Resnično praznik vseh Slovencev
- stran 13:
 - Pri Trdinovih starih demokratih v prelestnih krajih pod Gorjanci
- stran 15:
 - "Še čez to krizo, potem pa lahko grem!"

Vozil ukraden avto

KARTELJEVO - Policisti so 25. aprila med kontrolo prometa na hitri cesti št. 1 ustavili 20-letnega voznika osebnega avta M. K. iz Dobove, ki je vozil ukraden avto znamke Suzuki Vitara. Ukraden je bilo v Ljubljani. Za voznika so zaradi suma storitve kaznivnega dejanja tatvine odredili pridržanje.

Jubilej Belokranjskega muzeja

METLIKA - V torek, 8. maja, bodo v Metliki proslavili 50-letnico ustanovitve Belokranjskega muzeja. Ob 17. uri bo Jože Hudeček, član upravnega odbora Društva slovenskih pisateljev, odkril spominsko ploščo prof. Jožetu Dularju na njegovi hiši na Cesti bratstva in enotnosti 39 v Metliki. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl, igrala pa bo Mestna godba Metlika. Uro pozneje bo na dvorišču metliškega gradu, v katerem domuje muzej, svečana akademija, na kateri bo slavnostna govornica ministrica za kulturo Andreja Rihter. Nastopili bodo dramska igralca Vfoleta Tomič, moški pevski zbor sv. Štefana iz Semiča in trio Dva čardaša.

CITROËN CENTER
 C I K A V A
 Podbevškova 6a, Novo mesto
 tel.: 07/393 04 54, 393 04 64 Avto - BH

Na referendumu umetna oploditev ali predsodki?

Pa smo spet dobili temo, ki bo razdelila Slovence. Prejšnji četrtek, natanko teden dni po sprejetju novele zakona o zdravljenju neplodnosti z biomedicinsko pomočjo, je skupina 34 poslancev - večina iz opozicije - vložila zahtevo za razpis naknadnega referenduma o tem zakonu, saj se ne strinjajo, da imajo po zakonski noveli možnost oploditve z biomedicinsko pomočjo tudi zdrave samske ženske.

Veliko polemik, pa tudi poniževanj in sramotenj žensk je bilo že pred sprejetjem omenjenega zakona, verjetno jih bo sedaj še več. Zanimivo je, da so bili taisti poslanci ob neki drugi priložnosti polni besed o nujnosti dviga natalitete, danes pa razsojajo, kakšnega stanu in zdravja naj bo ženska, da lahko postane mati. Prav gotovo bi se o tej temi, pa tudi o drugih pogovarjali drugače, če bi bilo v našem parlamentu več žensk. Toda to je že drug problem.

Sirah pred tem, da se Slovenke ne bodo več odločale živeti s partnerji v takšni ali drugačni zvezi, je odveč, saj javnomnenjske raziskave kažejo, da najbolj vrednotijo delo in družino. Dogaja pa se, da ravno ženske zaradi potencialne nosečnosti in materinstva pogosto nimajo enakih možnosti pri zaposlovanju kot moški. Zgrniti vso odgovornost za krizo današnje družine na žensko, je, milo rečeno, neodgovorno sprenevedanje, kajti dejstvo je, da kljub modernim časom večina gospodinjstva dela in skrbi za otroke še vedno pade na ženske, medtem ko je družina za moške razbremenitev.

Omenjeni zakon je torej zanimiva politična in ideološka tema, ki pa bo z referendumskim odločanjem davkoplačevalce zelo veliko stala - le nekaj manj kot izvedba volitev. Žal to ne bo prineslo nove kakovosti za slovensko družino in naše otroke, koristneje bi bilo, če bi to ogromno vsoto denarja namenili otrokom, saj nekateri med njimi živijo tudi v pomanjkanju, še vse preveč jih trpi zaradi nasilja v družini ipd. Predvsem pa je treba mladim ljudem dati možnost, da imajo otroke, če si jih želijo. Bolj kot to, da ima otrok oba roditelja, pa je pomembno, da je otrok ljubljen in da roditelj(a) zanj skrbi(ta) odgovorno in po najboljših močeh. Ja, to je bolj pomembno kot predsodki!

J. DORNIZ

Andrej Zupančič

VREME
 Ob koncu tedna bo spremenljivo vreme, pojavljale se bodo plohe in nevihte, nekoliko hladneje bo.

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI RUMENE STRANI SLOVENIJA TEL
 INTER MARKETING
 tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
 Ali ste že razmišljali o varčevanju v vrednostnih papirjih? Zdaj je pravi čas za to!
 BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 07/33-42-410
 BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 07/34-60-730
 BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 07/30-56-480
 BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 07/81-41-371

ROLETARSTVO PVC OKNA VRATA SENCILA
 25 let
MEDLE
 tel.: 07/3930-930 fax: 07/3930-947

ISSN 0416-2242
 9 770416 224000

Obdelujete svoj vrtiček?

Ameriški državnik si verjetno ni izmislil tistega samo za okras. Rekel je, da nobena rasa ne more napredovati, če ne spozna, da je obdelavi polja prav toliko dostojanstva, kot v pisanju poezije. Ali Slovenci mislijo podobno o poljedelstvu in pesništvu? V poljedelstvu iščejo srečo manj pogosto, kot so jo včasih, pesništvu so naklonjeni takrat, kadar jih ni preveč strah Prešernovega svarila, da "pevcu vedno sreča laže". Kar spominja Slovenca na poljedelstvo njegovih starih očetov, je obdelava vrtov. Ljubiteljskega vrtnarjenja je veliko, mogoče vse več. Po eni strani se verjetno zanj odločajo zato, da se razgibavajo. Še pomembnejši razlog za obdelavo vrtov je želja po sveži in biološko pridelani zelenjavi. Ali obdelujete svoj vrtiček? Tako je vprašanje v tokratni anketi Dolenjskega lista. Vprašanje se zdi aktualno zaradi letnega časa, ko vrtno grede že kažejo lepe podobice. Ni seveda vse v vremenu. Na slovensko predanost obdelavi vrta kažejo tudi strehe in strešnice, ki nastajajo ob vrtnih gredah. O tem, da je naš vrt naše veselje, govorijo tudi mestne ulice ob koncu tedna. Ljudje iz mest pobegnejo na podeželje, nekako splezajo po svojih nevidnih rodbinskih koreninah do svoje zelenjavne ohišnice in so tam srečni. Take drobne državljanske vrtno sreče - mar ni to najboljši odgovor tistim, ki vprašujejo, ali lahko državljanu srečo dasta politični sistem in država?

SLAVICA ŠVEB, gospodinja iz Vinice: "Obdelujem vrt, na njem pa pridelam toliko, kolikor potrebujem za možem. Veselje imam do vrtnarjenja, pa tudi navajena sem tega dela, saj je bil vrt vedno pri hiši. Ne nazadnje pa je tudi praktično, saj ni potrebno po vsako zelenjavico v trgovino. In kar je najbolj pomembno: vem, kaj pojem, saj ne uporabljam strupov za zatiranje škodljivcev."

MARIJA ZALEC, upokojenka s Streklejca pri Semiču: "Imam celo posestvo, obdelujem pa vrt in njivo, kjer pridelam vso zelenjavo, ki jo potrebujem zase. Pa še dva vinograda imam zraven. Finančno se vse to delo ne splača, a nimam avtomobila, da bi hodila po zelenjavo v trgovino, ki je ni v naši vasi. Je pa zlasti za zdravje dobro, da se človek ob takem delu nekoliko razgiba."

BARBARA MIHELIČ, diplomirana germanistka iz Mirne Peči: "Svojega vrtička še nimam, zato pa rada priskočim na pomoč staršem. Poleg vrtička pri domači hiši imamo še njivo v Brezovici pri Črmošnjicah, kjer pridelujemo različne vrste zelenjave za naše potrebe. Delo na vrtu je tudi eden načinov sproščanja, zemlja namreč daje človeku energijo."

ANDJELKO SIMIČ, mizar iz Novega mesta: "Naša družina ima zelo majhen zelenjavni vrt, ki obsega le nekaj kvadratnih metrov. Obdelujem ga predvsem zato, da imamo kaj početi in da ne posedamo doma v bloku, ne pa zato, ker bi se nam to ne vem kako izplačalo. Na vrtu največkrat dela žena, medtem ko jaz pomagam pri kakšnem težjem opravilu, na primer pri lopatanju."

DRAGICA KOPRIVEC, uslužbenka kreditnega oddelka Dolenjske banke v Trebnjem: "Imam manjši vrt pri zidnici na Dolgi Njivi, kjer z veseljem povsem brez umetnih gnojil in škropljenja z zaščitnimi sredstvi pridelujem vrtnine za domačo rabo. Zavedam se, da je to še najmanj, kar lahko storim za zdravje svoje družine v vse bolj onesnaženem okolju."

MILENA PAVLIČ, delavka, s Pokleka nad Blanco: "Odkar sem se pred osmimi leti prisožila semkaj, skrbim za vrt pred hišo. Pozna se, da je bil že poprej skrbno obdelovan na bio način, brez pomoči kakšne škodljivih kemikalij za morebitne škodljivce in človeka. Pridelam vrtnine za kuho, tako da ni treba za vsako malenkost v trgovino."

MARKO PIRŠIČ, informatik iz Kočevja: "Imamo hišo in že kar nekaj samoumevno je, da imamo zato tudi vrt in da ga obdelujemo. Je pa dejstvo, da je doma pridelana hrana boljša in predvsem bolj zdrava, dodatna vzpodbuda za delo. Zato denimo starša, ki skrbita za vrt, sadita tudi krompir in drugo zelenjavo za ozimnico, čeprav jim to ne pride nič ceneje, kot če bi ozimnico kupili."

ALEKSANDRA ŠPILER, dipl. ekonomistka, iz Kostanjka (pri Zdoalah): "Imam vrt in ga obdelujem enkrat tedensko, ker nas med tednom ni tukaj. Zelo sem vesela, kadar je ravno prav dežja, da mi vrt sproti zaliva. Vrt imam rada zaradi rekreacije, predvsem pa zaradi tega, da imam stalno svežo zelenjavo pri kuhanju. V zadnjem času opažam, da mi na vrtu najbolj uspeva paradižnik."

DRAGO KOVAČIČ, strugar, iz Brežic: "Doma delamo na kmetiji. Imamo sadovnjak, njive, zelenjavni vrt. Delo na kmetiji se je že zdavnaj začelo. Treba je delati. To je neke vrste razgibanje, sprostitve ravno ni, gre pa. Tudi tisti, ki stanujejo v mestu v blokih, imajo vrteve. Na domačem vrtu in na njivi zraste vse bolj naravno. Veš, kaj posadiš, veš, kako gnojiš, veš, kaj pridelas."

Še ena občina ob Kolpi?

Štirje črnomaljski svetniki dali pobudo za ustanovitev občine Poljanska dolina ob Kolpi - Še proučitev ustreznih služb

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki Martin Lindič, Peter Madronič, Marko Kobe in Jožef Špehar so na seji tukajšnjega občinskega sveta pretekli teden predlagali dodatno točko dnevnega reda, ko naj bi sprejeli pobudo o ustanovitvi nove občine Poljanska dolina ob Kolpi. Svetniki so se z novo točko strinjali, zapletlo pa se je ob sprejemanju pobude.

Štirje svetniki so predlagali, naj bi nova občina obsegala sedanje območje krajevnih skupnosti Stari trg ob Kolpi, ki je v črnomaljski občini, in Predgrad v kočevski občini. Predlagatelji so zagotavljali, da ti dve KS po zakonu v celoti izpolnjujeta pogoje za oblikovanje nove občine. V dolini imajo osnovno šolo, knjižnico, zdravstveno oskrbo, preskrbo za življenjskimi potrebščinami, prostore za občinsko upravo. Zadovoljiva je tudi komunalna opremljenost, saj imajo ceste, vodooskrbo, elektriko, telefon, urejen odvoz odpadkov in požarno varnost, pokopališča, pošto, banko.

V dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi je pogoj za ustanovitev občine 5000 prebivalcev, vendar so dovoljene izjeme, če gre za geo-

grafske, obmejne, zgodovinske ali gospodarske razloge. Predlagatelji so prepričani, da ima Poljanska dolina vse te izjeme, saj je geografsko zaokroženo območje, ki je sedaj umetno razdeljeno. Leži ob meji s Hrvaško, je gospodarsko zapostavljena, do leta 1957 je tam že bila občina. Zatrjevali so, da imajo Poljanci pravico in so sposobni voditi svojo občino ter zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev, kar jim potrjujejo tudi izkušnje iz sosednjih novih občin Kostel in Osilnica. Zato so svetnikom predlagali, naj potrdijo njihovo pobudo, da bodo v skladu z zakonom izdelali študijo o utemeljenosti nove občine in jo še pravočasno predložil v odločanje državnemu zboru.

Čeprav je Martin Lindič zagotavljal, da so predlagatelji ravnali po poslovniku ter da še ne gre za ustanavljanje nove občine, temveč le podporo pobudi, so se svetniki odločili drugače. Pobudo so vzeli le v vednost, ustreznim službam pa so naročili proučitev predloga, o katerem bodo glasovali na naslednji redni, če pa se bo mudilo, lahko tudi na izredni seji. M. B.-J.

Vržena rokavica

Sodelovanje zdravilišč

Jože Preskar, načelnik Uprave enote novo mesto, prejšnji so-govornik v Vrženi rokavici, je svoje vprašanje, če spomnimo nanj, zaokrožil tako: "Glede na to, da že celo zadnje desetletje spremljamo ekspanzivni razvoj družbe Terme Čatež, ki je najbolj kritična leta preživljala z novimi naložbami, me zanima: Ali so za Boruta Mokroviča, direktorja Term Čatež, zanimive tudi Dolenjske in Šmarješke Toplice? Ali se Terme in Krka Zdravilišča kakorkoli dogovarjajo za poslovno sodelovanje?"

Vržena rokavica je pristala v Termah Čatež. Borut Mokrovič, generalni direktor Term Čatež, je v odzivu na Preskarjevo vprašanje, pojasnil: "Delniška družba Terme Čatež uspešno posluje in skrbno načrtuje vlaganja in rast družbe. Kam, kdaj in kje družba vlaga, je stvar poslovnih odločitev, s katerimi družba seznanja javnost, ko je o tem sprejeta konkretna odločitev. Do takrat pa so informacije s tega področja zaupne narave."

Borut Mokrovič

Nov izziv namenjamo obmejni policiji na Obrežju. Naši bralci nam pogosto povedo, da so pri prehodu državne meje nekateri potniki deležni manj temeljitega, drugi pa temeljitejšega pregleda. Zanima nas, po kakšnih merilih se obmejna policija na mejnih prehodih odloča za temeljitejši pregled vozil in stvarni potnikov, ki tam prestopijo državno mejo. M. L.

Akripol spet s Pandžo na čelu

LB Maksima očitno ni vedela, v kaj se podaja, ko je izvedla "puč", s katerim je obglavila dotedanje vodstvo firme - Podcenila je druge delničarje, zaposlene - Nadzorni svet z novimi člani

TREBNJE - Napoved Dušana Pandže, med službeno potjo v tujini razrešenega direktorja Akripola, v članku 8. marca, da se bo zgodba hitro in za PID LB Maksimo klavrno končala, se je uresničila. Trimo kot večinski delničar je zahteval sklic izredne skupščine družbe Akripol, ki jo je uprava, se pravi direktor Ivan Hrkač, čeprav z izmikanjem in brez utemeljenega razloga vendarle bila prisiljena sklicati. Čeprav 15 dni kasneje, kot je bilo podano v zahtevku...

Pred zasedanjem skupščine sta odstopila "Maksimina" člana nadzornega sveta iz vrst delničarjev Andrej Laznik in Stane Sever, tako da sta se izognila pričakovani razrešitvi. Na skupščini sta bila imenovana za nova člana iz vrst delničarjev Breda Kotar in Danijel Zupančič, oba iz Trima, tretji član, ki prihaja iz vrst zaposlenih, pa je postal Anton Strah. Razrešitvi pa se ni uspel izogniti Ivan Hrkač. Na konstitutivni seji nadzornega sveta, ki je bila isti dan in na kateri je bila izvoljena za predsednico Kotarjeva, je bil odpoklican tudi Hrkač z mesta direktorja družbe in na to mesto je bil ponovno imenovan Pandža. Hrkača je bil odpoklican iz utemeljenega oz. krivdnega razloga, ker je družbo "vodil" brez izdelanega koncepta, brez predložene vizije in strategije, zaradi slabega poslovanja družbe (ustvarjene izgube) v času njegovega mandata, izvajanja politike in zaščite interesov le enega od delničarjev (LB Maksime) ter zaradi kršitve zakonodaje in statuta družbe glede nepravčasnega sklica skupščine delničarjev.

LB Maksima očitno ni vedela, v kaj se podaja, ko je izvedla "puč", s katerim je obglavila dotedanje vodstvo firme. Podcenila je druge delničarje, zaposlene, na koncu pa tudi Pandžev vpliv ni bil zanemarljiv, saj je med delavci priljubljen. To je bil poseg v okolje (na Treba-

nje in Dolenjce!), ki ni prav prijazno do takšnih poskusov paradržavne birokracije. Argumenti, ki so jih navedli pri odvzemu večine Pandževih pooblastil oz. kasnejši razrešitvi, so bili trhlji, neutemeljeni pa tudi nezakoniti. Ko jim ni uspel prevzem Akripola so s Pandževu razrešitvijo poskušali izsiliti večinskega delničarja Trimo z visoko ceno delnic. Ni jim uspelo predvsem zaradi odločnega nastopa zaposlenih in delničarja Trimo ter javnosti, ki je bila na Akripolovi strani. "Zahvaljujem se sredstvom javnega obveščanja, posebej Dolenjskem listu za podporo. Menim, da je bilo marsikatero dejanje čla-

Obsodba

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so pretekli teden na seji soglasno obsodili odstranitev spominske plošče častnemu občanu, pesniku in pisatelju prof. dr. Vinku Beličiču, s pročelja hiše na Kolodvorski 7 v Črnomlju. Vsem pristojnim organom pa so naložili, da nadaljujejo z iskanjem storilcev.

Ob tednu Rdečega križa

NOVO MESTO - Rdeči križ Slovenije (RKS) in Območno združenje RK Novo mesto pripravljata ob mednarodnem dnevu Rdečega križa 8. maju in tednu Rdečega križa različne prireditve in dejavnosti, s katerimi bosta skušala opozoriti posameznike in družbo na pomen humanitarne ideje in delovanja svetovnega gibanja Rdečega križa. RKS bo posebno pozornost posvetil mladim članom in zanje 15. maja v Križankah v Ljubljani pripravil dobrodelni koncert z naslovom "Zabava z namenom".

Novomeško območno združenje bo ob tej priložnosti 7. maja izdalo bilten "Z roko v roki", ki ga bodo prejela vsa gospodinjstva v občini Novo mesto, 8. maja bo od 10. do 15. ure na novomeškem Novem trgu delovala informacijska stojnica Rdečega križa, na kateri bodo praktično prikazali tudi oživiljanje na lutki, 11. maja pa bodo mladim prostovoljcem predstavili mednarodni projekt "Od potreb k dejanjem". Od 8. do 31. maja bo po vseh trgovinah potekala akcija zbiranja prehrabnih in higienskih izdelkov za socialno ogrožene, imenovana "Košarica RK", različne dejavnosti pa v tednu Rdečega križa pripravljajo tudi po vseh osnovnih šolah.

O novih standardih

OTOČEC - Zdaj, ko so dokončno oblikovani novi trije temeljni standardi kakovosti (ISO 9000, ISO 9001 in 9004), pripravlja odbor za kakovost pri območni gospodarski zbornici v Novem mestu predavanje na to temo. Nove standarde bo v hotelu Grad Otočec v torek, 8. maja, razlagal dr. Borut Pretnar. Predavanje se začne ob 11.30 in je brez kotizacije, prijave pa sprejemajo še en dan pred dogodkom v zbornici (mag. Cvelbar).

Kako do male HE?

NOVO MESTO - Elektrotehniško društvo Dolenjske vabi na predavanje o malih hidroelektrarnah, na katerem bo strokovnjak s tega področja Marko Gospodjinački iz Zveze društev malih HE govoril o procesu postavitve male elektrarne od ideje do uresnitve. Predavanje bo v sredo, 16. maja, ob 12. uri v prostorih PE Elektro Novo mesto. Kotizacija je 6.000 in za člane društva 4.000 SIT, prijave pa zbirajo do 11. maja.

NASTOP GIMNAZIJEV - Skorajda polno dvorano novomeškega Kulturnega centra Janeza Trdine so na proslavi v počastitev dneva upora in ob 60-letnici ustanovitve OF zelo navdušili mladi novomeški gimnazijci, ki so skozi recitale povedali, kakšen je njihov odnos do teh pomembnih dogodkov v slovenski zgodovini. (Foto: Marko Klinc)

Pomembna odločitev za upor

Na proslavi ob dnevu upora in 60-letnici ustanovitve OF v Novem mestu je bil slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl

NOVO MESTO - Ob državnem prazniku dnevu upora proti okupatorju in 60-letnici ustanovitve OF je bil na proslavi, ki jo je prejšnjo sredo v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu organizirala novomeška občina v sodelovanju z novomeškim območnim združenjem borcev in udeležencev NOB in novomeško območno zvezo društev upokojencev slavnostni govornik akademik dr. Matjaž Kmecl, ki je v svojem skrbno pripravljem govoru poudaril, da je bila ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda eden najznamenitejših dogodkov v naši zgodovini.

"Odločitev za upor je bila veličansko tveganje in je najbrž niti ne bi zmogli, če ne bi imeli za seboj stoletnih izkušenj majhnega naroda, da je velikost v srcu, v pogumu, v volji in ne v številkah - natanko tako, kot je pel Kajuh. Ustanovitev OF slovenskega naroda je torej sledila rdeči niti in zgodovinskemu instinktu našega obstajanja," je dejal dr. Kmecl. Kako veliko ceno je ta mali narod plačal za to, govorijo številke: 16.000 padlih, 7.400 pomrlih v koncentracijskih taboriščih, več tisoč pobitih talcev, razselitev deset in deset tisočev Slovencev itd.

"Potem pa se danes najde kdo, ki trdi, da je bilo vse skupaj prevara, ker je bila OF ustanovljena 26. in ne 27. aprila, kot da se je odločalo o datumu in besedah in ne o usodno daljnosežni odločitvi, ki ji je pritegnil spontano velikanski del slovenskega naroda!" je poudaril dr. Kmecl in ob tem spomnil, da je nasilne smrti med NOB padlo domala 100 pesnikov in pisateljev. Med njimi pa je bil tudi eden najboljših iz Novega mesta - Miran Jarc. Dr. Kmecl je prepričan, da smo si z ustanovitvijo in delovanjem OF slovenskega naroda sami napisali izkaznico, kakršne zlepa nima kdo v današnji Evropski uniji.

Omenjena proslava, na kateri so poskrbeli za prijeten kulturni program Mešani pevski zbor Društva upokojencev Novo mesto in Mešani pevski zbor društva upokojencev Straža ter dijaki novomeške gimnazije z domiselnimi in poživljajočimi recitatorskimi nastopi, je le ena od številnih prireditev, ki so se že oz. se še bodo letos v novomeški občini zvrstile v spomin na 60. obletnico ustanovitve OF. J. D.

7. april - novomeški občinski praznik

Novomeški svetniki so se le odločili, da bo občinski praznik na 7. april, dan, ko so bile Novemu mestu podeljene mestne pravice - Dražja smetarina in cenejši prevoz pokojnika na pokopališče

NOVO MESTO - Po dobrem desetletju bodo Novomeščani ponovno praznovali svoj občinski praznik. Novomeški svetniki so na četrtkovi seji sprejeli predlog komisije za oblikovanje predloga za občinski praznik, ki jo je marca letos imenoval župan, in za praznik Mestne občine Novo mesto potrdili 7. april, dan, ko je habsburški vojvoda Rudolf IV. leta 1365 Novemu mestu podelil mestne pravice.

Do osamosvojitve Slovenije je za občinski praznik veljal 29. oktober, spomin na ustanovitev novomeške čete, od takrat dalje pa se praznik, kljub temu da ni bil nikoli uradno ukinjen, ni praznoval. V tem času se je pojavljalo kar nekaj predlogov o primernem datumu občinskega praznika, ki pa do sedaj niso bili deležni zadostne podpore novomeških svetnikov. Poleg občinskega praznika bo mestna občina praznovala še tri spominske dni: 7. junij v spomin na dan položitve temeljnega kamna za izgradnjo prvega Narodnega doma na slovenskem ozemlju, že omenjeni 29. oktober in 26. junij

v spomin na dan začetka osamosvojitvene vojne za samostojno Slovenijo. Ob tem so svetniki za grb Mestne občine Novo mesto sprejeli grb mesta Novo mesto s podobo ustanovitelja mesta, ki so ga uporabljali na uradnih dokumentih že sedaj.

Novomeški svetniki so med drugim po dokaj burni razpravi sprejeli le del od novomeške Komunale predlaganega postopnega povišanja cen deponiranja odpadkov. Za gospodinjstva se cena s 1. majem poveča od sedanjih 2,87 tolarja na kv. meter na 3,11 in s 1. junijem na 3,36 tolarja za kv. meter. Pri ostalih uporabnikih se cena s 1. majem

poviša enkratno za 10 odst., in sicer od sedanjih 7,49 na 8,24 tolarja za kv. meter. Znižale pa so storitve novomeške Komunale pri prevzemu pokojnika v novomeški splošni bolnišnici ali domu starejših občanov in prevozu na pokopališče v Srebrnici. Tako bo potrebno za prevzem pokojnika ob delovnih dneh in v soboto od 7. do 15. ure odšteti nekaj manj kot sedem tisočakov, za prevzem izven delovnega časa ter ob nedeljah in praznikih pa nekaj manj kot 10.500 tolarjev (tem cenam storitev bodo vračunali še 8-odst. davek na dodano vrednost).

Občinski svet je sprejel tudi sklep o financiranju političnih strank v občini, po katerem vsaki stranki, ki ima svetnike v občinskem svetu, pripada mesečno po 30 tolarjev za vsak dobljeni glas na volitvah. Do teh sredstev iz občinskega proračuna pa niso upravičene liste.

SRCE IN ŽILE - Podružnica za Dolenjsko in Belo krajino Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije je minuli torek povabila na otvoritev razstave z naslovom "Srce in žile", ki je tako po njenem gostovanju v Mariboru, Krškem, Kopru in Celju ob 10-letnici društva na ogled tudi v avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu. Razstava celovito prikazuje vse o zdravju srca in ožilja, zgodovino kardiologije, preventivo, dejavnike tveganja, znake bolezni, diagnostiko... Ob tej priložnosti je predsednik Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije prof. dr. Josip Turk podelil naziv častnega člana društva predsedniku uprave in generalnemu direktorju Krke Milošu Kovačiču za pomoč pri ustanovitvi in delu društva v vseh 10 letih ter Svetozarju Gučku, ustanovnemu članu društva. (Foto: M. Znidaršič)

V dirki za evropski trg

Adria Mobil med deseterico največjih slovenskih izvoznikov - Povečana tudi dobiček in število zaposlenih

NOVO MESTO - Kot sporočajo iz novomeške Adrie Mobil, ki se je v prvi polovici devetdesetih let ukvarjala s preživetjem, zdaj pa vse bolj vidno kroji gospodarsko dogajanje na Dolenjskem, se bo v kratkem njhova poslovna partnerja Fiatu in Peugeotu pridružil še nemški Mercedes-Benz iz mednarodne družine Daimler Chrysler. Do konca letošnjega leta bodo v novomeški tovarni na baznih vozilih omenjenih proizvajalcev izdelali 6.407 počitniških prikolic in čez 2.400 avtomobov. V prvih treh mesecih so na evropsko tržišče že poslali 3.000 izdelkov.

Direktorica Sonja Gole načrtuje, da bodo s tako proizvodnjo ustvarili skoraj 20 milijard tolarjev bruto prometa in nekaj več kot 700 milijonov tolarjev čistega dobička. Lani, ko je izdelala 6.021 prikolic in 1.897 avtomobov, je ta družba z omejeno odgovornostjo imela 15,5 milijarde tolarjev čistih prihodkov iz prodaje in 756 milijonov tolarjev čistega dobička. Trenutno dosega 6-odst. tržni delež med evropskimi proizvajalci prikolic. Kar 95 odst. izdelkov je lani prodala na tujih trgih in se s tem uvrstila v dvajseterico največjih slovenskih izvoznikov. V tej skupini si želi

tudi ostati. Adria Mobil je lani za 22 odst. presešla načrtovani promet in ga v primerjavi z letom prej povečala kar za 76 odst. Tudi lanskoletni dobiček je bil za več kot trikrat večji od dobička v letu 1999 in skoraj trikrat večji od načrtovanega. Skokovito je naraščalo tudi število zaposlenih, saj so samo lani zaposlili 100 novih delavcev, tako da jih zdaj v družbi dela že 509.

B. D. G.

Pohod na Veliki vrh v Košuti

NOVO MESTO - Mladinski odsek Planinskega društva Novo mesto vabi v soboto, 12. maja, vse mlade planince na pohod na Veliki vrh v Košuti. Odhod bo ob 7. uri z avtobusne postaje Novo mesto, hoje pa bo približno za 6 do 7 ur. Prijavite se lahko do četrta, 10. maja, pri mentorjih na šolah ali Igorju Sladiču na telefon 041/ 734 239 in Tanji Perše na telefon 041/ 929 400.

M. Ž.

SPREJEM NOVOMEŠKIH LITERATOV - Županov sprejem novomeških literarnih ustvarjalcev ob slovenskih in svetovnem dnevu knjige je postal že tradicionalen. V torek, 24. aprila, je župan Anton Starc v Hotelu Krka pozdravil novomeške pesnike in pisatelje, jim še naprej zaželel veliko ustvarjalne vneme ter v imenu Mestne občine obljubil nadaljnjo materialno pomoč. Knjižno darilo je bilo delo častne občanke Tite Artemis Kovač Dva tisoč. Zbrani literati so bili navdušeni predvsem nad prijetnim literarnim večerom s klasičnim filologom in prevajalcem prof. dr. Primožem Simoniti in pesnikom, gledališčnikom in pevcem Jožetom Humarjem (na sliki jima čestita župan), ki sta predstavila antologijo latinske lirike Srednjeveški cvetnik, ki je izšla pri Slovenski matici. Urednik in prevajalec antologije je Simoniti, ki je prevedel že več knjig iz latinščine, od filozofskih do leposlovnih. Gosta je predstavila Jadranka Matič Zupančič (na desni). (Foto: L. Murn)

Robinson - agencija s posluhom

Nova turistična agencija Robinson v Novem mestu - Med ponudbo bodo tudi Dolenjska, Bela in Suha krajina

NOVO MESTO - Pred pol-druhim mesecem se je petim delujočim turističnim agencijam v Novem mestu pridružila še šesta - Turistična agencija Robinson. Vodi jo Matjaž Pavlin, ki si je v preteklih 14 letih pridobil znanje in izkušnje v novomeškem Kompas, pri delu v samostojni agenciji pa mu pomaga Barbara Mihelič.

Pavlin se je oblikovanja turistične ponudbe lotil nadvse premišljeno. Veliko pozornosti je posvetil predvsem ponudbi različnih izletov za zaključene skupine, društva in sindikate, na dober odziv pa je naletela tudi njihova ponudba preko 3000 apartmajev in zasebnih sob na hrvaški obali. "Za vsak apartma imamo tudi sliko zunanjosti, notranjih prostorov, podroben opis apartmaja, oddaljenosti od morja, opremljenosti... Tako naše stranke ne bodo kupovale mačka v žaklju in čakale, kakšno presenečenje jih čaka ob prihodu na morje," je povedal Pavlin. Seveda posredujejo tudi poletne počitnice v priljubljenih obmorskih mestih in državah ter izlete in letovanja ostalih slovenskih agencij, imajo tudi družinski klub, pa še kaj bi se našlo.

In ker je turizem nenehno razvijajoča se dejavnost, Matjaž Pavlin vidi priložnost tudi v do sedaj bolj borni turistični ponudbi lepote in zanimivosti širše Dolenjske, katero še domačini - roko na srce - bolj slabó poznajo. V jeseni se bo tako lotil priprave zanimivih ponudb obiskov Dolenjske, Bele in Suhe krajine za tuje in domače goste. Zaveda se, da ga čaka še veliko dela, potrebno se bo povezati s turističnimi in ostalimi društvi ter posamezniki, izobraziti vodnike, pripraviti gradivo itd.

"Nameravam razvijati novo obliko turistične agencije. Tako kot si npr. ljudje izberejo svojega zdravnika ali odvetnika, naj bi si izbrali tudi svojo turistično agencijo, ki ji zaupajo, da bo vedno poiskala najboljšo možnost za oddih ali potovanje, obenem pa bodo imeli tudi zajamčeno anonimnost," je Matjaž Pavlin povedal o načinu dela agencije Robinson in zaključil: "Prihodnost turističnih agencij je predvsem v oblikovanju lastnih programov in individualnem pristopu, zato se tudi naše geslo glasi: Turistična agencija Robinson - agencija s posluhom"

M. Ž.

Matjaž Pavlin

V ozvezdju postelje

NOVO MESTO - V ozvezdju postelje je naslov predstave Borisa A. Novaka, ki bo v torek, 8. marca, ob 16. uri v Domu kulture na ogled za obiskovalce izven abonmaja. Tri predstave pa so bile zaključene za šole in vrtee.

Kritično o delu poslancev

Člani Desusovega pokrajinskega odbora za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje nezadovoljni z delom svojih poslancev

NOVO MESTO - Člani pokrajinskega odbora za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje Demokratične stranke upokojevcv Slovenije (Desus) so na nedavni razširjeni seji zelo kritično ocenili delo štirih Desusovih poslancev, nezadovoljni pa so tudi z delovanjem koalicije v državnem zboru. Seje so se udeležili tudi predsednik stranke Janko Kušar, predsedniki večjih društev upokojevcv z njihovega območja in novomeškega območnega združenja društev upokojevcv, predsednik slovenske Zveze društev upokojevcv Vinco Gobec in od vseh vabljenih poslancev le Ivan Kebrič.

V burni razpravi so poslancem po besedah predsednice pokrajinskega odbora Dragice Nenadič očitali, da so preveč popustljivi in premalo prepoznavni. "Razpravljajci so jim očitali popustljivost predvsem pri členu o usklajevanju pokojnin. Smo enotnega mnenja, da smo upokojevcv s svojim delom in rednim odvajanjem

prispevkov zaslužili pokojnino. Iz pokojninske blagajne pa bi bilo treba počistiti vse, kar ne sodi vanjo, oblast pa mora poskrbeti tudi za redno odvajanje prispevne stopnje, ki je nižja od tiste, ko smo bili zaposleni mi," je povedala Nenadičeva in dodala, da je poslanec Kebrič skušal pojasniti, da delo poslanca Desusa ni tako enostavno, kot si predstavljajo volivci. Sicer so v koaliciji, vendar jih je premalo. Če bi zanje glasovali vsi upokojevcv, bi po Kerbičevih besedah lahko Desus imel več poslancev.

"Vodstvo stranke po mnenju članov ni dovolj dinamično. Delovanje bi se moralo poglobiti na področju socialne, zdravstva in skrbi za vse generacije ter poskrbeti za večje pojavljanje v medijih, s sodelovanjem z upokojenskimi društvi pa smo kar zadovoljni," je zaključila Dragica Nenadič. Udeleženci so razširjeno sejo sklenili s pobudo, da tovrstna srečanja pripravijo večkrat. M. Ž.

PRAZNIK - No, pa smo ga le dobili, občinski praznik namreč. Kar nekaj let je trajalo, da so se svetniške skupine toliko uskladile, da so za novomeški občinski praznik potrdile 7. april, dan, ko so bile Novemu mestu podeljene mestne pravice. Da pa bo volk sit in koza cela, bo občina praznovala še tri spominske dni. Ta skoraj zgodovinski dogodek je med novomeškimi svetniki prinesel tolikšen val olajšanja, da so svoji odločitvi kar zaploskali. Škoda le, da te odločitve niso prinesli že kakšen mesec poprej, saj bi lahko praznovali praznik že letos, so pa zaradi odlašanja prihranili nekaj proračunskega denarja, ki bi ga sicer porabili za pripravo proslave.

PREHODNI DOM? - Novomeški svetniki so podprli tudi prodajo polovice nekdanje upravne stavbe Komunale na Rozmanovi dolgoletnemu lastniku slaščičarne v spodnjih prostorih. Svetnik N.Si Leopold Kolenc je prodaji edini ugovarjal z opozorilom in bojaznijo, da bo potrebno preostalo polovico stavbe najverjetneje podariti ali pa se bo poslopje spremenilo v nekakšen dom, ki se ga izogibajo po vsej Sloveniji.

POGREB ZA SMREKE - Ko je oni dan eden od vestnih dolenjskih lastnikov gozdov moral na pogreb v Srebrnici, je namesto enega videl kar dva pogreba. Prvi je bil namenjen pokojniku v mlinski vežici, drugi, diskretnejši in dolgoročen, pa prelepim smrekam, ki v naročju pozabavajo srebrniško pokopališče. Na poteh je bilo, kot je izjavil vse črno, kar poznavalca kaže, da se je v srebrniških smrekah čez mero zaredil lubadar. Če ne bo ukrepov, bo v pičlih desetih letih parkovno pokopališče na planem.

Z JAJCI, BREZ JAJC - Slovenska beseda je bogatejša, če se temu lahko tako reče, za izraz "imeti jajca", ki se dandanes uporablja vseh vseh in ob vseh mogočih prilikah. Izrekajo ga celo eminentne dame in ugledne televizijske voditeljice, čeprav niti iz najbolj našminkanih ust ali pa izza najmodernejšega moškega sukničca ne zveni nič kaj lepo. Zadnjič so ga uporabili tudi na občnem zboru novomeške podružnice sindikata kmetov. Ko so izvolili novo vodstvo, so za podpredsednika izvolili Jožeta Pršino iz Dolenjskih Toplic. Utemeljitev? On ima jajca, veliko jajc. Za spremembo upravičena uporaba izraza.

Ena gospa je rekla, da včasih v novomeškem mestnem svetu tudi pobuda opozicije pade na plodna tla. Po priporočilu Božidarja Horvata (SDS) so samo v mesecu dni popravili dotrajane stopnice pred stekleno občino.

Ekскурzija po Mirnski dolini

NOVO MESTO - Zgodovinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 19. maja, na izlet po Mirnski dolini. Ogledati si bo mogoče Galerijo likovnih samorastnikov Trebnje, Mirno s cerkvijo sv. Janeza Krstnika in grad, božjepotno cerkev sv. Franciška Ksaverija na Veseli gori, kraj in župnijsko cerkev v Šentrupertu, cerkvico sv. Duha v Vihru, Mokronog in božjepotno cerkev Žalostne Matere božje na Žalostni gori, sledilo pa bo še kosilo v gostilni Ulčnik na Vrhku pri Trzišču. Cena izleta, ki ga bodo vodili Majda Pungercar, Marjeta Bregar ter na gradu Mirna dr. Marko Marin, za člane društva znaša 2.300, sicer pa 3.300 tolarjev (stroški prevoza, vstopnine in kosilo). Telefonske prijave so mogoče do 9. maja na tel. št. 07-37-311-30 ali 07-37-311-11.

USPEŠNE GIMNAZIJSKE LIKOVNICE - Likovni krožek novomeške Gimnazije je na mednarodni natečaj Unescovih šol z naslovom "Tistega čarobnega dne" poslal 14 likovnih del, med katerimi je bilo veliko del narejenih v tehniki taljenega stekla. Izbrana in nagajena dela so razstavljena konec aprila v Dijaškem domu Lizike Jančar v Mariboru. Med njimi je bilo tudi šest izdelkov članic gimnazijskega likovnega krožka, deli Mije Golob in Simone Korošec pa sta bili posebej nagajeni. Obe dijakinji se bosta septembra udeležili delovnega bienala v Mariboru. Na sliki so dijakinje razstavljenih in nagajenih del z mentorico, in sicer od leve proti desni: Jerca Fajdiga, Diana Pungercar, Simona Korošec, Mija Golob, Mediha Šiljič, Darja Peterc in prof. Jasmina Žagar. (Foto: N. R.)

ŠPORTNO POPOLDNE - Športni park na Loki v Novem mestu je v sredo popoldne vrvel od otroškega živzava in smeha. Novomeška agencija za šport je namreč že peto leto zopred pripravila zaključno športno prireditev za najmlajše in seveda tudi njihove starše. Pisanega popoldneva se je udeležilo okoli 400 predšolskih otrok, ki so lahko rolali in kolesarili, se igrali z žogo in v žogicah ter igralih Asco, se vozili s skiroji, odšli na orientacijski pohod, ustvarjali v delavnicah, obiskali revijo Ciciban in se posladkali, za dobro vzdušje pa so poskrbeli tudi otroci iz plesne šole Urška. Po besedah Darje Rozman iz agencije za šport je zaključek več kot zadovoljivo uspel in namen, da bi otroci vžbužili športno dejavnost, je bil dosežen. (Foto: M. Znidaršič)

Drobeževa ribogojnica

PRAZNIK KONJ - Okoli 35 konj iz vse občine Škocjan, ki so se minulo nedeljo udeležili tradicionalnega jurjevanja in žeganja konj, je prejelo blagoslov škocjanskega župnika Franca Maršiča pred podružnično cerkvijo sv. Jurija v Grmovljah. Jurjevanje se je začelo pred gostilno Marinčič v Škocjanu, nato pa je povorka konj odšla proti Grmovljam. Tradicionalno prireditev, ki sta jo v sodelovanju pripravili škocjansko kulturno in konjersko društvo, so obogatili ljudski pevci Fantije z vasi, ki so s pesmijo med drugim predstavili tudi pomen sv. Jurija, in folklorna skupina Plamen. Ob tej priložnosti je župnik v grmoveljski cerkvi blagoslovil obnovljeno podobo sv. Jurija. (Foto: M. Žnidaršič)

Obetajo kulturni preporod

Spet oživljajo Kulturno-umetniško društvo - Predsednica društva je Magda Kastelic - Hočevar

ZUŽEMBERK - Pred dobrimi 15 leti je zamrlo delo Kulturnega društva Žužemberk, ki je bilo prepoznavno po zelo dejavni dramski in tudi recitacijski sekciji. Zdaj so se dejavni člani odločili obuditi delo društva, zato so se zbrali v petek, 20. aprila, na občnem zboru, ki ga je vodil Vlado Kostevc. Člani društva so izvolili nov upravni odbor s predsednico Magdo Kastelic - Hočevar. Tajnica društva je

Danica Podbrežnik, blagajničarka Helena Glavič, člani pa: Darko Pucelj (namestnik predsednice), Martin Suštaršič (likovna sekcija), Anka Pavlin (recitacijska sekcija) in Katja Orel (povezovanje mladih). Izvolili so tudi nadzorni odbor in disciplinsko komisijo.

Predsednica Magda Kastelic - Hočevar je povedala, da si bo prizadevala oživiti kulturo v kraju, predvsem recitacijsko in dramsko dejavnost, v delo društva pa bodo poskušali pritegniti tudi likovnike, ki bodo ustvarjali pod vodstvom Martina Suštaršiča, ter tudi plesalke, folkloriste in pevce. "Želim navezati trdnije stike s sosednjimi kulturnimi društvi, oživiti stare ljudske običaje in navade pa tudi mladinski pevski zbor, ki ga je pripravil voditi Aleš Makovac," je napovedala.

Številne pobude in predloge za delo društva so dali tudi ostali člani. Tako naj bi oživili združenje amaterskih pesnikov in pisateljev, organizirali razstave in prireditve, fotografske delavnice pa tudi izlete, predavanja in pohode.

S. MIRTič

Magda Kastelic - Hočevar

NA CVIBLJAH STEKLA VODA - Cviblje, naselje nad zdraviliščem Dolenjske Toplice, na katerem so sprva rasli vikendi, je po 25 letih dobilo pitno vodo. Gradnja je potekala v dveh fazah, saj so predlani zgradili črpališče in tlačni vod, nato pa še vodohran in cevovod. Prejšnjo soboto, ko je župan Franc Vovk poskusno po gasilski cevi spustil vodo na Cvibljah, je tamkajšnje prebivalce razveselil še z novico, da je občinski proračun potrjen in da so v njem namenili tudi denar za izgradnjo kanalizacije v tem naselju. (Foto: B. D. G.)

Trije pogini rib zaradi lanske suše

V ribogojnici Draga Drobeža na Gorenji Gomili zaradi pomanjkanja vode in kisika lani prišlo kar do treh poginov postrvi - Direktno škodo za dobrih sedem milijonov tolarjev, pomoči pa od nikoder

GORENJA GOMILA - V Drobeževi ribogojnici na Gorenji Gomili pri Šentjerneju je zaradi lanske suše v dveh mesecih prišlo kar do treh poginov postrvi. V največjem - v noči iz 2. na 3. julij - je poginilo okoli 5500 kilogramov rib mladice in porcijskih postrvi, mesec in pol kasneje pa še nadaljnja tona mladice. "Škodo zaradi pogina je za nekaj več kot 7 milijonov, če pa ob vrednosti rib upoštevam še prirastek, ki bi ga lahko imel, izgubo stalnih strank, potreben čas do nove prodaje itd., pa je skupne škodo kar za 27 milijonov tolarjev," je povedal Drago Drobež.

Za veliko katastrofo, ki je podjetje spravila na kolena, so po Drobeževem mnenju odgovorni predvsem kmetje, ki so zaradi suše nekontrolirano črpali vodo iz potoka Pendičevka in Maharovskega potoka za zalivanje svojih poljščin, in Cestno podjetje Novo mesto. "Na nedovoljeno črpanje vode opozarjam že od leta 1993, pa še

nihče ni nič ukrepal. Koncesijo za izkoriščanje vode imam le jaz," je razlagal.

Za pomoč se je večkrat obrnil na Občino Šentjernejo, vendar so mu do sedaj dodelili le 100 tisočakov enkratne pomoči, predlog odbora za kmetijstvo, da mu namenijo še dodatnih 400, pa je občinski svet zavrnil. "Bili so dvomi, da Drobež nima ne ustreznega objekta za tolikšno količino postrvi ne ustreznih koncesij. Razblinila jih je republiška svetovalka, specialistka za ribogojstvo iz ljubljanske Biotehniške fakultete Snežana Levstik, ki je pripravila tudi izčrpno poročilo o poginih v Drobeževi ribogojnici," je razložil Janez Hrovat, ki je na občini odgovoren za kmetijsko področje. Vso dokumentacijo o poginih so posredovali tudi držav-

ni komisiji za sanacije pri Ministrstvu za okolje in prostor, kjer zbirajo vloge za elementarne nesreče. "Iz tega naslova bomo dobili še nekaj sredstev za povračilo škode zaradi lanske suše in pričakujem, da bo nekaj sredstev tudi za Drobeža. Pričakujem pa tudi, da bo dobil del denarja še iz subvencij za kmetijstvo, za katere je v občinskem proračunu namenjeno 9,3 milijona tolarjev. Razpis za subvencije pripravljajo odbor za kmetijstvo, nato pa ga mora potrditi še občinski svet," je povedal Hrovat.

Drobež pa ob vsem tem dogajanju ne skriva svojega razočaranja: "Razočaran sem nad odnosom občine in države. 12 let delam z vsemi dovoljenji, zato si ne zaslužim takšnega ravnanja. Prišlo je že tako daleč, da pripravljamo prve civilne tožbe zoper odgovorne za nastalo situacijo." V ribogojnici ima trenutno 25 odst. normalne letne proizvodnje rib. Prodaja mu zadošča le za toliko, da plača vse položnice, denarja za ribjo hrano mu zmanjkuje, dovajanje kisika v vodo, ki je v vročih sušnih mesecih reševalo delovanje ribogojnice, pa je zaradi previsokih stroškov celo prekinil.

"Vsaj tri leta se ne bom mogel pobrati. V ribogojnico sem v dobrih desetih letih vložil čez pol milijona nemških mark, lani pa sem nameraval zaposliti še dve osebi in urediti vozni park za dostavo. Kako hitro se življenje obrne v drugo smer," je skrušen razlagal, vendar v istem hipu dodal, da bo vztrajal, saj toliko denarja in tako velikega dela življenja, kot ga je vložil v ribogojnico, enostavno ni mogoče pozabiti.

M. Ž.

Proračun pod streho

DOLENJSKE TOPLICE - Topliški občinski svet je v rekordnem času zaključil zadnjo sejo v začetku prejšnjega tedna. Osrednja točka dnevnega reda je bil predlog odloka o proračunu za letošnje leto, ki so ga svetniki z dvema manjšina spremembama, ki ju je predlagal župan, sprejeli. Predlog odloka so pred tem že usklajevali v svetniških skupinah, znašal pa bo dobrih 500 milijonov tolarjev.

Podprli ravnatelja

MIRNA PEČ - Aleksander Rupena, ki je že vrsto let ravnatelj na osnovni šoli v Mirni Peči, bo verjetno to delo opravljal še naslednja štiri leta, kajti občinski svetniki so potem, ko za mesto ravnatelja ni kandidiral nihče drug, izrekli pozitivno mnenje h kandidaturi. Ravnatelja imenuje ministristvo.

Volitve v Hinjah

HINJE - Hinje bodo spet krajevna skupnost, zato bodo v nedeljo, 17. junija, tamkajšnji prebivalci volili v svet krajevne skupnosti. Na predlog občinske volilne komisije bo območje razdeljeno na 5 volilnih enot: 1. za Hinje, Hrib pri Hinjah, Lazina in Pleš (volijo se trije člani sveta), 2. za Lopato (voli se en član), 3. za Prevole in Ratje (dva člana), 4. za Sela pri Hinjah, Visejec in Vrh pri Hinjah (trije člani) in 5. za Zvirce (dva člana). Postopek poteka po skrajšanem postopku, po volitvah pa bo 1. sejo sveta sklical župan. Novi svet bo izvolil predsednika sveta, sprejel statut in program dela krajevne skupnosti.

Mirtič bo urednik

ZUŽEMBERK - Občina Žužemberk bo v skladu z odločitvijo občinskega sveta in s sprejetim odlokom dobila svoje občinsko glasilo, ki bo izhajalo predvidoma štirikrat letno. Ker je že imenovana urednica Polona Mrvar zaradi študija v tujini odstopila, so za urednika imenovali Slavka Mirtiča, v uredniški odbor pa še Branko Škofca.

O komunalni službi

ZUŽEMBERK - V začetku prejšnjega tedna so žužemberški svetniki potrdili zaključni račun za lansko leto ter brez posebnih zapletov tudi odloka o oskrbi s pitno vodo ter o izvajanju javne službe za čiščenje in odvajanje odpadnih voda. Odloka opredeljujeta načine in pogoje izvajanja te službe na območju občine Žužemberk. Na predlog odbora za družbene dejavnosti so svetniki še potrdili nova merila za dodeljevanje subvencij za redno delovanje kulturnih in prostovoljnih gasilskih društev.

SPOMIN NA BOJ - Šentjernejska krajevna organizacija Zveze borcev je v četrtek, 26. aprila, v prostorih osnovne šole Šentjerneje pripravila prireditev ob dnevu upora proti okupatorju. Na njej so učenci Benjamin, Lucija, Laura, Tanja in Andreja recitali tri pesmi, pevci MEPZ Ajda Orehovica Šentjerneje pa so pod vodstvom Milana Pavliča zapeli osem pesmi. Slavnostni govornik Boris Gabrič, član Območne organizacije ZZB NOV Dolenjske in Bele krajine, je opisal dogodke, ki so privedli do ustanovitve OF, šentjernejski župan Franc Hudoklin pa je zbrane pozdravil v imenu občine, pokroviteljice prireditve. Program je povezovala Elizabeta Kušljan. (Foto: M. Rapuš)

Lumpe poznamo, kaj pa uspešne?

Zbirajo papir in tekmujejo za najboljši razred, nagrade in priznanja pa podelijo večkrat na leto, saj tako postanejo prepoznavni tudi uspešni učenci in ne le lumpi!

DOLENJSKE TOPLICE - Na tukajšnji šoli že šest let redno zbirajo odpadni papir. Letos so ga v spomladanski akciji prinesli 11 ton in jeseni dobrih 9 ton. Šolarji s to akcijo tekmujejo za najuspešnejši razred na šoli, toda o tem kdo bo konec leta najboljši, odloča še marsikaj: uspeh, sodelovanje pri pouku, urejenost učilnic, vključenost v interesne dejavnosti, uspeh na tekmovanjih in podobno. Komisija je neprizanesljiva, saj jo sestavljajo učenci sami. In nagrada? Brezplačni izlet po lastni želji, ki ga plačajo z zaslužkom od papirja, nekaj pa primakne še šola.

"Vse staro ni za v staro šaro," ob tem poudarja ravnateljica Darja Brezovar, ki se ji zdi tekmovanje pomembno, saj učenci drug drugega spodbujajo k prizadevanosti in aktivnosti. "Ugotovili smo tudi, da otroci danes premalo nastopajo, saj ni več toliko proslav in niti drugih priložnosti, da bi pokazali, kaj vse znajo. Tako smo si omislili zbor solških skupnosti, na katerih se vsak razred ali krožek predstavi vsem učencem. Trikrat na leto na njih podelimo tudi priznanja in nagrade, saj je prav, da učence nagradimo čim hitreje po dogodku, in ne šele ob koncu leta, ko že vsi na dosežek pozabimo. Ker smo po drugi strani ugotavljali, da za

jih lahko hitreje zapazijo in tudi rešijo. Pri nas ni varnostnikov niti ne večjega nasilja," poudari.

Šola se odlikuje po dosežkih na športnih tekmovanjih, kar ni čudno, saj imajo lahko veliko športnih ur zunaj, kadar zapade sneg, pa si učenci nataknejo tekaške smuči. Ker je šola izven naselja, so možne tudi druge aktivnosti na prostem in bolj pestre naravoslovne dejavnosti. Kot ena redkih je njihova šolska gledališka skupina pred kratkim sodelovala na medobmočni reviji v Črnomlju, kjer se je predstavila z igrico Sneguljčica, ki jo bo mogoče videti tudi v drugih krajih. Posebnost šole je še knjižnica, ki je v času govornih ur odprta za vse krajeane. Šolska jedilnica in telovadnica nudita prostor številnim prireditvam in vajah domačih kulturnih skupin, poleti pa tu pripravljajo hrano za tabor Mojca, ki je v neposredni sosesčini.

B. DUŠIČ GORNIK

Škocjanski ovinki

KULTURNI DOM - Kulturna dejavnost je v škocjanski občini precej živahna, kar dokazujejo tudi dokaj pogoste prireditve. Te so sicer predvsem na glasbenem področju, vendar so dobra popotnica za bodoči razvoj utripa tudi na drugih področjih kulture. Morda bi temu pripomogel tudi kulturni dom v središču občine - Škocjanu, ki si ga domačini zelo želijo. Prireditve se namreč sedaj odvijajo v šoli ali v gostilni Luzar, gotovo pa bi bilo dobrodošlo, če bi vse skupaj potekalo na enem mestu tako kot na Bučki, kjer hram kulture že imajo. Morda se bo vse skupaj začelo premikati že v letošnjem letu.

VALUTA - Na tradicionalnem žeganju konj v Grmovljah je prodajalec suhe robe obisko-

valcem izdelke ponudil tudi v "jurjih". Gre morda za novo uradno veljavno denarno valuto v občini?

Iz topliškega vodnjaka

URESNIČENO - Konec marca se je v zapisnik ene od prejšnjih sej občinskega sveta nehoti zapisala velika želja mnogih svetnikov in gotovo še tudi številnih gostov na sejah. Pomotoma se je nekomu namešč zapisalo, da je seja trajala smo od 17. ure do 17.50. Po opozorilu enega od svetnikov so ugotovili, da tako hitri v Toplicah za zdaj še niso. So pa novo sejo, ki je bila na vrsti 24. aprila, kot nam je uspelo izvedeti, zaključili zelo na hitro, in to v rekordnem času.

PREMETENO - Ni še povsem jasno, ali je šlo zgolj za naključje ali pa so topliški gasilci tako premeteni, da so na otvoritvi vodovoda na Cvibljah poleg starinske sirene pripeljali tudi počeno cev. Ko je župan Vovk slovesno obrnil pipo in odprl hidrant, je voda stekla ne le po bližnji ulici, kakor je bilo predvideno, ampak je izdatno poškropila tudi župana in najbližje udeležence otvoritve. Prijeten tuš je v razgretem sobotnem popoldnevu sicer poskrbel za osvežitev, je pa šlo morda še za nekaj več. Vsekakor pa je bilo to tudi navdve premeteno opozorilo županu, da gasilci potrebujejo novo opremo.

SPREHOD OKROG METLIKE - Ob prazniku mestne skupnosti Metlika se je nedeljskega sprehoda okrog mesta udeležilo okrog 400 sprehajalcev, kar je dovolj trden argument za trditve, da se je prireditev, ki je bila letos že četrta povrsti, dobro prišla. Sprehajalce je tako na startu na Pungartu kot na cilju na Veselici pozdravil predsednik mestne skupnosti Anton Tomc, ki je bil predvsem vesel, da so si na poltretji uri dolgem sprehodu ogledali mestne koticke, v katere marsikoga ne zanese vse leto. Sprehajalce so na pot pospremili tudi glasbeniki Mestne folklorne Metlika, ki so jih skupaj z vokalno skupino Lan in tamburaši metliške folklorne sprejeli tudi na Veselici. (Foto: M. B.-J.)

Barvanje Obrha in meščanov

METLIKA - Pretekli teden je bil Obrh, ki izvira v starem delu Metlike in se izliva v Kolpo pri Rosalnicah, rdeč. Ker je spremenil barvo v bližini metliške klavnice, so ljudje zagnali vik in krik, čes da je po potoku priplaval kri. Vendar ni bilo tako. Tokrat je bil Obrh slučajno rdeč, lahko pa bi bil tudi črn, zelen ali kakršenkoli. V zadnjih desetih letih je po zagotovilih očividcev namreč velikokrat spremenil barvo.

A tokrat je bil pogled še toliko bolj zastrašujoč. Ne le zaradi rdeče barve potoka, ampak tudi zato, ker je zaradi zamašene kanalizacije rdeča voda privrela na dan iz jaška in preplavila njivo, ki, kot pravijo prizadeti, nekaj časa ne bo uporabna. Ob tem se mnogim Metličanom in njihovim predstavnikom v občinskem svetu zastavlja vprašanje, kako je mogoče, da lahko nekdo spuša v kanalizacijo tekstilno barvo z vsemi strupi vred? In kljub temu da je bilo osnaževanje okolja, ki Metličanom gotovo ni v ponos, prijavljeno ustreznimi službam, se nikomur ni zgodilo nič.

Metličani pa so prišli do spoznanja, da službe, ki bi morale začeti z ustreznimi postopki, očitno niso dovolj učinkovite, zato bodo morali ukrepati na drugačen način. Kakšen, še niso izdali, a morda bo bolj zalegel.

Pojasnijo direktorja Komunale Nikole Ladike, da so rezultati pri čiščenju odpadnih voda na čistilni napravi, ki je na Obrhu pred njegovim izlivom v Kolpo, tako nični prav zaradi težav, ki jih povzročajo tehnološke in meteorne vode. Metličanom očitno ne zadostuje več. Še manj jim je najbrž do meddržavnega incidenta zaradi obarvane mejne reke Kolpe. Lani so namreč Hrvati že prijavili obarvanje Kolpe od izliva Obrha navzdol, vprašanje pa je, če bodo tudi v prihodnje mirno gledali mavrično reko. Tudi potrpežljivost ima namreč rok trajanja, ki pa je najbrž krajši od nekaj let, kolikor bo po mnenju metliškega župana Dragovana potrebnih, da bo konec barvanja Obrha in Kolpe (ter Metličanov).

M. BEZEK-JAKŠE

PREDPRAZNIČNA SVEČANOST - V Metliki so ob dnevu upora proti okupatorju in 60. obletnici ustanovitve OF pretekli teden pripravili svečanost, na kateri je bil slavnostni govornik član Območnega odbora ZZB Novo mesto Boris Gabrič. V kulturnem programu so nastopili Mestna godba Metlika, folklorna skupina Otroškega vrtca, učenci iz metliške in podzemljanske osnovne šole, program pa je povezoval Toni Gašperič. Na fotografiji: harmonikarja Matej Pezdirc in Alen Novosel ter recitatorka Duška Lenarčič iz podzemljanske osnovne šole. (Foto: M. B.-J.)

Z višjimi cenami brez izgube

Tako je zatrjeval direktor črnomaljske Komunale, ki je pred črnomaljskimi in semiškimi svetniki utemeljeval višje cene za vodarino - Poenotena cena za odvoz in deponiranje odpadkov

ČRNOMELJ, SEMIČ - Črnomaljska Komunala je predlagala občinskim svetnikom v sprejem povišanje cene pitne vode za gospodinjstva za slabih 38 odst., torej od 94,66 na 130,46 tolarja za prost. meter. Podražitev so utemeljili z veliko izgubo pri vodooskrbi, saj vlada v preteklosti ni dovolila dvigovanja cen komunalnih storitev razen na podlagi zahtevka za izredno povišanje. A tudi v teh primerih je vlada odobrila le delno uskladitev z inflacijo.

Tako je imela Komunala lani pri vodooskrbi za 17,6 milijona tolarjev izgube, za letos pa so načrtovali za 14,8 milijona tolarjev primanjkljaja. To so bili poglaviti razlogi za podražitev vode, vendar le v gospodinjstvu, medtem ko v gospodarstvu ostaja nespremenjena, torej 190,95 tolarja za prost. meter, saj naj bi se v prihodnosti ceni izenačili. A v odboru za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo so menili, da je skok cene le prevelik ter predlagali 17-odst. povišanje, torej na 120 SIT za prost. meter. Direktor Komunale Bojan Košir je pojasnil, da se niso odločili za tolikšno povišanje cen zaradi velikih dobičkov, temveč le zato, da krijejo stroške. Ob tem je poudaril, da, čeprav so cene komunalnih storitev od druge polovice lanskega leta v pristojnosti lokalne skupnosti, niso zaprosili za povišanje cen vodarine. Z deli na trgu so namreč ustvarili dobiček, s katerim so krili izgubo čistih komunalnih dejavnosti in lansko leto zaključili celo z dobičkom.

Svetnik Franc Ivanušič s Preloke je menil, da je prav, če Komunala nameni dobiček za gradnjo vodo- voda, da ga bodo imeli vsi občani. Priznal je, da bo z veseljem plače-

Malo o vrtcu, pa še malo o vodi

Metliški svetniki so v tretjem poskusu le sprejeli višje cene v otroškem vrtcu, ki pa ne bodo zadostovale za pokritje vseh stroškov - O napravi za nemetliško pitno vodo in metliški vodi

METLIKA - Na dnevnem redu se je tukajšnjega občinskega sveta se je pretekli teden že tretjič v tem letu znašel predlog povišanja cen programov predšolske vzgoje v otroškem vrtcu Metlika. Medtem ko so na februarjski seji zavrnil 14-oz. 16-odst. povišanje, so na marčevski menili, da morajo predlog temeljiteje proučiti ter dobiti več informacij, da bodo lažje odločali. Zato so predlog umaknili z dnevnega reda.

Toda na zadnji seji so dobili isto gradivo kot na seji pred njo. Zato se je svetnik Jože Nemanic vprašal, kakšno kredibilnost bo dobil občinski svet v javnosti. Boris Govednik pa je dejal, naj država, ki postavlja normative, zagotovi tudi denar. Ker 80 odst. cene programov predstavljajo plače zaposlenih, po njegovem z novimi cenami dvigujejo le plače, ne pa kvalitete storitev. Župan Slavko Dragovan je pojasnil, da so z vodstvom vrtca iskali rešitve, predlagana 8,6-odst. podražitev s 1. majem pa je kompromis, čeprav je ravnateljica otroškega vrtca Darinka Cimerman opozorila, da s temi cenami, ki za povrh niso drsne, ne bodo mogli pokriti vseh stroškov.

Potem pa se je razprava zasukala v povsem drugo smer. Nemanica je zanimalo, zakaj so v otroškem vrtcu postavili napravo za nemetliško pitno vodo. Na občinskem svetu pa so prav metliški vodi zapeli takšen slavošpev in jo "okrasili" z visoko ceno. A če v vrtcu ni pitna, potem po njegovem tudi drugje ni. Župan je zagotovil, da je metliška voda pitna, direktor Komunale Nikola Ladika pa, da je pitna voda iz rezervoarja na Veselici zadnji dve leti zdravstveno, biološko in kemijsko neoporečna. Zaradi premajhnih zmogljivosti usadalnika in filtrov pa je ob večjem deževju motna, a bo ta problem z novim usadalnikom rešen. Cimermanova je povedala, da so se za avtomat za pitno vodo odločili zato, ker na položnicah za plačilo komunalnih storitev piše, da je vodo zaradi povečane motnosti ob padavinah potrebno prekuhavati. In predlog sveta vrtca so naredili anketo med starši, od katerih se jih je več kot

90 odst. odločilo za nabavo naprave, ki pa nima nikakršne povezave s ceno vrtca. Ko bodo vedeli, da je pitna voda neoporečna, bodo avtomat odpovedali. Večina svetni-

kov se je na koncu le strinjala, da se cene v otroškem vrtcu Metlika, ki veljajo od lanskega 1. aprila, povišajo za 8,6 odst. Tako bo dnevni program za otroke od enega do treh let starosti veljal 59.063 tolarjev, od treh do sedmih let 43.744 tolarjev, poldnevni program v mali šoli v Metliki 34.402 tolarja ter v Podzemlju 27.651 tolarjev.

M. B.-J.

DOMAČE PESMI IN NAPEVI - Mnogi, ki so pretekli teden v adleškim kulturnem domu prisluhnili koncertu domačih pesmi in napevov, posvečenemu pravkar-minulim praznikom, niso mogli verjeti, da toliko Belokranjcev vseh starosti ohranja očitno spet vse bolj priljubljeno glasbeno ljudsko izročilo. V kar 19 točkah so nastopili moški pevski zbor Belt Črnemelj in mešani pevski zbor Samospevi, Vlado Lakner iz Črnolj, Anica Jordan iz Metlike in Jože Stariha iz Drašičev s harmoniko, slednji pa tudi z orglicami. Ljudske pevke so prišle iz Poljanske doline ob Kolpi, Adlešičev (na fotografiji), Krupe, Drašičev, Otovca, viniškim pa so se pridružili še pevci in godci. Za pester večer so poskrbeli še Franc Sutej-Jazo iz Sečjega sela, sodevski tamburaši in drašički voščaci, adlešiške Kresnice, z ljudskimi na modernejši način pa Tanja Simonič in Ivan Vrbanac. Posebna poslastica je bilo pritrkovanje Alojzije Lavrin z Vinjega Vrha ter starejših in mlajših pritrkovalcev s semiškega konca. (Foto: M. B.-J.)

Kakšno povezovanje?

Črnomaljski in semiški svetniki o lokalni turistični organizaciji, ki naj bi zajela vso Belo krajino - Še mnenje Metličanov

ČRNOMELJ, SEMIČ - Črnomaljski in semiški svetniki so pretekli teden razpravljali o ustanovitvi lokalne turistične organizacije (LTO), ki naj bi, kot je zapisano v gradivu, povezala vse, ki se kakor koli ukvarjajo s turizmom. To naj bi pripomoglo k pospeševanju turističnega razvoja. A iz razprave črnomaljskih svetnikov je bilo čuti, da navdušenje nad ustanovitvijo novega zavoda ni ravno veliko.

Jože Stegne je predlagal najprej obravnavo poročila o tem, kaj so v turizmu v občini sploh naredili. Brez ovinkov je povedal, da je proti agencijam, ki jih imajo le zato, ker jih pač morajo ustanoviti. Jože Strmec je prepričan, da takšna organizacija na lokalni ravni ne bo preživela s poldrugim milijonom tolarjev, ker bo samo direktor stal veliko več. Milan Krajnc pa je predlagal še elaborat o ekonomski upravičenosti LTO, saj po njegovem odloka o ustanovitvi, ki naj bi ga sprejeli svetniki, ni težko napisati. Marjan Novak je pojasnil, da metliški župan Slavko Dragovan ni bil za skupno LTO vseh treh belokranjskih občin, kar bi bilo po nje-

govem edino smiselno. Zato je Novak predlagal, da o skupni LTO povprašajo še metliške svetnike.

Greta Augustin s črnomaljske občinske uprave je pojasnila, da LTO ne ustanavljajo zgolj zato, da bi imeli nov javni zavod. Ekonomski elaborat je bil sicer že pripravljen, a za celo Belo krajino, zmanjkalo pa je časa, da bi ga pripravili le za semiško in črnomaljsko občino, čeprav je po njenem mnenju Bela krajina zaključena turistična celota.

Iz razprav na obeh občinskih svetih je bilo očitno, da bo o ustanavljanju LTO v Beli krajini še veliko razprav. Tako črnomaljski svetniki do naslednje seje pričakujejo elaborat o ekonomski upravičenosti LTO ter analizo stanja v turizmu, od Metličanov pa mnenje o notni belokranjski LTO. Semiščani pa bodo prihodnjic znova razpravljali o osnutku gradiva, saj so ga tokrat sprejeli le kot delovni osnutek. Do takrat pa morajo ustrezne službe pripraviti tudi program financiranja LTO in plan dela za naslednjih pet let.

M. B.-J.

PESTRO PRAZNOVANJE - Med minulimi prazniki so v semiški občini pripravili kar nekaj prireditev. Tako je bila 27. aprila v semiškem kulturnem domu prireditev ob dnevu upora proti okupatorju, v kulturnem programu pa so nastopili semiški osnovnošolci ter mešani pevski zbor KUD Tacen. V nedeljo, 29. aprila, so direktorica Agencije za kmetijske trge Sonja Bukovec, semiški župan Janko Bukovec in predsednik gradbenega odbora Danilo Plut slovesno predali namenu javno razsvetljavo na Črešnjevcu. Na predvečer praznika dela pa je bilo na Smuku kresovanje in srečanje delavcev, ki so poleg 1. maja počastili tudi 65. obletnico tragičnega praznovanja delavskega praznika v Semiču. (Foto: M. B.-J.)

Semiške tropine

TAJNISTVO - Ni prav pogosta navada, da bi v vaških skupnostih v semiški občini imeli tajnike. A na Črešnjevcu imajo tajnika Mira Jakšo, ta pa ima še svojo tajnico - ženo Anico. Toda ko je v nedeljo govoril na otvoritvi javne vaše razsvetljave, je poudaril, da si je govor napisal sam. In celo ostal živ...

ZASTAVA - Črešnjevčani ali Šrejfarji, kot so se poimenovali sami, pa imajo še nekaj, česar nima niti metliška občina: zastavo. A semiški župan Janko Bukovec jim je dobronamerno svetoval, naj bi bila zastava lahko vsaj tako velika kot semiška in da ni nikakršne potrebe za pretirano skromnost. A je svoje besede vzel nazaj že po nekaj minutah. Veter je na otvoritvi prej omenjene javne razsvetljave namreč s škarpe prevrnil stalo s slovensko, semiško in črešnjevsko zastavo. "Se sreča, da je črešnjevska zastava tako majhna, sicer bi stajalo padlo že veliko prej," je z olajšanjem dejal Bukovec. Prav med tistim "veliko prej" je namreč pod zastavami stala avtorica teh vrstic.

SAMPANJEC - Ko je župan prizgal luč na Črešnjevcu, so začeli pokati zamaski na steklenicah semiške penine Črešnjevcana Ivana Simoniča. In ko je eden od prisotnih vprašal, kaj bodo v vasi otvarjali prihodnje leto, se je, očitno očaran nad brizgajočo se penino, iz množice oglasil eden od krajanov: "Sampanjec!"

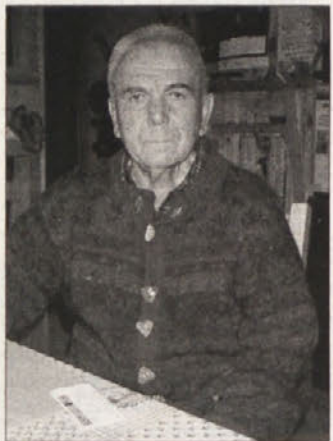
ODPRLI MOTORISTIČNO SEZONO - Med številnimi prireditvami, ki so minuli petek potekale na širšem ribniško-kočevskem območju, je bila prireditev, ki jo je organiziral Motoristični klub Ribnčan, nedvomno med večjimi. Ze tretje leto zapored so pri Novi Stifiti organizirali blagoslovitev motorjev, motoristk in motoristov, s čimer pa so tudi uradno odprli letošnjo motoristično sezono. Tako kot so pričakovali, se je prireditev udeležilo okoli 500 motoristov iz vse Slovenije in tudi tujine. (Foto: M. L.-S.)

Majorja Troha še vedno pogrešajo

Vladislav Troha želi vedeti, kaj se je zgodilo njegovemu sinu

STARI LOG - Oče majorja Ladislava Trohe je pred nedavnim na predsednika države in vrhovnega poveljnika Slovenske vojske Milana Kučana naslovil pismo, v katerem ga ponovno, kot je zapisal, in sedaj javno sprašuje, kdo je njegovemu sinu odvzel čin majorja, zakaj je bil razrešen in kdaj se je to zgodilo. K pisanju ga je vzbudil, kot je zapisal, prispevek novinarja Borisa Ježa v sobotni prilogi Dela pod naslovom "Kje je major Troha", še posebno pa žaljivi citati iz prispevka, ki so predvsem zapisi izjav prvaka socialdemokratov Janeza Janše. Ob enem je s prijatelji majorja, ki ga domači pogrešajo že od 23. januarja, sklical za 19. aprila v Ljubljani tiskovno konferenco.

Zaradi zdravstvenih težav se oče pogrešanega majorja Vladislav Troha tiskovne konference ni udeležil. Vodila jo je majorjeva prijateljica Nevenka Vidrih, ki je po predstavitvi sicer že znanih dejstev in očitkih novinarjem glede njihovega poročanja, predstavila niz vprašanj, ki so jih v naslednjih dneh poslali vsem pomembnejšim

Oče majorja Trohe Vladislav Troha si želi, da bi sinovo izginotje čimprej razjasnili.

slovenskim politikom. Večina vprašanj se nanaša na majorjevo izginotje in dosedanje izsledke, ki pa so, kot so posredno potrdili tudi na tiskovni konferenci na PU Ljubljana 19. aprila, še vedno sila skopi. Preiskovalci namreč, kot so povedali policisti, še niso izključili nobene od možnosti, kaj naj bi se oziroma se je z majorjem zgodilo. Tako še naprej preverjajo, ali se mu je zgodila nesreča ali je žrtev kazniviga dejanja oziroma se skriva doma ali na tujem. Prav slednje oziroma negotovost pa je, kot nam je zaupal majorjev oče, ko smo ga dan po tiskovni konferenci obiskali na njegovem domu v Starem Logu, najhujša, zato si želi, da bi sinovo izginotje že končno razjasnili.

M. L.-S.

Slovesnost v Jelenovem Žlebu

Slavnosti govornik je bil Miha Butara

JELENOV ŽLEB - V Jelenovem Žlebu, kjer je bila 26. aprila 1943 ena najpomembnejših bitk druge svetovne vojne v Sloveniji, se je na praznični dan upora proti okupatorju, ko je minevalo natančno 60 let od ustanovitve OF, zbralo več sto borcev, vojakov in častnikov Slovenske vojske ter občanov iz širšega kočevsko-ribniškega območja in Dolenjske. Slavnostni govornik na spominski slovesnosti ob letošnji 58. obletnici bitke je bil predsednik Zveze združenj slovenskih častnikov Miha Butara.

Zmago partizanov v bitki pri Jelenovem Žlebu, kjer sta se ob nadejanem srečanju spopadli številčno šibkejša in slabše opremljena partizanska ter italijanska vojska, je Butara označil za pravi biser med mnogimi velikimi in uspešnimi akcijami, ki krasijo obdobje narodnoosvobodilnega boja. Poudaril je, da je italijanska oku-

"Greva na kavo" je povabilo na pogovor

Odgovori na pomisleke glede kavarne - Ljudi je potrebno na druženje navaditi

KOČEVJE - Nedavna otvoritev kavarne v Kočevju je med domačini sprožila niz vprašanj: Zakaj ni šanka? Zakaj so tako majhne mize? Zakaj ni separejev? Zakaj so prav takšni in ne drugačni stoli? Odgovore na vsa ta in številna druga vprašanja sta na predavanjih o "Stavi kavarne in njeni vsebini" ter "Zgodovini in vlogi kavarne v preteklosti in novjšem času" prejšnji tork zvečer v novi kavarni Veronika dala umetnostni zgodovinar mag. Gojko Zupan in etnolog in publicist Damjan Ovsec.

Predavanji je organiziralo kočevsko podjetje AG inženiring v počastitev 10-letnice poslovanja, prinesli pa sta, kot pravi njihova arhitektka Zvonka Korošac, tudi odgovore na pomisleke, ki izhajajo iz nerazumevanja kavarniškega prostora. Projekt prenove stavbe na TZO 2, v kateri so v skladu z željami kočevske občine, ki je lastnica stavbe, uredili kavarno po vzoru dunajskih, je izdelal AG inženiring, avtor notranje ureditve kavarne pa je arhitekt Božidar Rot, ki je sledil želji, kot dodaja Zvonka, da bi v kavarno šlo čimveč ljudi. "Od tod pa tudi stoli, kakršni pač so!" pravi Zvonka.

V kavarni je 70 sedežev in lahko sprejme do 80 ljudi, za še 200

Zvonka Korošac

ljudi pa bo prostora na vrtu, ki ga bodo že ta mesec uredili delno, v celoti pa, ko bodo končali z urejanjem hiše. Vrt, ki bo postal izhodišče za urejanje mestne ploščadi, je namreč nepogrešljiv del tradicionalnih kavarn, ki imajo večnamensko vsebino. "Prostor naj bi služil kulturnim prireditvam, razgovorom in predavanjem pa tudi degustacijam in pod...", pravi Zvonka in dodaja, da je osnovni namen ka-

varn, da se ljudi družijo, ter da zato v kavarni ni separejev. "Povabilo 'Greva na kavo' je sinonim za to, da si vzamemo čas za pogovor," pravi, ko po poznavalcu kavarniškega življenja Damjanu Ovsecu povzema tudi pojasnitev, da v prostoru ni šanka, saj si je za pitje kave, ker se pije topla, potrebno vzeti čas in se usesti. "Dolgo nismo imeli nič, zato se morajo ljudje sedaj ponovno navaditi na druženje," pravi prepričana, da je tako kot drugod po Evropi, kjer prezaščenost z novimi tehnologijami prebujala v ljudeh željo po druženju, današnji čas tudi v Kočevju naklonjen oživljanju tradicionalnih kavarn.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Praznik mesta Kočevje

Številne kulturne in športne prireditve

KOČEVJE - V počastitev praznika mesta Kočevje, 4. maja, in 530. obletnice podelitve mestnih pravic je krajevna skupnost Kočevje-mesto pripravila vrsto kulturnih in športnih prireditev. Na pobudo mestne organizacije ZB NOV so lani po več letih praznovanja le v ožjih okvirih ponovno obudili tradicijo javnega praznovanja mestnega praznika, vendar na sodoben način organiziranja prireditev, v katere naj bi se vključilo kar največ ljudi.

Medtem ko so lani vse prireditve potekale na praznični dan, so jih letos raztegnili na dva dni. Pri tem so se odločili, da bo dan, ki ga praznujejo v počastitev spomina na osvoboditev mesta Kočevje leta 1945, namenjen kulturnim, drugi dan pa športnim prireditvam. Tako bodo danes v Šeškovem domu predvajali filma Kragujevska tragedija in Dolina miru. Prvi bo na sporedu ob 11. in drugi ob 16. uri. Ob 17. uri bodo v sejni sobi KS odprli razstavo kiparja Staneta Jarma, ob 18. uri pa bo na mestni ploščadi še osrednja proslava.

S prireditvami bodo nadaljevali jutri popoldan, ko se bodo meščani Kočevja in ostali občani kočevske občine lahko odločali med čolnarjenjem po Rinzi ali družinskim pohodom po vznožju pobočja Stojne. Obe prireditvi se bosta pričeli ob 16. uri. Zbirno mesto za čolnarjenje bo pri gostišču Corel v Mahovniku, za pohod, katerega se je lani, ko so organizirali pohod okoli Kočevja, ude-

ležilo okoli 120 ljudi, pa pri Domu telesne kulture. Tudi zadnji dve prireditvi se bosta obe pričeli ob 18. uri. Taborniki Rodu rjavega medveda bodo na zelenici pri srednji šoli prikazovali taborniške veščine, člani kočevskega kinološkega društva pa bodo v parku pri Domu telesne kulture razstavili rasne pse in prikazali delo s šolanimi psi.

M. L.-S.

Razstava Staneta Jarma

KOČEVJE - Danes ob 17. uri bodo v sejni dvorani Krajevne skupnosti Kočevje-mesto na Trgu zbora odposlancev 8 v Kočevju odprli razstavo akademskega kiparja Staneta Jarma. Kipar, ki že od leta 1954 živi v Kočevju, letos praznuje 70. obletnico rojstva. Razstavo v počastitev kiparjevega jubileja je pripravila Krajevna skupnost Kočevje-mesto ob krajevnem prazniku 4. maju in jo posvetila letošnji 530-letnici mesta Kočevje. Razstava bo na ogled do 11. maja vsak dan od 17. do 19.30.

Predloge za občinska priznanja zbirajo

VELIKE LAŠČE - Samo še do 11. maja je možno občini posredovati predloge za podelitev letošnjih občinskih priznanj in nagrad, in sicer za častnega občana in priznanja občine. Priznanja in nagrade bodo podeljene ob praznovanju praznika občine Velike Lašče.

OBLETNICA BITKE V JELENOVEM ŽLEBU - Slavnostni govornik na letošnji 58. obletnici znamenite bitke v Jelenovem Žlebu je bil Miha Butara. (Foto: M. L.-S.)

ČASTITLJIVIH 25 LET - S slavnostnim koncertom v osnovni šoli dr. Franceta Prešerna v Ribnici, kjer so svojo pevsko pot začele, so članice noneta Vitra prejšnji petek slovesno obeležile častitljivih 25 let delovanja. Na postnetku: dobro razpoložene članice noneta skupaj z vodjo Bernardo Kogovšek tik pred nastopom (Foto: M. L.-S.)

ta do glasbe na drugi strani. Oboje še danes povezuje pevke: od najstarejše, ki je že prekoračila 40 let, do najmlajše, študentke Petre Vrh, ki z Metko Lesar poje 1. sopran.

Nonet posega po delih starih mojstrov renesanse, klasike in romanike, najraje pa pevke prepevajo slovenske ljudske pesmi v priredbah domačih skladateljev. Njihov repertoar obsega blizu 300 pesmi, kar je za ženske zборе veliko, saj zanje, kot pojasnjuje Kogovškova, še zdaleč ni napisano toliko pesmi kot za mešane in moške zборе. Do danes so nastopile v 61 krajih po Sloveniji, od kar 320 nastopov, med katerimi beležijo tudi 20 gostovanj v tujini, pa se najraje spominjajo gostovanja v Cremi in Italiji na koncu 80-ih let. Nonet se ponaša s tremi samostojnimi kasetami in okoli 20 nastopi na TV in radiu, posneli pa so tudi 49 pesmi za Arhiv radia Slovenije.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Glasovi, ki se prepletajo kot vitre

25 let noneta Vitra iz Ribnice - Bogat repertoar - Preko 300 nastopov doma in v tujini

RIBNICA - Članice noneta Vitra iz Ribnice so v petek zvečer slovesno obeležile 25-letnico delovanja. S slavnostnim koncertom v osnovni šoli dr. Franceta Prešerna, kjer so začele svojo pevsko pot, so počastile visoki jubilej in se hkrati spomnile začetkov, ki segajo v čas, ko so bile takratne članice noneta še v šolskih klopih.

"Ženske pevke skupine se zaradi obveznosti, ki izhajajo iz materinstva, obdržijo težje kot moške in običajno prej razpadejo," pojasnjuje Bernarda Kogovšek pomen častitljivega jubileja noneta, ki je pričel z delom že pred 27 leti. Pevke je zbrala in jih še danes vodi Bernarda Kogovšek, ki je tedaj na ribniški osnovni šoli poučevala glasbo. Z najbolj nadarjenimi pevkami šolskega pevskega zbora je sestavila nonet, ki si je po dveh letih delovanja, ko je prerasel ozke šolske okvire, nadel ime Vitra po tankih lesenih nitkah, ki jih suhobarbarji uporabljajo za izdelovanje rešet. "Tako, kot se prepletajo vitre v rešet, se v nonetu med seboj prepletajo glasovi vitkih deklet," po-

jasnjuje Kogovškova odločitev o imenu, s katero so mladim pevkam pridali ribniški pečat.

Od prvotne zasedbe nekdanjih učenk 7. in 8. razredov sta danes v nonetu samo še Martina Zbašnik-Senegačnik, ki z Renato Lesar in Ksenijo Abramovič poje 2. sopran, ter Mojca Šipka Levstek, ki z Viktorijo Petrovič poje 2. alt, sicer pa sta že 25 let pri nonetu tudi Eda Štanfelj in Mira Kordiš-Krapež, ki z Andrejo Oblak in Matejo Kožar pojeta 1. alt. Kot so tekla leta in so dekleta postajala žene in matere, so se menjavale tudi članice noneta. Kljub temu pa njegovo delovanje ni bilo nikoli resno ogroženo. Zahvala za to gre Kogovškovi na eni in veliki ljubezni članic none-

V TRENDU Z LONDONOM - Običajno velja, da tisto, kar je trend nekje v Evropi, pride v Ljubljano čez 10, v Kočevje pa še čez 30 let. Če to vsaj deloma drži, pri čemer nekaj let več ali manj ne igra nobene vloge, pa je za Kočevje zato še toliko bolj pohvalna izjava publicista Damjana Ovsa, ki zadeva kavarno Veronika. Po obrazložitvi, da je trenutno trend v Evropi ponovno oživljanje druženja ljudi na način tradicionalnih kavarn, je za novo kočevsko pridobitev dejal, da je Kočevje zaradi nje v trendu z Londonom. Za London pa se tako ve, da je vedno med prvimi v Evropi! Sedaj je potrebno samo še, da se trendu razmišljanja Londončanov, približa tudi razmišljanje prebivalcev Kočevja - kar pa bo, če sploh, izredno težko doseči. Premakniti nekaj, pa najsi bo to karkoli, v glavah občanov Kočevja, je in bo namreč neprimerno težje, kot je bilo zgraditi kavarno!

Ribniški zobotrebc

NOV VETER - Ribniški obrtniki so ob tradicionalnem novoletnem srečanju koncem lanskega leta opravili tudi volitve nove skupščine. Marca so se novoizvoljeni člani skupščine ribniške območne Obrtne zbornice sestali na svoji prvi seji, na kateri so izvolili predsednika, upravni odbor in druge organe zbornice. Novi predsednik je postal Franc Vesel iz Sodražice, ki sicer opravlja lesostrugarsko dejavnost in ima registrirano tudi trženje in trgovino. S tem pa so se ribniški obrtniki poslovali od dolgoletnega predsednika Tomaža Šulentića, ki je bil na čelu ribniške Obrtne zbornice kar tri mandate. Šulentiću vsi priznavajo, da je dobro delal, vendar bo z novim vodstvom zavel nov veter. To daje namreč slutiti že prvo srečanje članov nove skupščine. Na njem je menda povsem spontano prišlo do pogovora o tem, da bi javnost seznanili s stanjem gospodarstva v ribniški občini. Dali so pobudo, da bi dali v javnost petico, s katero naj bi med drugim javnosti odprli oči, da bi videla, da v zadnjih nekaj letih v Ribnici praktično ni bilo storjenega nič, čeprav župan govori ravno nasprotno!

Kostelski rižni

SODOBNA BOLEZEN - O osteoporozi, bolezni 20. (in 21.) stoletja, in rezultatih nedavne preiskave kosti v Kostelu je 20. aprila predavala okoli 30 poslušalcem v Kostelu predstavnica Društva za osteoporozo Slovenije Duša Zore-Hlade. Ugotovila je, da je pregled pokazal, da je v Kostelu nadpovprečno (v primerjavi z Evropo) obolelih za to boleznijo, ki je prikrita, ne povzroča bolečin in jo običajno ugotovijo šele, ko si kdo zlomi kost, kar je za bolnika lahko usodno). Poudarila je, da je najprimernejše bolezen preprečevati s pravilno prehrano in zmerno fizično aktivnostjo in šele nazadnje z zdravili, saj je boljše kalcij vnašati v telo s hrano kot z zdravili. Predlagano je bilo tudi, naj bi ustanovili za območje Kočevje-Pokolpe sekcijo Društva za osteoporozo, podobno, kot so jo ustanovili za zdravje srca in ožilja.

O ZAPRTJU ZDRAVSTVENE POSTAJE - Minuli ponedeljek, 30. aprila, je bil v Kočevju sestanek predstavnikov občine Kostel in direktorice Zdravstvene doma Andreje Rako, na katerem so razpravljali o položaju po začasnem zaprtju zdravstvene postaje v Fari in potrebnih ukrepih. Postaja bo zaprta, dokler ne bodo odpravljene pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila medobčinska sanitarna inšpekcija.

SADILI SO ROŽICE - Na dan zemlje, 20. aprila, so v Kostelu nadaljevali akcijo urejanja okolja tako, da so pri turističnih kozolčkih sadili rože trajnice. Tako je bilo tokrat nekaj več stroškov z nakupom rož, ki pa jih zdaj ne bo potrebno obnavljati vsako leto. Hkrati so delavci javnih del pod nadzorom strokovnjakov vodnega gospodarstva in Zavoda za gozdo-ve čistili brežino Kolpe pri Fari, kjer v Kolpo vstopajo in izstopajo veslači v raznih plovilih.

KMALU NALEPKA ZA RAKIJO - Podjetje Sistemi, d.o.o., je Turistično-sportnemu društvu že posredovalo svoj predlog logotipa za nalepko na steklenicah, v katerih bodo ponujali kostelsko rakijo (žganje). Društvo je predlog že posredovalo prof. dr. Janezu Hribarju na Biotehniški fakulteti, ki s svojo skupino dokončuje elaborat o kostelski rakiji.

PUNGARTNIKOVO PREMOŽENJE - Komisija državnega zbora po zakonu o nezdružljivosti javne funkcije s pridobitno dejavnostjo se je na zaprti seji seznanila s poročilom o premoženjskem stanju funkcionarjev, ki so v skladu z zakonom dolžni posredovati podatke. Pri tem je, kot poroča STA, ugotovila, da do začetka seje potrebnih podatkov o premoženju še ni posredoval nekdanji poslanec LDS Ciril Metod Pungartnik. V trebanjskih logih ugibajo, ali ima župan preveč dela s pomladniki in občinskem svetu, ki mu nenehno diha za ovrtnik, in je preprosto pozabil na to svojo dolžnost ali pa je preprosto izkoristil nenavadno toplo pomlad za nedvomno bolj prijetno martinčkanje, kot pa za pisanje spisov o zajetnosti lastne premoženjske malhe...

ZDRAVNIKI ŽE VEDO - Prejšnji teden so nam tik pred zaključkom redakcije zdravniki in zobozdravniki trebanjskega zdravstvenega doma posredovali odprto pismo s podporo programu tudi med pacienti priljubljene kolegice, dr. med. Elizabete Zlajpah pri njeni kandidaturi za direktorico zavoda. Sindikat FIDES opozarja pristojne, da vsiljevanje direktorja od drugega lahko privede do odhoda zdravnikov in v končni posledici do slabšega poslovanja, težav s presežnimi delavci in do izgub. V Sloveniji je zdravstvenih domov, ki imajo take težave, kar veliko. Poudarjajo, da je najslabša možnost vpletanje politike v tako občutljivo in za vse občane pomembno področje, kot je zdravstvo. Toliko za preventivo...

Sevniški paberki

UMRETI ZA DEMOKRACIJO? - Poslanec SDS Branko Kelemina z Blance v svojih nastopih v parlamentu poskrbi tudi za marsikakšen "ocvirk" za sedmo silo podobno, kot je nekdanji poslanec v prvem, demokratično izvoljenem parlamentu dr. med. Cveto Gradišar s svojimi aforizmi. Keleminova zadnja znamenita izjava je, da bi tudi umrl, če bi bilo to dobro za slovensko demokracijo. Tisti, ki Branka dobro poznajo, trdijo, da je mislil nadvse resno...

SKRATJE - Nadvse priljubljeni boštanski župnik Alfonz Žibert - Fonzi slovi tudi po odličnih organizacijskih sposobnostih. Dober organizator naj bi bil tisti, ki zna zbrati okrog sebe dobre sodelavce in delo primerno porazdeliti, nato pa dogajanje nadzirati... To je Žibert potrdil tudi pretekli teden ob prireditvah za lepoto Boštanja. Za vsak primer pa se je Fonzi vendarle vnaprej opravičil, če je morda zaradi tiskarskega škrata na seznamu številnih dobrotnikov oz. sponzorjev izostalo kakšno ime. Zoper te in podobne škrate odpove celo vsemogočni...

Urejanje središča mesta

SEVNICA - Sevniški župan se je s predstavniki Slovenskih železnic in lastniki zemljišč ob industrijskem tiru pogovarjal o možnostih prodaje zemljišč za potrebe manipulativnega prostora za nakladanje hlodovine, nemotenega dostopa do tira in do objektov v soseski. Tudi med HTC-jem in Zdravstvenim domom je potrebno urediti cestišče, pločnik in izvoz na glavno ulico, zato so se direktor Zdravstvenega doma Željko Halapija, tajnik Krajevne skupnosti Sevnica Vinko Radišek in župan Kristijan Janc dogovorili o načinu izvedbe in o načinu financiranja obnove.

Društvo prijateljev mladine Sevnica - Boštanj

SEVNICA - Jelka Slukan in Marjeta Pfeifer sta sevniškemu županu predstavili idejo o ustanovitvi Društva prijateljev mladine Sevnica - Boštanj, ki bo sodelovalo pri pripravi in izvedbi različnih prireditev v občini. Ustanovni občni zbor načrtujejo za 25. maj letos.

PRESEŽKI JUTRANJKE - Direktorica sevniške Jutranjke mag. Zdenka Marčič je "v skladu s potrjeno prisilno poravnavo, kjer je bilo predvideno zmanjševanje števila delavcev", pred prvomajskimi prazniki poskrbela za nenavno voščilo za 50 delavcev, saj so jim 25. aprila vročili sklep o prenehanju delovnega razmerja oz. dogovor, po katerem se je z 58.459 tolarji odpravnine delodajalec rešil vseh skrbi. Tako pa ne mislijo številne ogorčene delavke (med njimi so celo matere samohranilke, invalidka s 37 let delovne dobe), ki so se v ponedeljek zbrale v sevniškem hotelu Ajdovec, da bi s pomočjo sekretarja posavskih svobodnih sindikatov Vlada Rožiča še pravočasno sprožili postopke za varstvo svojih pravic. Ker so bile v podpisovanje papirjev, kot so povedale delavke, prisiljene oz. zavedene, je velika verjetnost, da bodo uspele na delovnem sodišču. (Foto: P. P.)

Gluha država

TREBNJE - V razpravi o delu Gasilske zveze Trebnje, ki povezuje 28 PGD in letošnjih načrtih, so na sobotnem občnem zboru domačini, kot tudi gostje, med njimi sta bila tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik in predstavnik GZS, Alojz Muhič, opozorili na premalo poslušarstva države za gmotno plat delovanja gasilcev. Država z obračunavanjem DDV-jem na nabavljeno opremo še siromaši že tako preslabo opremljena in skromnosti vajena prostovoljna gasilska društva.

Muhič je izročil odlikovanje GZS 2. stopnje Mari Logar, predsednik GZ Trebnje Anton Strah pa zahvale GZ Antonu Bajcu, Božu Pungartniku, Antonu Moravcu, Romanu Perparju in Adolfu Longarju.

ZAHVALE - Predsednik GZ Trebnje Anton Strah izročil zahvalo pobratni GZ Velika Gorica, oz. njeni predstavnici Veri Hanžek. (Foto: P. P.)

Nagrade za najboljšo delo

TREBNJE - Na začetku občnega zbora Gasilske zveze Trebnje, ki je potekal v soboto, 21. aprila, je bila tudi razglasitev rezultatov in podelitev nagrad natečaja za najboljšo likovno in literarno delo, ki so se ga lani v mesecu oktobru udeležili učenci osnovnih šol dr. Pavla Lunačka iz Sentruperta in iz Trebnjega. Komisija je praktično nagrado za najboljšo literarno delo dodelila Tjaši Čibeji in Matjažu Resniku iz OŠ Trebnje ter Tjaši Bracar in Tamari Vavtar iz OŠ dr. Pavla Lunačka Sentrupert, za najboljšo likovno delo pa Mateju Kalčiču iz OŠ dr. Pavla Lunačka Sentrupert in Sabini Kožar iz OŠ Trebnje.

Ta z drevesa hruške stresa

TREBNJE - To je deveta abonmajska predstava za otroke, ki bo na sporedu v četrtek, 10. maja, ob 17. uri v Kulturnem domu Trebnje v izvedbi Lutkovnega gledališča Zapik iz Ljubljane.

Politika bolezen moja

TREBNJE - Komedijo Toneta Partličja Politika bolezen moja v režiji Bože Ojsteršek bo v četrtek, 10. maja, ob 19. uri v Kulturnem domu Trebnje, uprizorila gledališka skupina DKD Senovo, ki je bila izbrana na občni reviji gledaliških skupin za sodelovanje v okviru medobmočnega srečanja gledaliških skupin Dolenjske, Bele Krajine in Posavja. Vljudno vabljeni!

Nobena ideologija nas ni vodila!

"Vodila nas je življenjska stiska, skrb za lasten obstoj in pripadnost temu narodu!" - Ob 60-letnici ustanovitve OF in prazniku dneva upora proti okupatorju na Malkovcu

MALKOVEC - Združenje borcev in udeležencev NOB občine Sevnica in Občina Sevnica sta 27. aprila pri spomeniku na Malkovcu priredila osrednjo slovesnost ob 60. obletnici ustanovitve Osobodilne fronte slovenskega naroda, prazniku dneva upora proti okupatorju. Prireditve, na kateri je bil slavnostni govornik Tone Poljšak, podpredsednik glavnega odbora Zveze borcev Slovenije, v kulturnem programu pa so sodelovali sevniški godbeniki, pevci moškega pevskega zbora Emil Adamič iz Mokronoga in učenci osnovne šole Tržišče, sta se v lepem, sončnem dnevu poleg številnih gostov in domačinov udeležila tudi župan Kristijan Janc in podžupan Andrej Štricelj, ki je bil tudi predsednik organizacijskega odbora.

Zbrano množico je pozdravil predsednik sevniškega borčevskega združenja Slavko Štrukelj, med drugimi pa še posebej najstarejšega partizana, 94-letnega Ignaca Tratarja. Dobrodošlico je izrekel predsednik sveta KS Tržišče Marjan Jamšek, župan Janc pa je poudaril, da "občina Sevnica izraža popolnoma podporo NOB, kajti brez zmage nad okupatorjem ne bi bilo svobodne, samostojne Slovenije". Tone Poljšak je dejal, da je Slovenija v svetu bolj znana, kot si mislimo, zlasti po tem, da je bila zelo uspešen člen protifašistične koalicije, da imamo demokratično državo in da je naša država članica pakta stabilnosti. "Bili so nekateri, ki so nam hoteli ta praznik vzeti. Prepričan sem, da si tega ne bo več nihče drznil in da je 27. april, dan ustanovitve OF, naš praznik, kajti zavest o NOB je postala zavest celotnega naroda. Partizanska pesem se vse bolj sli-

šil!" je povedal Poljšak. Dodal je še, da ni nič takega, kar bi hotel NOB zamočlati, da je pomembna samokritičnost zaradi dogodkov, ki so med vojno presegli meje človečnosti. Zveza borcev je iz družbenopolitične organizacije prerasla v del civilne družbe in si želi še boljšega sodelovanja z Združenjem Sever in veterani pri nas. ZB je ponosna, da je bila zraven, ko se je delala zgodovina, prav tako na tiste, ki so pred desetimi leti prispevali po najboljših močeh, da smo dobili samostojno državo.

Ob kronološkem pregledu dogajanj med NOB v teh krajih je Lojze Lenič - Mile poudaril, da so bili Hitlerjevi ukrepi, ko je hotel vsestransko utrditi svojo južno mejo in so Nemci oktobra 1941 začeli iz mejnega pasu izseljevati Slovence, "tedaj najdoslednejše etnično čiščenje in varovanje južne meje tretjega rajha, saj je na izseljenjski pas naselil okrog 11.000 Hitlerju

Resnično praznik vseh Slovencev

Dan upora proti okupatorjem v Trebnjem - Bogdan Osolnik: "Vsi Slovenci smo tako ali drugače dediči pridobitev NOB, ki ga je začela in zmagovito izpeljala OF slovenskega naroda!"

TREBNJE - Zato je dan upora proti okupatorjem kot državni praznik, resnično praznik vseh Slovencev. Prispeval naj bi k temu, da bi domoljubje, odločna volja in samozavest, lastnosti, ki jih je v narodnem značaju Slovencev utrjevala Osobodilna fronta, pomagala tudi novim rodovom ohranjati narodno zavest in človeško dostojanstvo pred izzivi in preizkušnjami, ki jih prinašajo novi, v marsičem nepredvidljivi časi.

Dejstvo, da smo Slovenci že v Federativni republiki Jugoslaviji imeli ustavno zagotovljeno narodno suverenost, čeprav so jo nekateri nosilci centralističnih in unitarističnih interesov pogosto omejevali ali poskušali celo izničiti, je pred desetimi leti odločilno prispevalo k mednarodnemu priznanju državne osamosvojitve Republike Slovenije. Zapletene mednarodne razmere po koncu 2. svetovne vojne pa žal niso dopuščale, da bi uredniški ideji o Svobodni, združeni Sloveniji z osvoboditvijo vsega slovenskega etničnega ozemlja, ki je že bilo združeno v skupnem protifašističnem boju. Vendar nam je, predvsem po zaslugi partizanske vojske, uspelo doseči priključitev večjega dela Primorske z izhodom na morje, kar je znatno povečalo slovenske človeške, prostorske, kulturne in gospodarske možnosti, potrebne za nastanek lastne države. Te pridobitve danes pripadajo

KUD Majolika Unikata Mokronog

MOKRONOG - Razstavo keramike in ročnih del, ki jo je v prodajnem centru trebanjske kmetijske zadruge v Mokronogu pripravil KUD Majolika Unikata Mokronog pod vodstvom Duške Peček sta pospremila kulturni program Ženskega pevskega zbora KUD Svoboda Mirna in Moški pevski zbor Emil Adamič Mokronog. Priznanja za opravljen začetni tečaj iz keramike so prejeli Polona Bartolj, Anja Dolenšek, Špela Oštir, Anja Rataj, Urška Šepić, Suzi Škrajnar, Meta Smolič, Urška Udovič in Gregi Zakrajšek.

Voda je življenje

MOKRONOG - Ob odprtem dnevu tukajšnje osnovne šole bodo v soboto, 5. maja, dopoldne predstavili projekt učencev in strokovnih delavcev v tem šolskem letu "Voda je življenje". Potem ko se bodo predstavile skupine, bo na ogled še razstava o tem projektu. V šolski telovadnici pa bo ob predstavitvi projekta ob 9.30 gosti ultramaratonec Martin Strel.

PRAZNIK VSEH SLOVENCEV - Bogdan Osolnik med govorom na slovesnosti ob dnevu upora, ki jo je v Trebnjem pripravila tamkajšnja borčevska organizacija. S peštrim kulturnim sporedom so jo obogatili učenci in učitelji trebanjske glasbene šole, ženski pevski zbor Svoboda Mirna in moški pevski zbor KUD Emil Adamič iz Mokronoga ter recitator Jože Falkner in moderatorka Zvonka Falkner.

vsemu slovenskemu narodu. To sta poudarila slavnostni govornik na slovesnosti ob dnevu upora v Trebnjem Bogdan Osolnik in župan Ciril Pungartnik.

2. svetovna vojna je bila že sama po sebi ena največjih in najstrašnejših katastrof za človeštvo. Pro-

10. praznovanje sv. Florijana

RAČJE SELO - Gasilci PGD Račje selo in krajanji vabijo v nedeljo, 6. maja, na 10. praznovanje sv. Florijana, zavetnika gasilcev. Od 9.30 pa do 9.50 bo promenade koncert občinskega pihalnega orkestra Trebnje in formiranje gasilskega ešalona pred gasilskim domom. Nato bo sledil sprevod do cerkvice sv. Florijana, kjer bo ob 10. uri maša. Po maši bo družabno srečanje z ansambлом Litjski odmev in krajski kulturni program, kjer bo PGD Račje selo podelilo priznanja in zahvale.

ZA LEPOTO BOŠTANJA - V Boštanju so teden praznovanja za lepoto Boštanja, v katerem so se vrstile dobo obiskane prireditve, zaključili pretekli četrtek v župnijski cerkvi z dobrodelnim koncertom, z nastopi domačih pevskih zborov, pevcev (na posnetku) in ansambla Čuki. Pri organizaciji so sodelovali Krajevna skupnost Boštanj, vaški odbor, osnovna šola, župnija in Občina Sevnica. (Foto: P. P.)

MALKOVEC NA DAN UPORA - Delegacija borcev je položila venec pred spomenikom padlih na Malkovcu. Prvi z leve je Lojze Lenič. (Foto: P. P.)

NARAVNI IN KULTURNI SPOMENIK - Kostanjevica na Krki so upravičeno razglasili za kulturni spomenik. To mesto je

NA OTVORITVI - Ravnatelj Zajčnik (desno) čestita akademskemu slikarju prof. Dragu Teršarju, ki je ob otvoritvi razstave povedal nekaj besed. (Foto: L. M.)

Kostanjevica v otroških očeh

V Lamutovem likovnem salonu odprli razstavo del 12. otroškega likovnega ekstempora - Rekordno število otrok

KOSTANJEVICA - Domača osnovna šola Jožeta Gorjupa in Galerija Božidarja Jakca sta v sredo, 25. aprila, povabili na otvoritev razstave otroških likovnih del, ki so nastala na 12. otroškem ekstemporu. Sodelovali so otroci iz Posavja, Dolenjske in Bele krajine in "sicer rekordno število, kar 75 učencev iz 25 osnovnih šol, kar nas še posebej veseli," je dejal ravnatelj osnovne šole Matjaž Zajčnik.

Mladi likovniki so s temperami, ki je bila obvezna tehnika, upodobili kulturnozgodovinsko dediščino Kostanjevice. "kar sovpada s časom, saj je to kar nekakšna predpriprava na pomemben dogodek, častitljivi jubilej mesta. Prihodnje leto bo namreč Kostanjevica praznovala 750-letnico podelitve mestnih pravic," je poudaril Zajčnik. Mladi ustvarjalci so tako ime-

li veliko možnosti za izbor motiva, kar je pokazala tudi sama razstava. Na slikah je veliko zvonikov, mostov, detajlov starih stavb, reka, ... Akademski slikar prof. Dušan Teršar, ki je razstavo tudi odprl, je dejal, da je presenečen nad dobri deli, poudaril pa je pomen prijateljstva mladih ob likovnem ustvarjanju ter velik pomen kreativnosti otrok pod vodstvom mentorjev. Razstava je na ogled do 6. maja.

Sodelujoči so ob koncu prejeli priznanja, prireditev pa so z nastopim obogatili člani kvarteta klarinetov Klarinova iz Krškega. Ravnatelj šole se je vsem, ki so pripomogli k ekstemporu in razstavi, lepo zahvalil, zlasti pokrovitelju prireditve Lipa Kostanjevica, d.o.o., Silvu Miklavčiču.

L. M.

NAJBOLJŠI MLADI PEVCI - Na medobmočni reviji mladinskih pevskih zborov Dolenjske, Posavja in Bele krajine je v sredo, 25. aprila, v krškem kulturnem domu nastopilo deset zborov. Gre za najboljše pevске zasedbe, ki jih je na območnih revijah izbrala prof. Adrijana Požun Pavlovič iz Celja, ki je spremljala tudi to predstavitev. S po tremi pesmimi so se predstavili mladinski pevski zbori naslednjih osnovnih šol: Brestanice, Trebnjega, Žužemberka, OŠ Loka in OŠ Mirna Jarca iz Črnomlja, Cerklje ob Krki, Brežice, OŠ Šmilhel in Grm iz Novega mesta in Dobove. Mladi pevci so dokazali ljubezen do petja, tako da se za prihodnost zborovskega petja ni bati. Program revije, ki jo je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Krško, je prijetno povezovala Bernarda Žarn. Na sliki: mladinski pevski zbor brestaniške OŠ, ki ga vodi Stanka Macur. (Foto: L. Murn)

Agencijam plačilo za zaposlitev

Vlada pri proračunu upoštevala dopolnilo brežiškega poslanca Vizjaka

BREŽICE - V sprejetem proračuna Republike Slovenije za leto 2001 je vlada RS upoštevala dopolnilo brežiškega poslanca mag. Andreja Vizjaka o zagotavljanju denarja za učinkovitejšo delo pri zagotavljanju dela brezposelnim osebom. Na podlagi tega dopolnila bodo pooblaščenec zasebne agencije prejele plačilo za vsako uspešno posredovano zaposlitev, kar jih bo po pričakovanjih spodbujalo za dejavnije vključevanje v trg dela. Zasebne agencije bodo torej bolj zainteresirane, da v okoljih, kjer delujejo, sistematično iščejo povezave med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela oziroma med brezposelnimi in ponujenimi delovnimi mesti. Država zagotavlja plačila na podlagi sprejetega cenika, pri čemer je plačilo večje za zagotovitev zaposlitve težje zaposljivim osebom, kot so starejši delavci, invalidi, dolgotrajno brezpo-

selni in podobni. Dopolnilo poslanca Vizjaka izhaja tudi iz obveze Slovenije do Evropske skupnosti, da moramo v Sloveniji bolj vzpodbujati razvoj zasebnih agencij za zaposlovanje, da bi izboljšali sedanji sistem posredovanja zaposlitev na trgu dela. Predlagatelj Vizjak pričakuje, da bo njegovo dopolnilo vplivalo na padec brezposelnosti v Sloveniji.

M. L.

Na obisku pri babicah in dedkih

BRESTANICA - "Ponavadi babice in dedki prihajajo na obiske. Lahko pa je tudi drugače. Učenci iz osnovne šole Adama Bohoriča Brestanica smo pred časom obiskali babice in dedke v domu za starejše občane v Krškem. Z glasbo, plesom in lepimi mislimi smo jim popestrili pomladni dan." Tako sporoča kratko pismo iz Brestanice. - Lepo, bi lahko dodali k temu. In naj bo kar največ takih medsebojnih srečanj!

Jug centru odgovarja z univerzo

Valvasorjev raziskovalni center Krško kot skupna streha za predvideno bodočo Univerzo jugovzhodne Slovenije - Rius center bi reševal brezposelnost (po ukinitvi rudnika Senovo)

KRŠKO - Valvasorjev raziskovalni center Krško v okviru svoje znanstveno-izobraževalne dejavnosti je doslej že precej podrobno razmislil, kako naj bi v tem delu države uresničili projekt Univerza jugovzhodne Slovenije. Projekt podpirajo župani občin Brežice, Krško in Sevnica in očitno tudi poslanci državnega zbora iz Posavja. Poleg znanstveno-izobraževalne dejavnosti se Valvasorjev raziskovalni center podaja tudi na nekatera druga področja.

Za Univerzo jugovzhodne Slovenije se ogrevajo zagovorniki take zamisli zato, ker so prepričani, da bi bilo pametno imeti v Sloveniji 4 univerze: v Ljubljani, Mariboru, na Obali in v jugovzhodni Sloveniji.

"Pod pojmom jugovzhodna Slovenija bi (pogojno rečeno) lahko razumeli območja Zasavja, Posavja, Dolenjske, Bele krajine in Kozjanskega. Gre za velik del slovenskega ozemlja in življa, ki je žal vedno nekako odrinjeno od razmišljanja in ukrepanja 'centra'." Tako pojasnjujejo v Valvasorjevem raziskovalnem centru. Za omenjeno univerzo bi v Krškem uporabili med drugim obnovljene prostore sedanje stare tehnične šole na Bohoričevem trgu.

Besede o tovrstni univerzi, ki naj bi pravičnejše razdelila organizirano visokošolsko pamet po Sloveniji, naj bi meso postale tudi z denarno pomočjo vseh treh posavskih občin, za zdaj teh občin.

O Univerzi jugovzhodne Slovenije v povezavi z Valvasorjevem raziskovalnim centrom bodo po-

• Valvasorjev raziskovalni center ob soglasju svoje ustanoviteljice občine Krško med drugim postavlja na noge hčerinsko firmo Tehnološki center Posavja, ki se bo ukvarjal med drugim s podjetništvom in prenosom tehnologij. V zvezi s tem je Valvasorjev raziskovalni center podpisal pogodbo o poslovnem sodelovanju s podjetjem Rius center iz Trebnjega. S pomočjo Rius centra naj bi v Posavju okrepili kovinskopredelovalno industrijo in zmanjšali nezaposelnost v Posavju. S sodelovanjem s podjetjem Rius center naj bi nadomestili tudi izgubljeno delovna mesta v ukinitvenem rudniku Senovo. Zlasti v Brežicah so pokazali zanimanje za poslovne predloge Rius centra.

drobneje razpravljali 16. maja v Krškem.

M. L.

Dan dr. Jožeta Bogataja

KRŠKO - Zdravstveni dom Krško bo pripravil 11. maja ob 13. uri v Kulturnem domu XIV. divizije na Senovem pod pokroviteljstvom župana občine Krško Francija Bogoviča 17. spominsko in strokovno srečanje Dan dr. Jožeta Bogataja. Na Bogatajevem dnevu bodo tudi podelili priznanja. V avli kulturnega doma bodo ob nastopu gojencev Glasbene šole Krško odprli razstavo likovnih del Tatjane Fabjančič-Pavlič. DKD Svoboda Senovo bo nastopila s Partljičevo igro Politika, bolezen moja.

Podarjeni faksimile

KRŠKO - V četrtek, 10. maja, bo ob 19. uri podjetje NUMIP, d.o.o., iz Krškega Valvasorjevi knjižnici podarilo faksimile knjige J. W. Valvasorja Topografija Kranjske, skicna knjiga 1678-1679.

Jedrsko elektrarna v marcu

KRŠKO - Jedrska elektrarna Krško je v marcu oddala v elektroenergetsko omrežje 503.268 MWh električne energije in s tem za 0,6 odstotka presežala načrtovano proizvodnjo. Dosegla je 100-odstotno razpoložljivost in izkoriščenost, njeni vplivi na okolje so bili v mejah dovoljenega. Elektrarna shranjuje trdne radioaktivne odpadke v 208-litrski sode. Glede na koncentracijo radioaktivnih snovi v trdnih odpadkih te razvrščajo v srednje- in nizkoradioaktivne odpadke. V marcu je elektrarna uskladiščila 9 sodov s srednjera-dioaktivnimi odpadki.

Vozil ilegalce

BREŽICE - Policisti so 26. aprila zvečer v Brežicah opazili sumljivo vozilo, ki je z veliko hitrostjo prevozilo mesto in se ni hotelo ustaviti na znak policistov. V notranjosti so opazili več neznanih oseb, za katere se je kasneje izkazalo, da so ilegalci. Policisti so avto po večkratnih poskusih uspeli ustaviti šele v bližini Krške vasi, notri je bilo osem Kitajcev. Zoper 26-letnega D. M. iz okolice Brežic so vložili kazensko ovadbo. Isti dan so policisti v bližini naselja Veliki Obrež zalotili še dva 20-letna Makedonca, ki sta v Slovenijo prišla ilegalno. Ugotovili so, da sta ju s slovenske meje pripeljala Ljubljancina 21-letni O. D. in 20-letni E. L. ter jima pokazala, kje naj prečkata Sotlo. Nato bi ju čakala na drugi strani. Policisti so prijeli tudi sprovajalca. V tem času so posavski policisti odkrili še deset prebežnikov.

Prisluhnite domačim pesmim

DOLENJA VAS - Društvo mešani pevski zbor Žarek Dolenja vas, Sekcija ljudskih pevcev Ajda, vabi v petek, 5. maja, ob 20. uri k poslušanju pesmi, ki jih bodo zapeli domači ljudski pevci iz Dolenje vasi in Artič. Program bodo popestrili Trebšni droterji. Prireditev bo v cerkvi sv. Marije v Dolenji vasi.

CLARINOVA NA KONCERTU - Koncert kvarteta klarinetov Clarinova je v soboto napolnil dvorano v stolpu gradu Rajhenburg v Brestanici. Mateja Horvat, Jani Kaše, Jure Umek, Robi Pirc in gost Peter Gabrič so poželi nekajkrat navdušen aplavz. Prof. Drago Gradišek, ravnatelj Glasbene šole Krško, ki je pripravila koncert, je dejal, da je prireditev posvečena dnevu upora proti okupatorju, prazniku, ki "je šel tiho mimo". (Foto: M. L.)

Kdo med šolarji največ zna o čebelah

Tekmovanje mladih čebelarjev Posavja - Že jutri v Prosenjakovcih

PIŠECE - Na osnovni šoli Maksa Pletersnika v Pišecah so v sodelovanju z Občinsko čebelarstvo zvezo Brežice 20. aprila pripravili posavsko regijsko tekmovanje mladih čebelarjev, kjer je sodelovalo 14 ekip iz osnovnih šol Boštanj, Koprivnica, Leskovec pri Krškem, Jurija Dalmatina iz Krškega, Maksa Pletersnika iz Pišec, Marjana Nemca iz Radeč in dr. Pavla Lunačka iz Šentruperta.

V nižji skupini je srebrno priznanje osvojila leskovška šolska ekipa, za zlato priznanje so dovolj točk zbrale ekipe iz koprivniške, pišeške, krške, boštanjke in šentruperske šole. V srednji skupini je bronasto priznanje dosegla ekipa radeške šole in srebrno priznanje ekipa šole iz Pišec. Zlato priznanje so osvojile ekipe šol iz Krškega, Koprivnice, Leskovca pri Krškem, Boštanj in Šentruperta. Jutri bo v Prosenjakovcih državno tekmova-

nje mladih čebelarjev. Udeležile se ga bodo tudi ekipe, ki so na regijskem v Pišecah osvojile zlato in srebrno priznanje.

Posavsko regijsko tekmovanje mladih čebelarjev prihodnje leto naj bi bilo na OŠ dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu.

Posavsko tekmovanje mladih čebelarjev je tudi tokrat vzbudilo zanimanje odraslih čebelarjev, zato so ti ob tekmovanju prišli v Pišece. Mladim tekmovalcem in drugim prisotnim ob tekmovanju sta na uvodni kulturni prireditvi izrekli dobrodošlico in lepe želje predsednik Občinske čebelarstvo zveze Brežice Stane Ilc, predstavnik Čebelarstvo zveze Slovenije Janez Levstik, podžupanja brežiške občine Milena Jesenko in ravnatelj OŠ Maksa Pletersnika Pišec Martin Dušič. Organizatorji so prejeli telegram podžupana občine Brežice Slavka Sušina. M. L.

ČEBELAM IN ČEBELARJEM - Tekmovanje mladih čebelarjev Posavja na OŠ Maksa Pletersnika v Pišecah se je začelo s kulturnim programom, nastopajoči v njem so tudi na fotografiji. Izvenel je kot lep poklon čebelarstvu in tako prava vzpodbuda ekipam, ki so potem odšle na tekmovanje, ter drugim udeležencem, ki so odšli na okroglo mizo. (Foto: M. L.)

res lahko naravni in kulturni spomenik, je nekaj izjemnega. Tam rastejo na strehah hiš čisto prave breze.

PROSTOVOLJCI NASIPAVAJO - V Žadovinku ob cesti od Krškega proti Krški vasi ob tabli z napisom Prepovedano odlaganje odpadkov in materiala nastajajo kupi materiala, gradbenega in drugega. Znova se kaže, da najboljša posavska smetišča nastajajo tam, kjer je prepovedano strasanje odpadkov. Nastajajočih kupov materiala je lokalna oblast lahko vesela: občani imajo spomladansko čiščenje, zidajo in počnejo vse mogoče. Če prostovoljci nasipavajo ob tabli, bo nekoč tega kdo samo vesel, ker mu ne bo treba navajati gramoz za bodočo cesto, ki jo bodo naredili tam, kot vse kaže.

V RESNICI NIČ NEBEŠKO - Muzej izgnancev na gradu Rajhenburg v Brestanici bo postal kmalu nekaj drugega, če sodimo po tabli, ki nanj opozarja ob cesti pred Brestanico. Na tabli je od napisa, ki obvešča, da je v starodavnem gradu danes muzej slovenskih izgnancev, ostalo samo še "muze". Kot da bi se grad spreminjal v hotel za boginje, torej, nekaj nebeškega. No, izgnanci vedo, da njihova izgnanjska usoda ni bila nič nebeška - ne za časa Hitlerja v Nemčiji ne za časa Tita v Jugoslaviji. Nekaj malega izboljšanja položaja so doživeli šele po padcu obeh, ko so začeli dobivati odškodnine.

Novo v Brežicah

JUTRA BREZ JUTRANJKE - Jutranjke v Brežice ne morejo priklicati nazaj niti lepa spomladanska jutra niti vroče želje nekdanjih šivilj, ki so v brežiškem obratu za majhne denarje šivale lepa oblačila. Jutranjice, dobro ste delale, trudite se se, dokler se naše družine niso dokončno skoraj v celoti oblekle v robo Made in Korea, Kitajska in Hongkong.

ČEBELE LAHKO ZA ZGLED - V Pišecah so se pogovarjali čebelarji. Pri tem so pohvalili čebelarski krožek na osnovni šoli Maksa Pletersnika v Pišecah, katerega mentorja sta šolski ravnatelj Martin Dušič in Jože Žmavc, češ, krožek je začel je z enim panjem, zdaj jih ima deset. Nekdo je ob taki pomnožitvi čebeljih družin hitro pripomnil, da bi se morali po pišeških šolskih čebelah zgledovati Pišečani in tako naglo tudi sami povečevati svoje človeške družine. "Potem Pišecce ne bi bile demografsko ogrožene. Šola pa bi morala kar takoj narediti še en prizidek," je dejal možakar. Ko bi le bili domačini tako pridni in bi bilo več šolarjev, je ob tem verjetno pomislil ravnatelj Martin Dušič. Na glas pa je rekel: "Sploh ne bi bilo težav. Po hitrem postopku dobimo prostor." - Govorimo o dveh presenečenjih. Prvo bi bilo, da bi v Pišecah nastala eksplozija prebivalstva, in drugo, da bi država po hitrem postopku uredila vse papirje za gradnjo nove šole.

Zapirajo

BREŽICE - V Nakupovalnem središču Intermarket nekateri trgovci zapirajo prodajalne. Nekateri kupci mislijo, da trgovci to počnejo, ker spet ne cvete več. Drugi kupci so prepričani, da trgovci odhajajo, potem ko so že dovolj zaslužili.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjenske v ponedeljek ponujale: česen po 600 tolarjev kilogram, fižol v zrnju po 500 do 800, koren in kolerabo po 200, semenski krompir po 100, krompir po 70, solato po 600, berivko po 800, blitvo po 600 in liter čebulčka po 400. Šopek peteršilja je stal 50 tolarjev, mlade čebule 100 do 200, pehtrana in rabarbare 200 in rdeče redkvice 100, zavitek mlincev in rezancev 250 do 300, kilogram orehovitih jedrc 1000 do 1200, ajdove moke 450, suhih sliv 700 do 800, suhih fig in hrušk 800, suhih marelic 1000, suhih jabolk 600 do 1000, suhih tek 1600, jabolk 80, košarica jagod 500, liter in pol sadjevca 1200 in domačega kisa 200, liter borovničevca 1200, kilogram medu 1000 do 1200, sadika paradiznika in paprike 50 do 60, zelja 15 do 25, brokolija in cvetače 25 ter zelene 50 tolarjev. Za šopek šrnarice je bilo potrebno odšteti od 150 do 200 tolarjev, dobijo pa se tudi različna semena in sadike rož.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 87 do 3 mesece starih prašičev, 46, starih 3 do 5 mesecev, kar pomeni 40 do 70 kg, in 6, težkih po 100 kg. Prve so prodajali po 420 do 480 tolarjev kilogram, kar znaša 11.000 do 15.000 tolarjev za žival, druge po 360 do 410, kar pomeni 18.000 do 26.000, in tretje po 320 do 360 tolarjev kilogram, kar je 32.000 do 36.000 tolarjev za žival.

- Iz te moke gotovo ne bo kruha, kajti tisti zgoraj želijo pogačo.
- Geslo tistih na vrhu: Preden greš ribariti, se prepričaj, če je voda dovolj kalna.
- Kokoš lahko nese zlata jajca le, če jo "pitajo" davkoplačevalci.

kmetijsko svetovanje

Uvajanje šparglja pri nas

Nekoč hrana za bogate - V Sloveniji obstaja od leta 1998 Zdrženje pridelovalcev špargljev - Dan šparglja

Špargelj (Asparagus officinalis L.), imenovan tudi asparagus, belus, smrečica ali kako drugače, je v svetu znan že več kot 4000 let. Informacije o pridelavi pri nas segajo pred 1. svetovno vojno, ko so v okolici Ljubljane prideloval špargelj za dunajski dvor, na območju Posavja pa za bogate Zagrebčane. Po 2. svetovni vojni je kot hrana za bogate izginil tako iz nasadov kot iz trgovin. V 80. letih pa so začeli z oživljanjem pridelave v Istri, ko so ugotovili, da je pridelava šparglja lahko za manjše kmetije zanimiva tržna niša, še posebej če so pridelovalci povezani. Leta 1998 so zato ustanovili Zdrženje pridelovalcev špargljev Slovenije, s sedežem v Kopru. Z aktivnim delom pa so dosegli, da je država uvedla podporo za ureditev špargljišč.

Zgodaj spomladi od marca do junija, ko izbira vrtnin še ni tako pestra, se nam ponuja ta **zdravilna delikatesa**, ki jo cenijo sladokusci. Je zelena trajnica, ki uspeva na istem mestu tudi več kot 20 let. Uživamo mlade poganjke. Če pred odganjanjem poganjkov nad rastlino nasujemo zemljo v grebene, spomladi iz njih pobiramo **obeljene** šparglje, če pa jih pustimo rasti na svetlobi se obarvajo **zeleno ali vijolično**. Pobiramo jih, ko so visoki 20-30 cm.

Špargelj sadimo spomladi od aprila do junija, odvisno od kvalitete sadik. S **priravo na sajenje** pa je treba začeti že leto pred sajenjem z izborom ustreznih parcel. Primernejša so lažja tla, ki se spomladi hitro ogrejejo vendar ne smejo vsebovati kamenja, ki bi onemogočal rast ravnim poganjkom. Nivo podtalnice mora biti vse leto pod 1 m globine. V primeru neprepustnih plasti v talnem profilu pa je potrebno podrahlavanje do globine 90 cm. Uničiti je treba tudi trajne koreninske plevle. Predhodne kulture ne smejo biti gomoljnice, korenovke ali detelje, pač pa žita ali celo sadno drevje. Sadike je treba naročiti pravočasno, da si zagotovimo dobro kvaliteto.

Na območju Dolenjske, Posavja in Bele krajine je trenutno špargljišč manj kot prstov na roki. Eden od njih je na Vrtnarski postaji, na Srednji kmetijski šoli Grm, kjer bo 9. maja ob 9. uri organiziran **Dan šparglja** s strokovnimi predavanji o načinu pridelovanja, degustacijo špargljevih jedi in ogledom poskusnega nasada v 5. Letu rodnosti in kamor vabimo vse, ki se zanimajo za uvajanje te kulture na svoje kmetije. Svojo udeležbo sporočite v tajništvo Kmetijskega zavoda na tel.: 07 373 05 70.

Bodo letos plačila pravočasna?

Novi predsednik novomeške podružnice Sindikata kmetov je Jože Švrt - Kmete bega, da ni jasne strategije razvoja - Obrazci za neposredna plačila letos po pošti

NOVO MESTO - Okrog 70 kmetov je na nedavnem občnem zboru novomeške podružnice Sindikata kmetov za novega predsednika izvolilo Jožeta Švirta, kmeta izpod Trške gore, in za podpredsednika Jožeta Pršino, perutinarja iz Dolenjskih Toplic, potrdili pa so tudi nov upravni odbor. Novomeška podružpanja Martina Vrhovnik je izpostavila razprave o tem, ali je sindikat ubral pravo pot boja, in sama čestitala sindikalistom za dosežke. Državni sekretar v ministrstvu za kmetijstvo Igor Hrovatič pa je poudaril, da si država želi sindikat kot trdega pogajalca, ker se bo potem tudi ona lažje pogajala z Brusljem.

Podpredsednik Pršina je navedel podatke, da je zdaj skoraj polovico članstva sindikata iz širšega dolenjskega območja, zato bo morala organizacija prodrati širše. V razpravi so člani izpostavili še številne odprte probleme v kmetijstvu, za katere naj bi se zavzemal

sindikat: v prvi vrsti za socialni položaj kmetov, pa za red v gozdarstvu, zaščito kmetov pred škodo, ki jo povzroča divjad, probleme v zvezi z upokojevanja kmetov in prepisom kmetij, probleme s skladom kmetijskih zemljišč, dopolnilnimi dejavnostmi. Pokazalo se je,

Kako do subvencij?

Vsak odgovarja za obrazec - Rok za oddajo vlog do 30. junija

LJUBLJANA - Vlada je v uredbi o izvedbi ukrepov kmetijske politike za letos natančno opredelila postopek pridobitve subvencij (za žita, sladkor, semena kmetijskih rastlin, goveje meso, hmelj, ovčje in kozje meso, vinsko grozdje, most in belo vino, sveže sadje in zelenjavo, kobile za vzrejo žrebet, pitanje telet na višjo težo, Pohorje beef, plemenske živali in za slovenski kmetijski okoljski program). Rok za oddajo vloge je od 1. do 30. junija.

zakup od države ali lokalnih skupnosti; komasacijsko odločbo, če gre za zemljišča v komasacijskem območju; podatek o območju, v katerem je kmetija, če uveljavlja neposredna plačila za območja s težjimi dejavniki (EKO I).

Delno že izpolnjene obrazce bodo tisti, ki so vloge oddali že lani, prejeli po pošti med 15. in 20. majem, ostali pa pri kmetijskih zavodih. Vlogi je potrebno priložiti tudi: izjavo o zakupu zemljišč; kopijo zakupne pogodbe, če gre za

Obrazci morajo biti izpolnjeni čitljivo, vsak pa sam odgovarja za pravilnost izpolnjenosti, čeprav bodo pravilnost preverjali tudi kmetijski svetovalci. Vlagatelji morajo biti še posebej pozorni na pravilnost bančnega računa, ki ga mora potrditi banka ali HKS. Kot sporočajo iz Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, lahko vlagatelji dodatne informacije dobijo v informacijski pisarni (01/ 478-92-91, 478-92-84 ali 478-92-10).

B. D. G.

Belokranjsko meso je razgrabljeno

V klavnici metliške Kmetijske zadruge so aprila zaklali skoraj trikrat več glav goveje živine in dvakrat več telet kot februarja - Zaupanje v dobro belokranjsko meso se vrača

METLIKA - Potem ko je začel v metliški Kmetijski zadrugi v programu Meso, ki zajema klanje živine in predelavo mesa, zaradi panike o boleznih norih krav (BSE) sredi lanskega novembra močno upadati za kol goveje živine, ta v zadnjem času znova narašča. Kot je povedal vodja programa Meso inž. Jože Bajuk, je povpraševanje po govejem mesu, ki prihaja iz njihove klavnice, celo nad povprečjem, ki so ga bili navajeni.

Zmogljivosti metliške klavnice so 60 do 70 ton svežega mesa na mesec, od tega polovica svinjskega in polovica govejega. A pozimi je zakol zdrsil celo na 45 ton na mesec, od tega je bilo govejega mesa le še za okrog 15 ton, medtem ko

se je povpraševanje po svinjskem mesu celo nekoliko povečalo. Pri mesnih izdelkih, ki jih v Metliki pripravijo vsak mesec 9 ton, pa ni bilo večjega padca. Le za primerjavo: zaradi manjšega povpraševanja na trgu so januarja zaklali 44 glav goveje živine in 76 telet, februarja 43 prvih in 66 drugih, marca 72 glav goveje živine in 87 telet ter aprila 120 prvih in 125 drugih. V normalnih razmerah pa so v povprečju zaklali okrog 80 glav goveje živine in prav toliko telet.

Metliška Kmetijska zadruga polovico vsega svežega mesa proda v svojih lastnih prodajalnah v Metliki in Ljubljani, drugo polovico pa večjim kupcem po Sloveniji, kot so Mercator, gostinci, zasebne mesarije in menze v ustanovah. Pozimi se je povpraševanje zmanjšalo zlasti pri slednjih, saj v lastnih trgovinah zagotavljajo belokranjsko poreklo govejega mesa. "Kakor koli že, težkih pet mesecev nam je uspelo preživeti, po sedanjem pov-

praševanju pa lahko sodimo, da je očitno prevladalo zaupanje in da so kupci spoznali, da ne morejo brez dobrega belokranjskega mesa. Vsa goveja živina, ki jo zakoljemo, je namreč iz Bele krajine, ponudba pa je celo večja od našega povpraševanja," pravi Bajuk.

V zadrugi pa so svoje člane kot tudi druge rejce spodbujali, naj kljub zimski krizi nadaljujejo s pitanjem govodi, saj so se zavedali, da bi lahko kaj kmalu prišlo do pomanjkanja živali. Rejci so prisluhli nasvetom in so uhlevljali teleta.

M. BEZEK-JAKŠE

Pomoč prevzemnikom kmetij

VELIKE LAŠČE - Občina Velike Lašče razpisuje enkratne denarne pomoči za prevzemnike kmetij, ki se šolajo na srednji kmetijski šoli ali biotehnični fakulteti (smer kmetijstvo) in imajo stalno prebivališče v občini Velike Lašče. Vloge sprejema občina še do 11. maja. Pri občini imajo za ta namen 250.000 tolarjev.

MESO ZA IZVOZ - Meso vse živine, starejše od 30 mesecev, so iz metliške klavnice poslali v Ljubljano v analizo za BSE, prav vsi rezultati pa so bili negativni. Sicer pa ima program Meso metliške Kmetijske zadruge registrirano klavnico tudi za izvoz svežega mesa v republike nekdanje Jugoslavije. Prvo pošiljko so v teh dneh že pripravili za izvoz v Makedonijo. Na fotografiji: Jože Bajuk in veterinarski inšpektor v klavnici dr. veterinarske medicine mag. Siniša Trbojevič ob govejih polovicah, pripravljenih za prodajo v tujino. (Foto: M. B.-J.)

Ureja: dr. Julij Nemanič

Miševina vina

Preverimo vina pred pomladnim dvigom temperatur

(Nadaljevanje in konec)

V prejšnjem članku navedena visoka doza prostega SO₂ pri zdravljenju bolezni miševina vina ne zadostuje za uničenje mikroorganizmov pri manj kislih vinih, kar lahko preverimo s pH vrednostjo, ki jo lahko določijo v večini laboratorijev. V vinu, ki ima pH vrednost 3,2, ima vsebnost 50 mg/l SO₂ enako razkužilno moč kot pri vinu s pH vrednostjo 4,0 vsebnost 313 mg/l SO₂. Toliko žvepla v vinu bi pomenilo uničenje vina, zato ni računati, da bo žveplo pomagalo pri zdravljenju vin, ki imajo pH 3,7 in več. Z ustreznostri ostri filtriranjem se je potrebno rešiti mikroorganizmov iz vina. Če je vino še mlado, ga po filtriranju še lahko "potopimo" v vino v vrenju in tako ozdravimo.

Po odstranitvi miševine se v večini primerov pojavijo kot problem povišane hlapne kisline. Bela vina s hlapnimi kisljinami 1,0 g/l ali rdeča z 1,2 g/l niso več primerna za uživanje. Tako prizadeta vina je možno reševati z rezanjem z zdravim vinom, ki ima nizke hlapne kisline. Izračun pove, da bi rezanje vina, ki ima s hlapno kislino 0,9 g/l, z enako količino vina s hlapno kislino 0,3 g/l dalo vino, ki bi imelo 0,6 g/l hlapnih kislilin. To bi bila rešitev, če bi bilo na razpolago dovolj zdravega vina, če bi se tako ozdravljeno vino lahko hranilo v nerjavnih cisternah in ustrežno zavarovano pred

B. D. G.

oksidacijo in neljubimi spre-membami. Za tako ozdravljena vina ne priporočam lesenih sodov, ker vsebujejo veliko osetnih bakterij, ki zaidejo v lesne pore, kjer jih težko uničimo.

Če se je pojavila miševina v vinu šele na spomlad, je to gotovo posledica velike razmnožitve heterofermentativnih mlečnokislinskih bakterij in kvasovk. Velikokrat je v tem primeru bolezen tako huda, da je vino neozdravljivo. Vino s hudo miševino ni primerno niti za proizvodnjo kisa niti za destilacijo. Zato je v jeseni takoj po povrtju smiselno preverjati vsa k tej bolezni nagnjena vina in v primeru zanesljive diagnoze tudi ukrepati.

Bakterije in kvasovke, ki lahko izzovejo to bolezen, potrebujejo za razvoj višje temperature. Optimalna temperatura je med 18° in 20° C. Mlečnokisliske bakterije so prisotne v prostori, kjer je vino, predvsem pa v vsakem vinu, ki ni stekleničeno po aseptičnem postopku. Čas je, pred pomladnim dvigom temperatur da preverimo vsa vina, če so dotočena, če je vsebnost prostega SO₂ vsaj 20 mg/l, če je v načelih cisternah na površini vina dovolj parafinskega olja, če so stene cisterne nad plavajočim pokrovom očiščene in ni ob odprtju cistern zaznati vonja po ciku, če se mogoče kljub oljni zaščiti na površini vinani razvila bela, kanasta prevleka. Z natančnim vonjanjem bomo gotovo zaznali na površini kanaste-ga vina vonj po miševini. Vino je predrago, da bi ga točili za vsakdanjo rabo iz soda in ga izpostavljali nevarnim mikroorganizmom.

dr. JULIJ NEMANIČ

Oživitev Ajdovskega gradca

ZABUKOVJE - Zabukovje z okolico je vključeno v projekt CRPOV. Sestavni del projekta je tudi revitalizacija Ajdovskega gradca. Ajdovski gradec bi predstavljal v povezavi s ponudbo sevniškega gradu sejmsko ponudbo, z večjo prepoznavnostjo preko interneta in na druge načine. Predhodno bo potrebno urediti boljši dostop, kar bi lahko uredili domačini. Ajdovski gradec upravlja ZKD. Projektni svet CRPOV, upravnik in izdelovalec projektno dokumentacije KIN Sevnica razmišljajo o promocijski prirreditvi na tej lokaciji, kamor bi povabili turistične delavce iz Slovenije. Tudi Občina se, po besedah direktorja občinske uprave dr. vet. med., Zvoneta Košmerla zavzema za čim večjo prepoznavnost kulturne dediščine v širšem prostoru.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Hrana za tvorbo energije

Hrana, ki jo uživamo, je potrebna za ustvarjanje energije. Ta pa omogoča, da smo fizično in psihično dejavni. Toda kakaj se pogosto pritožujemo nad pomanjkanjem energije ali zaradi občutka razdražljivosti in utrujenosti? Odgovor najdemo v vrsti živil, ki sestavljajo našo vsakodnevno prehrano. Da zagotovimo telesu kar največ energije, moramo v prehrano vključiti vsa tista živila, ki spodbujajo metabolizem, in tista, ki vzdržujejo nivo energije. Da lahko razumemo koristnost takšnih živil, moramo poznati vrsto dejavnikov.

energijo, na primer: v otroški dobi za rast in učenje, v dobi odrasčanja za hormonske in psihične spremembe v telesu, v času nosečnosti pa dodatno energijo potrebuje mati in otrok. Dodatno energijo potrebujemo skladno z dejavnostjo in tudi za premagovanje vsakodnevnih stresov. Potrebno je, da iz prehrane izločimo vse tiste dejavnike, ki telesu dodatno jemljejo energijo. To so alkohol, kava, čaj in šumeče pijače pa tudi različne sladkarije. Vse omenjene vrste hrane spodbujajo izločanje adrenalina, ki je produkt nadledvičnih žlez. Če se izločanje adrenalina zaradi pozitivnih stresov povečuje, lahko vse skupaj privede do splošne izčrpanosti.

Pomembno je zmanjšati na najmanjšo mero vse prehranske dejavnike, ki čezmerno porabljajo energijo ali ovirajo njeno nastajanje. Vsa ta hrana spodbuja izločanje hormona adrenalina. Za tvorbo energije je najustreznejša ogljikohidratna hrana, ker se hitro in enostavno pretvori v glukozo. Manj primerna so beljakovinska in maščobna živila. Predvsem je potrebna pozornost pri uživanju beljakovin. Te naj se vedno dopolnjujejo z visokovrednimi sestavnimi ogljikovimi hidrati, kakršne vsebujejo vse vrste čvrste zelenjave in polnovredna žita. Pri čezmernem uživanju hrane, bogate z beljakovinami, telo zapade v stanje kislosti, normalno pa naj bi bilo stanje rahlo bazično.

V različnih življenjskih obdobjih potrebujemo še posebno dodatno

dežurni poročajo

RAD LEPO DIŠI - Mladoletni D. B. iz Metlike je utemeljeno osumljen kaznivnega dejanja, ker je 24. aprila nekaj po 12. uri v trgovini DM v Novem mestu ukradel šest toaletnih vodov.

V ZIDANICO PO MALICO - V noči na 24. april je neznanec v Trški gori vlomil v zidanico J. M. iz Novega mesta ter ukradel več konzerv, čebulo, kruh, baterijsko svetilko, dve salamice, suhe klobase, slanino, prekajeno meso, stajalo s pršutom in nož za rezanje pršuta, vse v vrednosti 150 tisoč tolarjev.

RAČUNALNIČAR - Iz skladišča trgovine Bing Bang v Bršljinu je 24. aprila izginila kartonska škatla z več ročnimi računalniki z opremo v vrednosti milijon 300 tisoč tolarjev.

NA MALICO - V noči na 24. april je neznanec v Golušniku vlomil v vikend, last J. B. iz okolice Novega mesta, in ukradel več salam, klobas, vratovino, kruh in nekaj litrov vina.

VRATA SE NE ODPIRAJO - Na parkirnem prostoru na Vranovčih je nekdo na osebnem avtomobilu S. J. iz okolice Črnomlja odtrgal mehanizem za odpiranje vrat.

OB TABLICI - Med 24. in 25. aprilom je neznanec na parkirnem prostoru na Smrečnikovi ulici v Novem mestu z dveh osebnih avtomobilov odtrgal obe registrski tablici.

VLOM V GARAZO - Na Vrtaču pri Semicu je med 21. in 25. aprilom neznanec vlomil v garažo v sklopu vikenda ter iz osebnega avta iztočil okrog 15 litrov goriva, v garaži pa je ukradel še dvojni komplet ključev, baterijsko svetilko in gorivo v treh plastičnih posodah. Škoda znaša 40 tisoč tolarjev.

ALUMINIJ IN BAKER - Javno podjetje Elektro Celje je oškodovano za 250 tisoč tolarjev, kje je neznanec na Puščavi prerezal žično ograjo pri leseni baraki, vlomil in ukradel 1200 kg odpadnega aluminija in 200 kg odpadnega bakra ter 200 metrov SKS kabla.

Tram ga je poškodoval do smrti

LOPATA - 24. aprila je 61-letni F. V. iz Lopate podiral ostrešje na stari stanovanjski hiši. Pomagali so mu domači in občani. Okrog 17. ure sta S. P. in M. K. na strehi z motorno žago rezala tramove in jih metala pred hišo, kjer je bil parkiran traktor s prikolico. Poleg sta stala občana in F. V., ki so skrbeli za varnost. F. V. je odšel proti stanovanjski hiši, občana pa tega nista opazila in v trenutku, ko je bil F. V. pred vhodnimi vrati, sta M. K. in S. P. vrgla še zadnji tram, ki je padel F. V. na glavo. Zaradi hudih poškodb glave je F. V. na kraju nesreče umrl.

Razbijal in grozil domačim

SEVNICA - 24. aprila so sevnški policisti na krško postajo pripeljali do iztreznitve 22-letnega D. B. iz okolice Sevnice, ker je vinjen doma razbijal inventar in domačim grozil s pretepom in ubojem. Ob intervenciji je z ubojem grozil tudi policistoma, zato sta policista uporabila fizično silo in sredstva za vklepanje.

Poškodoval kabel

DOLENJE PRAPREČE - 19-letni U. K. iz okolice Grosuplja je utemeljeno osumljen poškodovanja ali uničenja javnih naprav, ker je 29. aprila popoldne z delovnim strojem opravil izkop za izgradnjo gospodarskega poslojpa in pri tem poškodoval telekomunikacijski kabel za povezavo mednarodnega omrežja. Zato izpla celotna telefonska poštna linija z mobilno telefonijo in internetne storitve. Nastala škoda znaša okrog milijon tolarjev.

KAR OB CESTI - Pomladanske ekološke akcije so že skorajda mimo, toda vseeno je še marsikje mogoče najti črna odlagališča odpadkov pa tudi odslužene avtomobile. Tale stara katrca že nekaj časa stoji ob glavni cesti Bršljin-Mirna Peč in, neverjetno celo bližnji Romi je ne odpeljejo za prodajo starega železja. (Foto: L. M.)

Na Obrežju spet mamila

Tokrat heroin in konoplja

OBREŽJE - V začetku aprila so krški policisti pri nekem Hrvat, ki je prestopal hrvaško-slovensko mejo zasegli kar dobrih deset kilogramov heroina, pretekli teden pa so zopet zalotili dva potnika z mamilom, in sicer z veliko manjšo količino, bila pa sta Slovenca.

23. aprila ob 11. uri je v Slovenijo z osebnim avtom vstopal 38-letni Ljubljčan J. M. Policist je med mejno kontrolo v notranjosti vozil našel zavitek, v njem pa 364,8 g heroina. V podrobnejši pregled se je vključila še enota za zatiranje tihotapstva CI Obrežje. V vozilu so našli še 158,3 g heroina. Osumljencu so odvzeli prostost in ga s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Krškem.

Podobno se je dan pozneje zgodilo z 19-letni Kranjčanom Ž. I. Ob 21.45 je z osebnim avtom pripeljal na vstopni pas iz smeri Hrvaške. Pri kontroli vozila je policist v sodelovanju z delavci carine našel 973,2 g prepovedane industrijske konoplje.

L. M.

Poškodovana kolesarka

ŠENTJERNEJ - 72-letna kolesarka M. C. iz Šentjerneja je 26. aprila zjutraj po Prvomajski ulici nenadoma zapeljala na levo, ravno ko jo je prehitel 32-letni voznik osebnega avta G. R. iz Novega mesta. Kolesarka je oplazila avto, izgubila ravnotežje in padla po vozišču. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici.

5. mesto Možeta na tekmi evropskega pokala

NOVO MESTO - Jaka Može je na letošnji prvi tekmi za evropski pokal v motokrosu do 125 ccm v Oseku pri Lenartu osvojil 5. mesto, zmagal je Francoz Coulon. Novomeški motokrosist je v prvi vožnji bil tretji. V drugi vožnji pa je po slabšem startu sredi dirke ujel vodilnega domačina Korošaka, ki je dobil tudi prvo vožnjo. Na enem od skokov je Može nehote doskočil na zadnji del Korošakovega motorja, tako da sta tekmeča padla. Korošak je moral odstopiti, Može pa je izgubil preveč časa in je v cilj pripeljal kot osmi. S 23-imi zbranimi točkami Može v skupnem seštevku evropskega pokala drži visoko 5. mesto. Naslednja dirka bo 10. junija na Poljskem.

Turk finalist turnirja v Domžalah

OTOČEC - Na prvem teniškem turnirju TZS za člane na peščenih igriščih sta v Domžalah odlično nastopila mlada tenisača ŠD Krka TC Otočec Blaž Turk in Rok Štamcar. Turk se je kot peti postavljeni igralec prebil v finale, kjer je s 6:4 in 7:6 izgubil proti Lenarju iz Šenčurja. Štamcar pa je kot osmi nosilec v polfinalu izgubil proti Turku s 6:3 in 6:4.

Deklice iz Starega trga ekipne prvakinje

STARI TRG - Na ekipnem državnem prvenstvu v šahu za dečke in deklice stare do 12 let so šahiste OŠ Stari trg ob Kolpi postale državne prvakinje, med dečki so bili učenci OŠ Stari trg drugi, šahisti OŠ Sava Kladnika iz Sevnice četrta in učenci OŠ center iz Novega mesta osmi.

Po Saški nad pričakovanji

Dva kolesarja Krke Telekom med deseterico, še dva tik za njo - Najboljši Filip na osmem mestu

NOVO MESTO - Kolesarji edinega slovenskega poklicnega moštva Krke Telekom so prejšnji teden nastopili na močni mednarodni več etapni dirki Po spodnji Saški v Nemčiji. Glavna zvezda dirke je bil francoski kolesar Laurent Jalabert, ki pa vidnejših uvrstitev ni dosegel. Najboljši Novomešanec je bil Branko Filip, ki je osvojil skupno 8. mesto. Vladimir Miholjevič je bil deveti, oba sta tudi osvojila nove točke Mednarodne kolesarske zveze UCI.

Martin Derganc in Valter Bonča sta z 11. in 12. mestom za las ostala brez novih UCI točk, vendar Bonči ostaja v utehu osvojitve drugega mesta v točkovanju gorskih ciljev. Krka Telekom pa je bila ekipno četrta. S tem so po besedah trenerja Srečka Givarja presegle načrte, narejene pred samo dirko, in sicer uvrstitev vsaj enega tekmovalca med prvo deseterico. V zadnji etapi so sicer poskušali vse, da bi še kateremu kolesarju uspelo priti do točk, vendar jim ni uspelo.

Na vetrovni in deževni dirki so Novomeščani dosegli vidne uvrstitve tudi v posameznih etapah. V uvodnem kronometru je bil Filip dvanajsti, v prvi etapi pa je v sprintu glavnine Milan Eržen osvojil peto mesto. V drugi etapi je Bonča osvojil dva gorska cilja, Filip pa je na cilj pripeljal enajsti. Enaka uvrstitev je uspela Boštjanu Mervarju v tretji etapi. V četrti 216 km dolgi kraljevski etapi z osmimi vzponi so se med najboljših 20 uvrstili kar štirje Novo-

V play off z drugega mesta

Novomeški košarkarji presenetljivo izgubili v Zrečah - Doma gladko odpravili vedno neugodne Laščane

NOVO MESTO - Košarkarji Krke Telekom so v zadnjem osmih dneh odigrali še zadnje tri tekme drugega dela prvenstva v ligi Kolinška za uvrstitev od prvega do šestega mesta. Novomeščani so v 8. krogu z nepričakovanim in visokim porazom v Zrečah proti petouvrščeni Rogli s 116:101 zapravili vse možnosti, da bi v zadnjem, desetem krogu v sredo zvečer v hali Tivoli v Unionom Olimpijo odločili, kdo bo imel številko 1 in prednost domače dvorane v končnici.

Poraz proti oslabljeni Rogli je bil presenetljiv, še bolj pa število prejetih košev, saj so Novomeščani v Suproligi le redko prejeli več kot 100 točk na tekmo, in to od najboljših evropskih moštev. Sredi tretje četrtine je Rogla vodila kar za 21 točk, vendar so Novomeščani v začetku zadnje četrtine zaostanek zmanjšali na dve točki. Po nešportni osebni napaki kapetana Simona Petrova in dveh trojkah Zariča so Zrečani ponovno usli ter tekmo zanesljivo dobili. Za Novomeščane je Courtney dosegel 36 točk, Petrov 18, Dončič

13, Anzulović 10, Davison 8, Drobňak 7, Jevtović 6 in Grum 3.

Derbi s Pivovarno Laško je morada prav zaradi poraza proti Rogli in TV prenosa v Dvorano Leona Stuklja privabil le tisoč gledalcev. V prvem polčasu, ki so ga dobili Novomeščani z 49:48, sta krkašem največ težav povzročala Nakič in Lisica, ki sta skupaj dosegla kar 34 točk. V drugem polčasu so novomeški košarkarji z agresivnejšo obrambo ustavili najboljša Laščana, sami pa preko razpoloženi strelcev in ob atraktivnih akcijah izdatno napolnili koš štajerskih pivovarjev. Končni izid 112:91 pomeni najvišjo zmago novomeških košarkarjev proti večnemu rivalu v zadnjih letih. Poskočni Joe 'Josko' Courtney je dosegel 30 točk, letenci Benet Davison 23, Dončič 19, Grum 15, Petrov 11, Drobňak 9, Mihajlovič 3 in Anzulović 2.

V sredo je Krka Telekom v zadnjem krogu gostovala pri Unionu Olimpiji. Ne glede na rezultat so Novomeščani osvojili drugo mesto in bodo v polfinalu play offa na dve dobljeni tekmi igrali z zmagovalcem sredine tekme med Pivovarno Laško in Geoplino Slovanom.

J. Z.

Poraz Elana

NOVO MESTO - Oslabljeni nogometaši Elana Granit Commercea so v 23. krogu 2. SNL v Kidričevem izgubili z Aluminijem z 2:0. Tekma je bila odločena v prvem polčasu, ko je Franci dvakrat premagal Drkušiča. Nogometaši Aluminija so ob tekmi več na prvenstveni lestvici na drugem mestu ujeli Novomeščane, vendar pa imajo Elanovci še vse možnosti za osvojitve drugega mesta, ki vodi v 1. ligo.

Sestri Silvester razred zase

TREBNJE - Na državnem prvenstvu v badmintonu za igralce do 15. leta so mladi tekmovalci Toma z Mirne osvojili 13 kolajn. V finalu igrala je Urša Silvester ugnala mlajšo sestro Špelo, sestri Silvester sta bili razred zase tudi v igri dvojic. Špela Silvester pa je uspeh dopolnila z zlatom v igri mešanih dvojic skupaj z Ljubljčanom Nejcem Boljko.

Trebanjci so že peti

TREBNJE - V 20. krogu 1. A SRL so rokometaši Trima Trebnje v dolenskem derbiju premagali Inles Riko s 33:27. Pri Trebanjcih je Šafarič dosegel 9 golov in Veselinič 7, pri Ribničanih pa je Nejc Hojc dal 10 in Gregor Ilc 8 golov. Rokometaši Dobove pa so doma po pričakovanjih izgubili z Gorenjem iz Velenja s 26:18. Za Dobovčane je Deržič dosegel štiri gole. Na lestvici so se Trebanjci prebili na 5. mesto, Ribničani in Dobovčani pa ostajajo pri dnu in bodo v zadnjih dveh krogih odločali o obstanku in izpadu iz lige najboljših. Rokometaši Novega mesta pa so v 14. krogu enotne 2. DRL doma premagali Grosuplje s 33:27 in ostajajo na vrhu prvenstvene lestvice. Rokometaši Sevnice pa so si kljub porazu proti Krogu v Bakovih s 27:26 dva kroga pred koncem v 1. B SRL zagotovili napredovanje v 1. A SRL.

Ekološki spust

STRAŽA - Rafting klub Gimpex iz Straže bo v soboto 5. maja, pripravil ekološki rafting spust po Krki od Zagradca do Žužemberka. Zbor bo ob 9. uri v klubskih prostorih v Straži oziroma ob 10. uri na mostu v Zagradcu. Udeleženci naj prinesejo s sabo brisačo, rezervno spodnje perilo in dobro voljo, za drugo pa bodo poskrbeli v klubu.

Sevničani le drugi

SEVNICA - Nogometaši KMN Sevnica so tudi v drugi finalni tekmi državnega prvenstva v malem nogometu izgubili z Litijo. V sevnški športni dvorani so pred 800 gledalci Litijani zmagali v podaljškem 4:3. Sevničani so z drugim mestom presegle pred sezono zastavljene cilje, vendar z grenkim spoznanjem, da bi z malo več športne sreče in objektivnejšim sojenjem lahko ponovno postali državni prvaki.

“Do kdaj bomo še vozili po tej poti?”

Romi z Ruperčvrha se sprašujejo, zakaj jim novomeška občina ne naredi nove poti do glavne ceste - Stara je zgrajena na črno - Dokler ni ureditvenega načrta, ne bo nič

RUPERČVRH - “Več kot 50 let že živim v tem naselju, sem so prišli še moji starši, in kar pomnim, je bila ta pot edina pot do romskega naselja in obratno do glavne ceste proti Novemu mestu. Zdaj pa vse kaže, da je Romi ne bomo več mogli dolgo uporabljati,” je povedal Drago Brajdič. Gre za makadamsko pot, ki pelje med travniki in njivami po zgornji strani do naselja, zgrajena pa je bila že pred desetletji na črno.

“Ta pot je bila grajska in je vodila h graščini. Del poti je še isti, del pa smo ga naredili Romi sami. V začetku je nasprotovanla takratna KS, toda ko je videla, da drugje ni dostopa iz naselja do javne ceste, je popustila in nam celo sama dala nekaj peska za cesto,” se spominja Brajdič. Stvar pa je postala problematična z denacionalizacijo, ko je zemljo dobil nazaj graščak Anatol Fabjančič. “Vozimo torej po njegovi poti. Na začetku poti pa je lastnik neki vaščan, ki je odkupil del graščakove zemlje. Za daj nam še dovoli, da hodimo tam

mimo, toda kot je dejal, se lahko kmalu zgodi drugače. Cesto lahko prekoplje, in ker je lastnik, ima vso pravico do tega. Kaj pa potem?” se v imenu Romov na Ruperčvrhu - tam stanuje okrog 12 družin - sprašuje Brajdič, ki skupaj s sinom Dragom Mikličem razlaga, da bi Romi radi novo pot do naselja, in sicer z glavne ceste preko njiv, kar je veliko bližje kot prej. Zdaj mnogi Romi vozijo kar preko travnikov in njiv in lastniki se upravičeno jezijo zaradi škode.

“Gre za 60 metrov dolgo javno pot, za katero vemo, da ima občina

že odlok ministrstva za izgradnjo, toda te zemlje od graščaka noče odkupiti. Tudi načrt je že narejen. Sprašujemo se, zakaj to zavlačujejo. Tudi župan je gluha za naše probleme,” sta dejala oče in sin ter povedala, da se je v romskem naselju največ naredilo, ko je bil predsednik KS Birčna vas Alojz Muhič. “ker nam je dal enake možnosti kot civilom. Dobro smo sodelovali.”

Skušali smo dobiti tudi mnenje druge strani, toda zaradi praznikov pristojni za ta primer pri Mestni občini Novo mesto niso bili dosegljivi. Spomnimo pa lahko, da je jeseni, ko smo pisali o problemu podrtja barake Mikličevih v tem romskem naselju, sekretar za okolje, prostor in kmetijske zadeve Jože Derganc povedal, da se na občini ukvarjajo s problemom ureditvenega načrta, saj je celotno romsko naselje postavljeno na črno, res pa je, da obstaja že vrsto let. Z ureditvenim načrtom je predvidena tudi nova dostopna pot v naselje z glavne ceste, saj je zgornja makadamska cesta nelegalna. To je potrdila tudi direktorica občinske uprave Mojca Novak, ki je povedala, da upajo, da bo ureditveni načrt naselja sprejet do poletja, vendar je procedura dolgotrajna, saj morajo pridobiti soglasje vseh ministrstev. Ravno ministrstvo za kmetijstvo (naselje se širi po zemljišču kmetijske kategorije) pa je dalo negativno mnenje. “Trudili se bomo še naprej, da bi uredili vsaj pot, vendar brez načrta to ni mogoče. Občina pa tudi ne more kupovati kmetijskih zemljišč, lahko le stavbna.”

L. MURN

NOVA POT NAJ BI ŠLA PREKO NJIV - Tako je pokazal Drago Brajdič: in dejal: “Ne razumem, zakaj občina ne odkupi teh metrov zemlje za novo romsko pot.” (Foto: L. M.)

ZMAGA NOGOMETASEV IZ KOPRA IN BELE KRAJINE - V obnovljeni sarajevski olimpijski dvorani Zetra je bil pretekli teden eden od mednarodnih turnirjev v malem nogometu, ki so se v okviru evropskega tedna nogometa za osebe z motnjami v duševnem razvoju pod pokroviteljstvom Specialne olimpiade in UEFE odvijali po vsej Evropi. Med šestimi ekipami sta Slovenijo v Sarajevu zastopali dve. V Sloveniji-vzhod so bili igralci iz Črne in Maribora, ki so osvojili 3. mesto, v Sloveniji-zahod pa nogometaši iz Kopra in Sožitja Bela krajina Ivo in Franci Lakner, Mitja Kuzma in Janez Majerle (na fotografiji), ki so zmagali. Ob koncu so tekmovalci odigrali tudi revialno tekmo z veterani nogometnih klubov Sarajevu in Železnica, pokale pa jim je podelil Predrag Pašić, legenda jugoslovanskega nogometa. Naše športnike so sprejeli tudi na slovenski ambasadi v Sarajevu. (Matjaž Barič)

Postajo zaprli zaradi umazanije

V kostelski občini ostali brez zdravnika - Zdaj morajo k zdravniku v 30 km oddaljeno Kočevje

KOSTEL - Poročali smo, da je po odločitvi inšpekcije začasno zaprta Zdravstvena postaja v Vasi, ki deluje za območje občine Kostel. Vzrok za zaprtje so higienske pomanjkljivosti. Medobčinska inšpektorica Irena Cimprič je namreč ugotovila, da so prostori zdravstvene postaje tako umazani, da niso primerni za opravljanje zdravstvene dejavnosti in predstavljajo celo nevarnost za zdravje ljudi. Ambulanta naj bi bila zaprta vse do odprave pomanjkljivosti. Kaj vse je bilo ob pregledu ugotovljeno, ne bomo podrobneje naštevale, omenimo naj le umazanijo, smrad, pokvarjeno stranišče itd. O vsem tem so razpravljali tudi na zadnji seji občinskega sveta Občine Kostel in zahtevali, da je treba v ambulanti napraviti red.

Ne bomo ugotavljali, kdo je za tako stanje kriv (vodstvo Zdravstvenega doma Kočevje, kamor sodi zdravstvena postaja v Vasi, zdravnik te postaje, medicinska sestra ali kdo drug). To naj opravijo za to pristojni. Zanimivo pa je, da je nekoliko boljši red v zdravstvenih postajah v Osilnici in Predgradu, kjer dela skupno štirinajst na teden isti zdravnik.

Delo zdravnika v vseh omenjenih krajih je še nekaj let po osamosvojitvi Slovenije opravljal Stanko Nikolič, ki pa je po osamosvojitvi postal tarča javnih kritik v nekaterih slovenskih časopisih, češ da je Srb, da ne zna slovensko, da ga ljudje ne razumejo (čeprav so ga prej 30 let zelo dobro razumeli), dokler niso dosegli, da se je Nikolič predčasno upokojil, nakar so dobili sedanjega zdravnika.

Za časa Nikoliča so bile vse zdravstvene postaje urejene, dobile so tudi nekaj nove opreme, lepo je bila urejena tudi okolica postaje. Stanko Nikolič danes vodi Turistično športno društvo Kostel, ki je med najuspešnejšimi v državi, je občinski svetnik itd., zato smo ga pobarali, kaj meni o začasnem zaprtju zdravstvene postaje v Vasi. Odgovoril je: "Zaprte me je presenetilo, posebno še, ker v vseh treh zdravstvenih postajah dela v glavnem isto osebo, ki je delalo tudi, ko sem bil jaz tu zdravnik. Takrat smo se vsi trudili, da je bilo vse čisto, in če Zdravstveni dom Kočevje ni imel denarja za vzdrževanje postaj, smo kar sami oziroma s pomočjo krajanov poskrbeli za beljenje in drugo čistočo. S pomočjo podjetij, krajanov in drugih smo uredili marsikaj. Nabavili smo tudi UKV in EKG aparate, centrifuge in podobno, da za opravljanje teh uslug bolnikom ni bilo treba potovati v Kočevje. Aparati zdaj ne delajo več. V Osilnici (kjer smo zgradili tudi novo zdrav-

stveno postajo) in Vasi smo imeli opremljeni zobozdravstveni ambulanti, ki pa zdaj ne delujeta. Pacienti, ki imajo denar so odšli drugam, pri domačem zdravniku pa so ostali le tisti, ki te možnosti nimajo. Območje ob Kolpi je bilo že pred osamosvojitvijo namenjeno predvsem turizmu. Seveda je za turizem potrebna tudi primerno urejena zdravstvena služba, pa tudi zdravnik bi moral delati vsaj dvakrat na teden.

J. PRIMC

Maj v Dobropolju

DOBREPOLJE - V maju je v Dobropolju napovedanih več prireditev, nekaj jih je že za nami, in sicer: 13. maja Florijanova (Prostovoljno gasilsko društvo Ponikve, sv. Florjan je zavetnik gasilcev in tudi cerkve na Ponikvah), 15. maja dan odprtih vrat (vrtec Ringaraja) in za zaključek 27. maja Veter v laseh (Športno društvo Dobropolje).

Maj v Velikih Laščah

VELIKE LAŠČE - V občini Velike Lašče bo najprej 5. maja planinski pohod ob rimskem zidu, ki ga organizira osnovna šola Primoža Trubarja iz Velikih Lašč. 11. maja bo ob 20. uri v Levstikovem domu dobrodelniki koncert za županov sklad. 12. maja bo športno društvo Cereja organiziralo odprti teniški turnir za mešane pare. 19. maja bo v okviru prireditev "Poznamo svoje rojake" na gradu Turjak kulturna prireditev v spomin na pesnika Antona Medveda, ki je bil tu župnik, učitelj in je na Turjaku tudi umrl. 25. maja bo Medobčinsko srečanje starejših literatov-amaterjev, ki ga organizira sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Ljubljana okolica. 26. maja bo odprti turnir v tenisu za moške, 27. maja pa bo organiziralo Turistično društvo Rašica pohod k Svetemu Primožu.

Odstranili podrtijo

KOSTEL - Ob cesti proti gradu Kostel so te dni v soglasju z lastnikom odstranili ostanke nekdanje lesene garaže, ki so kazili videz okolja. Delo je bilo opravljeno v okviru javnih del. Prav bi bilo, ko bi se tudi drugi lastniki ruševin ali dotrajanih objektov zgledovali po tem primeru in tako prispevali k lepšemu videzu okolja.

Ljubljansko pismo

Tudi Slovenija se naglo stara

Moški dočakajo povprečno 72, ženske 79 let

LJUBLJANA - Tudi Slovenija se je, tako kot ostala Evropa, v dvajsetem stoletju, v primerjavi s prejšnjimi stoletji močno postarala. Še leta 1903 se je Evropejec lahko nadejal, da bo živel v povprečju le nekaj dlje kot štiri desetletja, umrl pa je v letih, ki danes veljajo za najlepša zrelega leta. Tako kot naš France Prešeren. Kako dolgo življenje pa nam namenja statistika danes? Bomo živeli 80, 90 let? Ali pa bodo mnogi med nami dočakali celo sto let?

Statistiki so izračunali, da znaša povprečna življenjska doba prebivalstva Evropejcev že okoli 73 let. V prvi polovici prejšnjega stoletja se je življenje ljudi podaljšalo za 28 let, v drugi pa še za 17 let. Življenje se je začelo naglo podaljševati zlasti po začetku množične uporabe cepiv in antibiotikov, ki so močno zmanjšali umrljivost zaradi infekcijskih bolezni. Tako je leta 1999 v najrazvitejših državah Evrope življenjska doba žensk presegla 80, moških pa 75 let. Kje je v teh podatkih Slovenija?

Primerjava z drugimi evropskimi državami kaže, da je Slovenija po dolžini trajanja življenja uvrščena v sredino. Leta 1999 rojena Slovenka se lahko nadeja, da bo živeela 79 let, to je tako dolgo, kot bo živela Angležinja, Danka ali Portugalka. Povprečni Slovenec pa bo

živel 72 let, to je tako dolgo kot Makedonec ali Čeh. Tako ženske kot moški v Sloveniji pa se po dolgotrajnosti življenja še vedno ne morejo primerjati s Skandinavci in Švicarji, ki živijo najdlje v Evropi.

In zakaj tolikšne razlike med povprečno življenjsko dobo ljudi v Evropi in pri nas? Razlike nastajajo v veliki meri zaradi različnih življenjskih navad, različne skrbi za lastno zdravje oziroma pogostnosti tveganega obnašanja, kot je kajenje, prekomerno uživanje alkohola, neustrezna prehrana, ugotavljajo zdravniki. Najpogostejši vzrok smrti v Sloveniji so bolezni obočil in novotvorbe. Kajenje lahko pripisemo tri tisoč smrti letno, pretiranemu pitju alkohola pa tisoč. To pa je že več kot petina letnega števila umrlih v Sloveniji.

K dolgotrajnosti življenja naj bi močno prispevala tudi prehrana. V Sloveniji se je do sredine osemdesetih let povečevala poraba kruha, peciva, mesa in jajc. Šele od sredine osemdesetih let naprej je prehrana začela postajati bolj zdrava, saj vsebuje manj maščob in sladkorja. Poraba mesa v gospodinjstvih se je zmanjšala za tretjino; svinjsko mast je postopoma začelo nadomeščati jedilno olje. Kljub temu pa prehrana povprečnega Slovenca še vedno odstopa od priporočil za zdravo prehrano.

Kaj pa prihodnost? Ali je možno, da se bo naše življenje še naprej podaljševalo? Mnenja strokovnjakov se glede tega razlikujejo. Nekateri menijo, da so možnosti za nadaljnje daljšanje življenja omejene in da le-to nikoli ne bo moglo preseči povprečja 85 let, drugi pa, da se je že začelo novo obdobje v podaljševanju življenja. Kljub temu zgornje meje življenja zazdaj še ni mogoče določiti.

VINKO BLATNIK

KAKO KAŽE NA BORZI?

Več o pokojninskih bonih

Trend padanja tečajev delnic se tudi v prejšnjem tednu ni prekinil. Promet je bil zelo skromen. Cene delnic so bile v povprečju nižje za skoraj 2 odstotka, delnice pldov celo za 3,3 odstotka. Čeprav so cene delnic zelo nizke, veliko investitorjev čaka z nakupi, saj razmišljajo, da bodo morda še nižje. Nekako ustalila pa se je cena pokojninskih bonov, ki se že nekaj časa vrti okoli 45 SIT. O pokojninskih bonih smo enkrat že pisali, še vedno pa se pojavlja veliko vprašanj, zato smo se odločili dati kratko informacijo o njih.

Z nakupom pokojninskih bonov lahko pridemo do ugodnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Posameznik lahko kupi največ 10.000 pokojninskih bonov in jih zamenja za polico dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada. Za pokojnino iz tega sklada jamči država. Zavarovalna polica do 60. leta starosti nudi življenjsko zavarovanje (odškodnina v primeru smrti zavarovane znaša okoli 2 milijona tolarjev), potem pa dosmrtno pokojnino. Izplačevanje pokojnin se bo pričelo 13.7.2004. Zavarujejo se lahko tudi osebe, starejše od 60 let ali upokojenci, vendar bodo pokojnino začeli

li prejemanj šele po navedenem datumu. Pokojnina je enaka za moške in ženske.

Zakaj je nakup pokojninskih bonov zelo ugoden? Trenutna borzna cena 1 pokojninskega bona se giblje okoli 45 SIT, medtem ko je njegova knjižna vrednost, od katere se računa višina pokojnine, kar 252 SIT. To pomeni, da so pokojninski boni nekajkrat cenejši od ostalih oblik zavarovanja. Nakup pokojninskih bonov se najbolj izplača tistim, ki nimajo več veliko let do upokojitve.

Država jamči 1-odstotni donos, pričakuje pa se precej višje donose. V primeru, da bi zavarovancu, ki je danes star 50 let, pripadal le zamajeni donos, bi si z nakupom 10.000 pokojninskih bonov (okrog 450.000 SIT), zagotovil dosmrtno rento višino v 11.560 SIT na mesec. Prejemati jo bo začel seveda po 60. letu starosti.

Za dodatne informacije in naročila pokojninskih bonov nas pokličite na navedeno telefonsko številko ali pa se oglasite osebno na sedežu naše družbe.

HERMINA KASTELEC,

Dolenjska borzoposredniška družba Novo mesto

Tel: (07) 371 82 21, 371 82 27

Človek človeku človek

Tak je naslov skupnega projekta gimnazij Novo mesto in Celje-Center ob mednarodnem letu prostovoljstva in solidarnosti

NOVO MESTO - Dejavnost novomeških gimnazijcev - prostovoljcev je v letošnjem mednarodnem letu prostovoljstva in solidarnosti usmerjena v projekt z naslovom "Človek človeku človek", katerega nosilci sta gimnaziji Novo mesto in Celje-Center, vanj pa so vključeni prostovoljci iz vseh slovenskih srednjih šol, povezanih v Unesco ASPnet.

Omenjeni celoletni projekt so že predstavili na srečanju prostovoljcev Unescovih srednjih šol sredi marca v Škofji Loki in nedavnem Festivalu vzgoje in izobraževanja v Celju. Cilj projekta je povečati število prostovoljcev, krepiti njihove samopodobe in izboljšati poznavanje prostovoljstva v lokalni skupnosti.

Začetki prostovoljnega dela na Gimnaziji Novo mesto segajo v leto 1986, ko ga je dijakom predstavila profesorica pedagogike Helena Zalokar, sedanja ravnateljica. "V šolskem letu 1986/87 smo dijaki prvič dobili možnost, da obveznosti 14-dnevne pedagoške prakse opravimo v obliki prostovoljnega dela. Za omenjeni projekt smo se odločile predvsem dijakinje iz 4. letnikov. Vanj se je vključil tudi novomeški Center za socialno delo, nudenje pomoči pa je bilo omejeno le na sodelovanje z učenci OŠ Katja Rupena (danes Center), ki so imeli učne in vzgojne težave," se spominja Polona Kucec Tomas, takratna prostovoljka in današnja koordinatorka ASPnet-a na novomeški Gimnaziji.

Danes je prostovoljno delo na novomeški gimnaziji dobilo novo vsebino in razsežnosti. Med gimnazijci je trenutno okoli 50 prostovoljcev, ki so vključeni v delo v vrtcih, domu starejših občanov in varstveno-delovni center, družijo se s starostniki na njihovih domovih in pomagajo osnovnošolcem. Vsako šolsko leto je namreč v ponudbi obveznih izbirnih vsebin za dijake 1., 2. in 3. letnikov tudi prostovoljno socialno delo, katerega mentorica je profesorica Jana Hosta, pri njegovem razvoju na šoli pa sodelujejo

Podelili borčevska priznanja

LJUBLJANA - Na svečani seji skupščine Zveze združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije, ki je bila 26. aprila v Ljubljani, je najvišje priznanje, Listino ZZB NOB Slovenije, dobil predsednik države Milan Kučan. Za dolgoletno delo v borčevski organizaciji, za zgodovinske prispevke NOB in ohranjanje vrednot NOB pa so zlate plakete podelili: dr. Dušanu Bibru, Borisu Florjančiču, Silvu Grgiču, Svetu Kobalu, Dragu Košmrlju, Marjanu Lenarčiču, Francetu Perovšku, Ivanu Pivku, Bojanu Polaku, Janku Smoletu, Bojanu Škrku, Janezu Železniku in Planinskemu društvu Škofja Loka.

z novomeškim Centrom za socialno delo in Društvom za razvijanje prostovoljnega dela.

M. Ž.

Srečanje likovnikov na Rašici

VELIKE LAŠČE - Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in podružnica tega društva na Rašici organizirata srečanje likovnih umetnikov na Rašici. V soboto, 19. maja bodo slikali na temo Trubarjevi kraji. Otvoritev razstave ustvarjenih del bo pa 7. junija v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji.

Knjižica Litijski kozolci

Dnevi slovenske knjige

LITJA - Letošnje dneve slovenske knjige, ki so se zaključili s svetovnim dnevom knjige, so v litijski matični Knjižnici dr. Slavka Gruma obeležili z vrsto kulturnih prireditev. Ena najbolj odmevnih je bila predstavitev knjižice Ivana Godca in Vinka Damjana "Litijski kozolci".

V prvem delu knjižice Godec prikazuje kratko zgodovino kozolca, ki je bil natančno opisan že v knjigi Slavka Polona Kucec Tomas, takratna prostovoljka in današnja koordinatorka ASPnet-a na novomeški Gimnaziji. Danes je prostovoljno delo na novomeški gimnaziji dobilo novo vsebino in razsežnosti. Med gimnazijci je trenutno okoli 50 prostovoljcev, ki so vključeni v delo v vrtcih, domu starejših občanov in varstveno-delovni center, družijo se s starostniki na njihovih domovih in pomagajo osnovnošolcem. Vsako šolsko leto je namreč v ponudbi obveznih izbirnih vsebin za dijake 1., 2. in 3. letnikov tudi prostovoljno socialno delo, katerega mentorica je profesorica Jana Hosta, pri njegovem razvoju na šoli pa sodelujejo

V uvodu knjižice je med drugim zgodovinar Peter Avbelj, direktor Javnega zavoda Bogenšperk, zapisal: "Delo je nastalo ravno v času, ko prvotna funkcija kozolcev zaradi spremembe načina kmetovanja počasi izumira, bodisi da je njihov zaton mogoče upravičiti s opuščanjem velikega števila kmetij ali še bolj s stanjem zavesti o pomenu tovrstne dediščine pri nas samih. Trendi kažejo, da se bo njihovo število zagotovo iz leta v leto zmanjševalo."

K. Š.

Tekači Portovalda obranili naslov

NOVO MESTO - Tekači novomeškega TK Portovalda Franci Meič, Aleš Tomič, Matjaž Bukovec in Gorazd Divjak Zalokar so na Ravnah na Koroškem že tretje leto zapored postali državni prvaki v štafetnem teku na 4 x 1.500 metrov. Letošnji glavni cilj tekačev je ubraniti lani osvojeni naslov evropskega klubskega prvaka.

740 tisočakov za Narodni dom

55. letni občni zbor Društva upokojencev Novo mesto - Več kot 740 tisočakov namenili za obnovo in oživitve Narodnega doma

NOVO MESTO - Društvo upokojencev Novo mesto je na 55. letnem občnem zboru skladu za obnovo in oživitve Narodnega doma namenilo nekaj več kot 740 tisočakov, ki so se zbrali na hranilni knjižnici društva, na katero so se stekala sredstva od članarine interesnih dejavnosti. Te so do decembra lani predstavljale del dejavnosti Društva upokojencev Novo mesto, sredi decembra pa je vodja interesnih dejavnosti Ivan Tovšak po besedah predsednika novomeškega društva upokojencev Ivana Šteblaja zaradi različnih stališč do pravil društva ustanovil svoje društvo interesnih dejavnosti upokojencev Novo mesto. Ker omenjeni sklad formalno še ni ustanovljen, so denar vezali na banki.

Vodstvo društva upokojencev Novo mesto je lani delovanje usmerilo predvsem v spremljanje stanja in položaja generacije starejših občanov oz. upokojencev. "Slednji izraz za našo populacijo ni najprijaznejši, zato smo sprejeli pobudo Zveze društev upokojencev Slovenije, da kot poklic ne na-

vajamo več, da smo upokojenci, temveč navedemo svoj poklic in dodamo - v poklju ali upokojen," je povedal Ivan Šteblaj. Med pomembnejšimi uspehi je omenil ustanovitev Pravne posvetovalnice, katere namen je članom brezplačno svetovati in jih obveščati o različnih oblikah pomoči, konec leta pa so ustanovili tudi Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Tako kot do sedaj bo v ospredju delovanja še vedno socialno-zdravstvena dejavnost, ki je usmerjena predvsem v medsebojno pomoč tisti članom, ki zaradi boleznih ali drugih težav ne morejo sodelovati v rednih programih društva, ki je konec lanskega leta štelo 3545 članov. Pestre bodo ostale tudi kulturno-umetniška, športno-rekreacijska in izletniško-družabna dejavnost.

Na prazničnem občnem zboru v Kulturnem domu Janeza Trdine je župan Anton Starc priznanje Mestne občine Novo mesto za 55-letno delovanje podelil Društvu upokojencev Novo mesto in za 45-letno delovanje mešanemu pevskemu zboru društva.

M. Ž.

99 LET MARIJE AGREŽ - Na Pokleku 39 nad Blanco je 26. aprila 99. rojstni dan praznovala Marija Agrež. Ob visokem jubileju sta ji čestitke z dobrimi željami izrekla župan Kristijan Janc in predstavnik krajevne skupnosti Blanca Marjan Gracar. Zaradi bolečin v nogah je Marija že od januarja v postelji, hči Pavla Pavlič pa zelo lepo skrbi za mater, tako da je slavjenka, ki še zelo dobro vidi in sliši, zadovoljna v krogu družine. Ob slovesu smo ji gostje zaželeli svidenje ob stoletnici. (Foto: P. Perc)

ZLATOPOROČENCA ŠTAMFELJ - Zlatoporočena Mimi in Franc Štamfelj iz Prečne sta si v domači farni cerkvi 22. aprila ponovno obljubila zvestobo. V zakonu se jima je rodilo osem otrok, postala pa sta tudi stara starša kar enaindvajsetim vnučkom. Oba sta še čila in zdrava ter vesela, da se jima je uresničila želja, da so vsi otroci prišli do kruha, še bolj pa, da vsi radi prihajajo domov.

ZADNJI NOVOMEŠKI CLIO II - V novomeški tovarni Revoz so se 20. aprila poslovili od zadnjega clia druge generacije, ki so ga izdelovali vse od leta 1998. V teh letih je z montažnih trakov v Novem mestu odpeljalo kar 356 077 primerkov tega priljubljenega avtomobila, skupaj pa je bilo v vseh Renaultovih tovarnah, ki proizvajajo ta model, izdelanih 1 milijon 850 546 cliov II. Bil je prodajna uspešnica tako v Sloveniji, saj je bil najbolje prodajani avto v svojem razredu, kot tudi v Evropi, kjer je bil med prvimi tremi. Clio II je že nasledil "novi clio", katerega so svetu premierno predstavili na 22. mednarodnem avtomobilskem salonu v Ljubljani.

Nova premoženjska zavarovanja ZM mi omogočajo 3x več, ker...

- a) vključujejo več rizikov, imajo več variant in zagotavljajo večjo varnost.
- b) lahko vsak dan 3 x pokličem njihovega simpatičnega zastopnika.
- c) kdor hitro da, 3 x da.

Izberite modro

Nova individualna premoženjska zavarovanja ZM lahko sklenete pri vseh zastopnikih Zavarovalnice Maribor in zavarovalnice Tilia.

Prav vsakomur želimo omogočiti sklenitev zanj najprimernejšega zavarovanja. Zato smo oblikovali več variant premoženjskih zavarovanj, med katerimi lahko izbirate. Variante se med seboj razlikujejo po višini zavarovalne vsote in obsegu kritja. Skupno smo v zavarovanja vključili kar 15 novih rizikov. Najpomembnejša novost pa je gotovo možnost zavarovanja na novo vrednost. Vse to za vas pomeni manjše tveganje, manj skrbi, prihranek stroškov in bistveno večjo varnost.

Sodelujte v naši nagradni akciji!

Izberite najmodrejši zaključek zgoraj navedene trditve, izpolnite kupon, ga izrežite, prilepite na dopisnico in pošljite na naš naslov: ZM d.d. - za akcijo IPZ, Cankarjeva 3, 2000 Maribor. Nagrajence bomo izžrebali 15. maja 2001.

NAGRADE:

3 x paket individualnega premoženjskega zavarovanja za 1 leto
10 x majica ZM

Imena nagradencev bodo objavili v 7 dneh po izteku v časopisih Večer, Delo in Dnevnik.

Nagradna akcija za premoženjska zavarovanja
Najmodrejši odgovor je: (obkrožite)

a), b), c)
Ime in priimek:

Ulica in hišna št.:

Kraj in poštna št.:

IPZ - DL - 3

adessa.

fashion for family

modna oblačila za vso družino

Ugodne otvoritvene cene!

modna oblačila za vso družino

LJUBLJANSKA C. 32
NOVO MESTO

KLIMA BREZPLAČNO!

PRIVARČUJTE DO 400.000 TOLARJEV

Ob nakupu Almere ali Primere dobite brezplačno klimatsko napravo, Almera Elegance, Sport in Luxury pa so na voljo v posebni ponudbi z brezplačnim zavornim sistemom ABS in klimatsko napravo. Če se odločite za Almero ali Micro letnik 2000, privarčujete 400.000 oziroma 180.000 tolarjev. Pohitite!

Ponudba velja do razprodaje zalog

NISSAN ADRIA d.o.o., pooblaščen uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, <http://www.nissan.si>

Pooblaščen trgovca: SEVNICA: Avtomehanika Zierer (07) 81 40 389; OTOČEC: Avtomehanika Vidrih (07) 30 99 310.

Nachujemo in izboljšujemo. Že več kot 80 let.

Vas zanima ogrevanje? Najsodobnejša ogrevalna tehnika na najmanjšem možnem prostoru

V Viessmannovem infomobilu vam predstavljamo naš nov program talnih in stenskih ogrevalnih kotlov Vitotec.

VIESSMANN

Gradite ali boste posodabljali vaše ogrevanje? Izkoristite priložnost za brezplačno svetovanje, koliko lahko prihranite s posodobitvijo vaše stare ogrevalne naprave. Veselimo se vašega obiska. Naši tehnični svetovalci v infomobilu so vam na razpolago od 9. do 18. ure:

7. 5.	Sevnica	pred podjetjem MKT Radej	od 9. do 18. ure
		Glavni trg 25, Sevnica	
8. 5.	Krško	pred prodajnim centrom TA-BU	od 9. do 18. ure
9. 5.	Trbovlje	Godbeni dom, nasproti tržnice	od 7. do 12. ure
9. 5.	Hrastnik	na tržnici	od 12. do 16. ure
10. 5.	Krško	pred prodajnim centrom TA-BU	od 9. do 18. ure
11. 5.	Brežice	na Brežiškem sejmu	od 9. do 18. ure
do		obrti in podjetništva,	
13. 5.		na sejmišču	

Klima?

***brezplačno!**

SEPHIA

*Samo do razprodaje zaloge!

• omejena zaloga modelov l. 2000 **330.000,00 SIT** ceneje!

KREDIT & LEASING

• prodaja • servis • vulkaniziranje • polnjenje klima naprav •
Novi prodajno-servisni center

KIA KIA NOVO MESTO

Kia Motors Import d.d., Ljubljana, PE Novo mesto, Šmarješka c. 50
Telefon: 07/ 393 36 80, delovni čas: 8.00-16.00

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
tel.: 07/33 21 115, 33 25 477
faks: 07/33 42 136

**KATALOG
POLETJE 2001**

**Pokličite,
poslali vam bomo
brezplačni izvod.
ŽE 10 LET Z VAMI!**

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj!

NA OBISKU V DOLŽU

Pri Trdinovih starih demokratih v prelestnih krajih pod Gorjanci

Še ni dolgo tega, ko je bilo gorjansko Podgorje sinonim za revščino in zaostalost. V Dolžu in okoliških vaseh pa je bila edinščina najhujša. A vrli Podgorci niso nagnjeni k malodušju in obupavanju, ravno nasprotno, nepopustljivi so, delavni, če jih prime, tudi trmasto garaški, iznajdljivi pa tudi zvijski in premeteni. Stoletja jih je vzgajalo, klesalo in kalilo trdo življenje.

Janez Trdina, ta prodorni in neusmiljeni opazovalec življenja na Dolenjskem v drugi polovici 19. stoletja, je podgorski rod prav zaradi teh lastnosti zelo cenil. Še posebej so se mu Podgorci priljubili kot "stari demokrati". Danes bi bil gorjanski bard gotovo nadvse vesel, ko bi videl, da so njegovi Podgorci v bistvu ostali taki, kot jih je imel najrajši, še posebej pa, ko bi videl, kako so se ti kraji razvili, napredovali, da revščine tako rekoč sploh ni več. Ob tem pa se se podgorski kraji izognili neprijetnostim, slabim stranem in napakam, s katerimi je (pre)hiter napredek na veliko opletal po bližnjem mestu in njegovi okolici. Danes je življenje v Dolžu in vsej tej podgorski krajevni skupnosti v glavnem lepo in prijetno, vsekakor v marsičem precej lepše in prijetnejše kot v marsikaterem mestu. Za Dolžane lahko mirno trdimo, da je to v največji meri njihova zasluga. Še posebej zadnjih generacij. Danes tudi v dolini Podgorca ni več zaničljiva označba, skoraj zmerljiva in drugo ime za "zarukanca". Podgorci sami se tako in tako niso nikoli sramovali svojega porekla, ampak so bili nanj vedno ponosni, danes pa se tudi meščani, tisti, ki se lahko, postavljajo s svojimi podgorskimi koreninami. Sicer pa, kot pravi hudomušni in s smislom za posebni podgorski humor izdatno obdarjeni Čučkov Florjan, Dolžani niso Podgorci. Po njegovem so Podgorci tisti, ki so pod njimi, oni so pa Vrhgorci, nad njimi so samo še Gorjanci!

Kakorkoli že: pri Podgorcih ali Vrhgorcih, vsekakor pa pri vrlih ljudeh na Dolžu, smo bili urednica Dolenjskega lista Jožica Dornič, novinarka Mojca Žnidaršič in Andrej Bartelj.

Vajeti prišli v svoje roke

Krajevna skupnost Dolž deluje od 1984, ko so se ti kraji odcepili od takratne KS Stopiče. KS vključuje vasi: Dolž, Igljenik, Vrhe, Zajčji Vrh in Sela pri Zajčjem Vrhu, kjer v 120 gospodinjstvih živi okoli 500 ljudi. Krajani so prepričani, da je za velik napredek v zadnjem

času odločilno prav to, da so se odločili za svojo krajevno skupnost, v vož vpregli svoje sile, vajeti prišli v svoje roke in po podgorsko odločno potegnili. „Vsa leta plačujemo krajevni samoprispevek, brez katerega ne bi mogli kaj prida narediti,“ pravi prizadevni predsednik krajevne skupnosti Stane Šalehar. KS vseskozi dobro shaja z novomeške občino, ki za njihove projekte prispeva polovico sredstev.

Ob nastanku v krajevni skupnosti ni bilo asfalta, vodovoda, telefona, kanalizacije, elektrika je omogočala le razsvetljavo. Danes imajo vsa naselja asfalt, ki pelje skoraj do vseh hiš in v vse vinske gorice: Kančen dol, Bukovče, Hribe, Šmiklavž, Ještovce. Lani so z občinsko pomočjo in podporo države končno odprli novo cesto, ki Dolž in celo "gornje" Podgorje preko Pangrc Grma povezuje z Gabrjem in naprej preko Suhadola in Tolstega Vrha s Šentjernerjem.

Vodovod so začeli graditi leta 1993, ga dokončali v sedmih letih in danes imajo zdravo pitno vodo tako rekoč v vsaki hiši (razen v tistih nekaj, ki te pridobitve nočejo). Posebnost dolškega vodovoda je vodohran na vzpetinici nad Dolžem, ki ima podobo grajskega stolpa. Lani so posodobili električno napeljavno za Igljenik in Vrhe, dogovarjajo se za tako delo za Dolž, približno desetino omrežja je že sedaj pod zemljo. Pred dva letoma so zgradili lepo mrliško vežico, pripravljajo se na širitev pokopališča. Ljudje lepo skrbijo za obe podružnični cerkvi, v Dolžu in na Zajčjem Vrhu, za kar namenjajo tudi del samoprispevka.

Podgorci zgled občinskemu svetu

Eno največjih in ekološko najpomembnejših del, ki jih čaka v kratkem, pa je gradnja kanalizacije. Pravzaprav so jo Dolžani „izsilili“ s tem, ko so kar sami zgradili prvih 200 m skozi vas. V novomeški Komunali so nejeverno gledali, ko so jim prišli povedati, da potrebujejo nadzor nad gradnjo, o kate-

ri tam niso prej nič vedeli. Prav tako jim niso mogli verjeti, da so v mesecu dni pridobili vsa soglasja lastnikov zemljišč v svoji KS za gradnjo kanalizacije. Celotno omrežje bo merilo kar 14 km, investicija je uvrščena v program novomeške Komunale, veljala pa bo okoli 300 milijonov tolarjev, in to bo največje delo v KS Dolž v naslednjih letih.

Mag. Franci Bačar, za napredek in boljše življenje Podgorja zelo zavzeti in zaslužni Dolžan, je eden od prvih izobraženec iz mlajše generacije krajanov, ki je ostal v domačih krajih, čeprav je zaposlen v mestu. „Kar imamo, smo si sami ustvarili, res s pomočjo občine in države, a s svojo zavzetostjo in prizadevnostjo. Ko bomo imeli še kanalizacijo, bo pri nas infrastruktura kot na Košenicah v Novem mestu, le da imamo mi mir, svež zrak, pristne odnose in naše drage Gorjance. Tega ne zamenjamo za nič na svetu.“ In še nekaj: vsi se med

Stane Šalehar, prizadevni in uspešni predsednik KS Dolž.

sabo poznajo in so trdno povezana skupnost. Bačar je tudi član novomeškega občinskega sveta. „Dolški zbor krajanov je lahko v vseh pogledih za zgled občinskemu svetu!“ trdi na podlagi lastnih izkušenj.

O Podgorcih je včasih šel glas, da so nemarni in ne prav občutljivi za čistočo. Morda je tako res bilo. A danes je v Podgorju precej manj črnih odlagališč odpadkov kot v "civilizirani" dolini, tista, kar jih je bilo, so z leti počistili, v zadnjih rednih čistilnih akcijah pa je na novo v naravo nemarno odvrženih odpadkov vse manj. Medtem ko je pred leti v nekaterih dolinskih vaseh potekala prava protismetarska vojna, ko so ljudje prevračali in razbijali smetnjake, so se v KS Dolž v celoti in prostovoljno odločili za odvoz odpadkov, še preden je to kot obvezo naložil občinski odlok.

Šolska cesta je glavna

Šola v Dolžu je za te kraje nadvse pomembna. Njen začetek sega v prvo leto po prvi vse-

tovnj vojni. Leta 1919 se je pouk začel v Plantanovi hiši, šolsko stavbo na današnji lokaciji na dominantni točki nasproti cerkve pa so zgradili 20 let pozneje. Med vojno je bila požgana in pozneje obnovljena. Do leta 1960 je bila 8-razredna, saj je bil šolski okolišč večji, nato pa je postala 4-razredna, sprva še samostojna, kasneje pa po-

Janez Avsec, Dolžan, je dvakrat opremil pisarno pariškega župana Jacquesa Chiraca.

družnica OŠ Stopiče. O tistih težkih časih ve veliko povedati Franc Zorc, ki je vse do upokojitve več desetletij 1998 učil na šoli, kjer je poprijel za vsako delo in bil tudi gonilna sila razvoja kraja.

Danes obiskuje šolo 28 učencev iz krajevne skupnosti, ki jim vrata v svet učenosti odpirajo tri učiteljice. Pouk poteka v dveh kombiniranih oddelkih, poleg tega pa imajo še oddelek podaljšanega bivanja. V sklopu šole deluje tudi vrtec za otroke od 2 do 7 let. „Okolica šolske stavbe je po zaslugi krajevne skupnosti, s katero odlično sodelujemo, lepo urejena, po temeljiti obnovi in razširitvi pa kliče šolska stavba,“ pravi Bernarda Kobe, učiteljica 3. in 4. razreda. Nimajo ne telovadnice, ne kabineta, ne prostora za podaljšano bivanje, ne tople vode, dotrajane so instalacije, pohištvo. Radi bi razširili tudi prostore za vrtec, saj se sedaj 18 otrok, od najmanjših do tistih v mali šoli, stiska v dveh povezanih prostorih. A kljub stiski šola dobro deluje, za kar skrbijo prizadevne učiteljice. Imajo Orffovo skupino s pevskima zboroma, pravljicnodramski kožek, ki ga, nenavadno, obiskujejo le fantje, gasilski in novinarski krožek, ki je izdal tudi dve številki glasila Podgorček. „Kombinirani pouk je zelo zanimiv, a naporen,“ pravi Kobetova. „Ima pa tudi veliko prednost: učenci so zelo samostojni.“ Dolški učenci se uspešno udeležujejo tudi raznih tekmovanj in natečajev. Vsekakor je šola sestavni in zelo pomembni del življenja teh krajev, sodeluje na vsaki prireditvi v krajevni skupnosti in z ostalimi društvi. Kako jo cenijo, pove tudi to, da se glavna ulica, ki pelje skozi kraj, imenuje Šolska cesta.

V vsaki hiši vsaj en gasilec

Največje in najpomembnejše društvo v KS je gotovo dolško gasilsko društvo. Za leto ustanovitve društva štejejo leto 1936, ko je glavarstvo v Novem mestu dovolilo, da se pri gasilskem društvu Stopiče ustanovi odsek starejše in mladinske desetine, imenovane "gasilska četa na Dolžu". Po vojni so začeli znova, leta 1960 je društvo dobilo prvo (staro) ročno črpalko na vprežnem vozu, ki je še danes lepo ohranjena in je prava redkost. Kot samostojno društvo pa formalno delujejo od 1975, dve leti zatem pa so začeli graditi nov gasilski dom, ki so ga dokončali šele dobri dve desetletji zatem, danes pa je središče vsega družabnega življenja v krajevni skupnosti. Vse, od športnih o družabnih prireditvev, se dogaja na dolškem Hribu, kjer stoji dom s športnim igriščem ob njem. Danes gasilsko društvo šteje okoli 100 članov, pol toliko pa je še podmladka. Tako rekoč v vsaki hiši v krajevni skupnosti je najmanj en gasilec. Pionirke so v zadnjih letih na tekmovanjih med najboljšimi v občini, osvojile pa so celo 3. mesto na državnem tekmovanju.

Od društva je dejavno tudi športno, ki že več let pozimi prireja tekmovanje v smučarskih skokih. Tekmovanja v podgorski Planici se udeležijo tudi 30 tekmovalcev, najboljši skočijo do 25 m. Sicer pa Podgorci najraje igrajo nogomet in ekipi Zajčjega Vrha in Dolža nastopata v 3. občinski ligi v malem nogometu.

Pred dobrimi 150 leti je pod Dolžem začela obratovati steklarna - "glazuta". Tam so dobili zaposlitev prebivalci teh krajev. A uporni in za krivice občutljivi Podgorci, Trdinovi "stari demokrati", so tu leta 1851 organizirali prvi znani štrajk na slovenskem ozemlju, 1854 pa je glazuta že ugasnila svoje peč. Kasneje so Podgorci dobili delo v "fabriki" na Gorjancih, kjer je bilo v nekem obdobju več delovnih mest kot v Novem mestu. Danes je iz krajevne skupnosti zaposlenih več kot 150 ljudi, od tega jih ima delo v domačem kraju le kakih 20, ostali pa se vozijo drugam, največ seveda v Novo mesto.

Mladi dolški gasilci so med najboljšimi v občini in v državi.

Medtem ko je bilo še po zadnji vojni to še povsem kmetijsko območje, je bila pred 10 leti v krajevni skupnosti le še petina kmečkega prebivalstva, danes pa komaj desetina. Prave kmetije ni več, čeprav je večina zemlje še obdelana. V celi krajevni skupnosti je le še 9 konj, nobena vola in krav ravno toliko, da jih otrokom ni treba kazati v živalskem vrtu. Obujajo pa ovčerejo in kozjerejo. Vinogradi so lepo obdelani, dolški cviček je vse boljši, šmarnice je pa že tako malo, da jo bo treba, pravijo, kmalu zaščititi.

Iz Pariza nazaj v dolški raj

Iz teh krajev so včasih mladi, ki niso videli tu nobene prihodnosti, odhajali, pogosto tudi v tujino. Janez Avsec se je pri Medicu na Drski v Novem mestu izučil za kolarja, potem pa, leta 1965, preden bi moral v vojsko, s še tremi vrstniki v drugem poskusu pobegniti čez mejo in se naselil v Parizu. Ker za kolarja tam ni bilo posla, je delal kot mizar, in to celih 15 let pri istem mojstru. "Dvakrat sem opremil pisarno Jacquesa Chiraca, takratnega pariškega župana in sedanjega predsednika Francije," pove Janez, ki od 1981 dela na svoje. V svetovljanskem Parizu ni nikoli pozabil na svoje Podgorje, na rodni Dolž. Še več, vedno ga je vlekle nazaj domov. "Z ženo Prekmurko sva prepotovala cel svet, povsod sem bil, a takih krajev, kot so naši, ni nikjer. Meni nikjer ni tako lepo kot na Dolžu. Ko pridem sem, je, kot bi bil v nebesih." Janez si bo v Dolžu postavil hišo in se iz Pariza, kjer je uspešen podjetnik in se mu dobro godi, kot upokojenec vrnil v Dolž, od koder je kot mlad fant pobegnil.

Za konec pa še nekaj o "zarukanih" Podgorcih. V krajevni skupnosti Dolž sta dve postaji novomeške potujoče knjižnice, na največjim obiskom in izposoji knjig na številno gospodinjstev. Na Zajčjem Vrhu pa imajo toliko izkaznic knjižnice, kot je gospodinjstev. To je tako, kot bi v Ljubljani iz vsake hiše in stanovanja hodili v Narodno in univerzitetno knjižnico. Pač ne more biti vsak Podgorci!

Uredništvo v gosteh pri prijaznih dolških gostiteljih v lepi dvorani tamkajšnjega gasilskega doma, ki je središče družabnega življenja v tem delu Podgorja.

NAŠE KORENINE

Skozi steljnike po svobodo

Janko Murn je prišel iz Bršljina pri Novem mestu in bil kar štirideset let učitelj v Drašičih. Oženil se je z Grabrijanovo Reziko iz Metlike in v drašički osnovni šoli blizu podružnične cerkve sv. Petra sta si spletla gnezdo. To je bilo v zadnjih desetletjih devetnajstega stoletja, še v stari Avstriji. Zdaj šole v Drašičih ni več, je pa v kleti tiste stavbe še danes soseska zidaničica, ki krajane povezuje s tistimi časi. Ta prijazna belokranjska vas je bila namreč že tedaj znana po dobrem vinu, gospodarje, ki so ga pridelovali, pa je vzgajal tudi Janko. Ne le z besedo, ampak tudi z dobrim zgledom. Bil je zelo delaven človek. Uredil si je trtje, kakor Belokranjci pravijo vinogradu, in si v njem, z lepim pogledom na deželo ob Kolpi, postavil vinski hram. Dokupil je tudi nekaj zemlje in jo obdeloval.

Ta zapis pa ne govori o Janku Murnu, saj že kakih sedem desetletij počiva na pokopališču pri svetem Roku v Metliki. V to mesto sta se namreč z ženo preselila potem, ko je bil upokojen. Zidaničica z vinogradom v Drašičih pa je ostala njegova. In ko so med drugo svetovno vojno Belo krajino okupirali Italijani ter okoli mesta postavili straže, je lastnina zunaj mesta postala dober izgovor, kadar je bilo treba kaj spraviti do partizanov na podeželju.

Govor bo o Olgi Jurajevčič, njegovi vnukinji. Nekaj desetletij pozneje, ko se je Janko iz Drašičev preselil v Metliko, je Olga koračila v nasprotno smer. Bilo je jutro junija 1942. Pomlad se je že bohotila med steljniki ob njeni poti. A Olga tokrat ni imela posluha za zeleno razkošje, čeprav je sicer ljubila naravo. Njeno srce in dušo so težile druge stvari: zapuščala je Metliko, da bi se pridružila partizanom. Dovolj ji je bilo pretvarjanja in slepomišenja. Italijanski vojaki so ji bili stalno za petami. Po vsaki ilegalni akciji so jo klicali na zaslišanje. Tam pa "signorina" sem in "signorina" tja, osladnost, pomešana z groznjami. Ni kaj, Olga je bila tisti čas dvajsetletno dekle čedne zunanosti in je zlahka pretentala okupatorje. A vsaka stvar je imela meje. Zdaj je ocenila, da je postalo prevroče in da je čas za pravo borbo. Zato je odšla v Drašiče, kjer jo je v nekdanji dedkovi zidaničici že čakalo orožje. Iz Metlike ga je pritihotapila Vilma, njena mati. Tako je odšla Olga v partizane. V Metliko se je za stalno vrnila šele čez četrto stoletje.

Spet je tu pomlad in steljniki se odevajo v zeleno. Olga je zdaj urejena starejša gospa in prijetna sogovornica. Zdaj ne zahaja več toliko med steljnike. Ji tudi ni treba. Italijanska, nemška in njim podobne vojske so le še spomin. Tiste poti pred nekaj več kot devetindesetimi leti ni napravila zaman. Takrat je pometla z okupatorji. Zdaj pa sedi za mizo in kramlja, stene njene stanovanj pa dihajo umetnost. Precej belokranjskih veznin je tudi delo njenih rok. Človek bi komaj verjel, da je ta prijazna gospa tista odločna partizanka, ki je pri sovražniku zbužala strahospoštovanje in v lastnih vrstah krepila voljo in samo-

zavest. Ni šlo lahko ne hitro. Najprej je bilo treba premagati podcenjevanje in nezaupanje v lastnih vrstah. Dekleta so bila tistikrat pri partizanih še redkost, in ko so se pojavile prve, so pri nekaterih vzbudile lažno upanje: „Prišle so nam kuhat in prati!“ A take upe je Olga hitro razblinila. Najprej z besedami, češ, kuhala in prala bi lahko tudi pri Italijanih, pa še plačali bi za to, nato pa še z dejanji. Kadar je bilo treba jurišati na sovražne položaje, je bila med prvimi, kadar je bilo treba opraviti nevarno nalogo, je bila zraven. Kmalu je med soborci dobila enakopravno mesto. Ko sikajo krogle nad glavo, ne gledaš, kakšnega spola je kdo, ampak kako zanesljiv je. Olga, korajžna blondinka, pa je zbužala vtis, da se je krogle ne primejo.

Zdaj, šestindeset let po koncu vojne, mi ponosno pokaže stensko uro, ki so ji jo za njeno osemdesetletnico podarili njeni nekdanji bojni tovariši. Potem mi pripoveduje o svojem življenju. Na hitro, saj ve, da v tej rubriki lahko objavim le sled tistega, kar se je v resnici zgodilo.

Janku, tistemu učitelju iz Drašičev, in njegovi Reziki se je rodilo pet otrok. En fant je umrl, štiri dekleta pa so ostala. Vilma se je poročila z Rudijem Jurajevčičem v hrvaško Kamanje. Rodila je dve hčerki. Olga je dobila ime po teti, ki je odšla v Ameriko in za vedno ostala tam. Vilma pa z deklicama ni ostala dolgo na Hrvaškem. Ker Rudiju ni bilo dovolj mar za družino, se je preselila nazaj v Slovenijo. Oče je bil tedaj že v pokoju in skupaj z ženo je živel v Metliki. Pri njej, imela sta hišo v bližini komende, je dobila zatočišče. Tukaj je Olga odrasčala v mirnem in spodbudnem okolju. Dedek je bil načitan, napredno usmerjen človek in to je prenašal tudi na svoje najbližje. Meščansko šolo je končala v Novem mestu, potem pa se je naučila še šivat in kuhat v ljubljanskem Leonišču. Pri Sokolu je telovadila in se ukvarjala tudi z drugimi športi. Potem pa je prišla druga svetovna vojna in vse se je povsem spremenilo.

Odpor proti okupatorju se je zanjo začel že v Metliki. Najprej je sodelovala v tajnih akcijah, ki so dale Italijanom vedeti, da tukaj nimajo kaj delati. Pri partizanih pa je šlo zares. Tu je govorilo orožje. Olga je postala partizanka Gaga. To pa zato, ker Metličani namesto "da" uporabljajo besedico "ga". Pri partizanih se je tudi poročila. To je bilo februarja 1945 v Predgradu pri Starem trgu. Njen mož je bil partizanski oficir Drago Mervar, doma iz Žužemberka. Po vojni sta se jima v Ljubljani rodile tri hčerke, potem pa sta se ločila.

Zdaj je Olga že petindevetdeset let upokojena. Kmalu po upokojitvi je zapustila Ljubljano in se preselila v Metliko. Hrepeneje po Beli krajini jo je pipeljala nazaj. Tukaj ji ni nikoli dolgčas, saj ima mnogo konjičkov. To je videti že na prvi pogled: vsepovsod pletenje, vezenje, gobelini, makrameji pa police, polne knjig. Sicer pa je Olga tudi babica in prababica. Ima pet vnukov in šest pravnukov.

TONE JAKŠE

PLETENJE VRVI V BUŠINJI VASI

Bila bi sramota, če bi vrv kupili

V Beli krajini sta nekdanj na številnih njivah ali še boljše njihovih rastla lan in konoplja, iz katerih so izdelovali domače platno, a ponekod tudi vrvi. Dandanes zlasti okrog Adlešičev še nežno modro zacveti lan, konoplje pa, četudi gre za industrijsko, ljudje zaradi ljubega miru in ker si ne želijo nakopati težav, ne sejejo več. Mnogim so še v spominu belokranjska polja s konopljo.

Med slednjimi sta tudi Anton Krašovec in Anton Šuklje iz Bušinj vasi pri Metliki. Spominjata se, da so prejo iz lanu in konoplje, ki so ju pridelali doma, sicer pripravili, a v njuni mladosti niso več tkali platna, temveč so to delo prepustili tkalcu z bližnjega Suhorja. Konopljo pa so uporabljali tudi za vrvi. "Že nekaj generacij pred nama so prebivalci naše in tudi sosednjih vasi pletli vrvi. Konopljo smo, ko je bila zrela, populili in razprostrli po travi, da se je rosila. Ko je lubje na bilkah odstopilo, smo vlakna, bodisi drobna ali debela, sukali na posebnem kolovratu. To smo počeli prav pri vsaki hiši vsi družinski člani, tudi ženske in otroci," pripovedujeta Krašovec in Šuklje. Bila bi namreč velika sramota, če bi vrv kupili.

Ko so vrv nasukali, so jo še spletli. Antona še danes ne ve, stakaj je bil za pletenje rezerviran le en dan v letu - pustni torek. Ni bilo tako mrzle zime in tako debelega snega, da se ne bi lotili dela. Od vsake hiše so prinesli, kar so pač nasukali, in s pletenjem niso prenehali, dokler niso spletli vsega. "Pletenje vrvi je bil prijeten dogodek, ki smo ga zalivali s pijačo, s katero takrat nismo skoparili. Hkrati je sodelovalo po pet ljudi, ki so se menjavali. Tisti, ki je držal "vrabca" (prapravo, s katero smo pletli iz treh v eno vrv), pa je moral biti še posebno močan. In ker je bilo to častno delo, je "vrabca" držal eden od pomembnejših možakarjev v vasi," pripoveduje Krašovec.

Šuklje pa si je iz očetovega pripovedovanja zapomnil, da je imela nekdanj vsaka bušinjka hiša v Žumberku nekoga, pri katerem so kosili travo, saj je okrog domače vasi za vso vaško živino ni bilo dovolj. Ko so pletli vrvi, je vsak spletel eno tudi za svojega žumberškega travarja, kot so imenovali ljudi, od katerih so kupili travo. Vaščani so že vnaprej vedeli, kdaj bodo pletli vrvi za travarje, in so nagajali, tako da se je vrv strgala. Sicer pa vrvi, ki so bile dolge od štiri do osemnajst metrov in dovolj močne, čeprav ne tako kot tiste, ki jih je danes mogoče kupiti v trgovini, niso nikoli prodajali, pač pa so jih imeli le za domačo rabo.

Pred dobrih tremi desetletji so v Bušinji vasi prenehali pletti vrvi, saj je bila izbira v trgovinah že zelo pestra. Pletenje je

SPOMIN NA IZDELAVANJE VRVI - Anton Šuklje s posebnim kolovratom, s katerim so sukali nit za vrv. Preden so jo začeli pletti, so jo razdelili na tri dele.

ostalo zapisano le v spominu vaščanov ter na filmu, ki ga je leta 1969 posnel član metliškega foto-kino kluba Fokus Janez Dular, režiral in montiral pa Zoran Hočevar. A četudi se izdelovanje vrvi danes ne izplača več, si mnogi vaščani želijo obuditi ta lepi običaj. "Mladi bi si to gotovo z zanimanjem ogledali. Pa tudi družjenje ob takšnem delu, ki bi bilo danes bolj zabava kot obveza, je zelo prijetno. Ne nazadnje pa je v vasi še veliko možakarjev, ki se sukanja in pletenja vrvi dobro spominjajo, ohranjene pa imamo tudi priprave," našteva Šuklje. Največ težav bi imeli najbrž s surovinami. "Ko smo nekdanj sejali industrijsko konopljo, ni nihče omenjal mamil. Seme smo dajali celo kuram in pozimi ptičem. Pred dobrih desetimi leti pa je na naši njivi, na kateri je nekdanj že rasla konoplja, vzkliko seme, ki se je posejalo samo, in imel sem težave s policisti. Tudi zaradi tega pri nas konoplje nihče več ne seje," pojasni Šuklje.

Pred nekaj leti so poskusili pletti vrvi s plastično vrvico, a ni šlo. Sproti se je razpletala. Morda bi jim uspelo narediti debelejšo vrvi iz vrvice, ki se dobi v trgovini, a tega niso več poskušali. Anton Krašovec - po domače se pri hiši pravi pri Fu-

zinih - se je na stara leta raje lotil pletenja peharčkov in košar, saj pravi, da leskovina in trava sami zrasteta okrog hiše. Anton Šuklje, Krašovec po domače, pa uživa pri obdelovanju lesa. Od očeta se je naučil izdelovati in popravljati sode, a zadnja leta, odkar imajo vinarji raje kovinske sode, ni več povpraševanja po njegovih storitvah. Zato je začel iz lipovega ali javorjevega lesa izdelovati lesena ohišja za ure, zadnje čase pa še zobotrebce. Malokdo ve, da sta Antona iz Buši-

nje vasi pomagala tudi pri pravi filmskih kulis. Za slovenski film Praznovanje pomladi sta pletla plotove iz kostanjevine in leskovine. Šuklje pa je pomagal tudi pri izdelavi kulis za hrvaški film Skrivnosti Nikole Tesle.

Takšni so torej prijetni Krašovec in Šukljeta spomini. In ko jih obujata, bi v svojih prizadevanjih po čim nazornejši predstavitvi najraje kar znova začela pletti vrvi. Se jima bo njuna želja le uresničila? MIRJAM BEZEK-JAKŠE

LESKOVINE IN TRAVE VEDNO DOVOLJ - Anton Krašovec danes goji ovce ter plete košare in peharje, za katere nikoli ne zmanjka materiala. Tako kot številni vaščani pa bi rad, da bi se še kdaj zbrali sredi vasi in pletli vrvi.

ŠOLSKO ČEBELARSTVO

Veliko srca in malo točk za krilate garače

"Čebele imam za prijateljice in jih občudujem zaradi pridnosti. Z veseljem bom še naslednje leto hodila k čebelarškemu krožku." Tem besedam Tanje Cizl se v mislih gotovo pridružuje še veliko drugih mladih čebelarjev v Posavju, med njimi prav gotovo tisti, ki so nedavno sodelovali na regijskem tekmovanju mladih čebelarjev na osnovni šoli Maksa Pleteršnika v Pišecah.

Mladim čebelarjem so torej prijateljice čebele, te gotovo, kaj pa ljudje, ali tudi ti cenijo skrb šolarjev za šolski čebelnjak in čebele?

V šoli v Pišecah, ko so se na regijskem tekmovanju mladi čebelarji potili nad vprašanji, so na okrogli mizi čebelarški mentorji in drugi čebelarstvu naklonjeni ljudje opozorili, da je mladim čebelarjem in šolskemu čebelarstvu družba nekako nenaklonjena. Poglejmo nekatere mentorske izjave o teh razmerah, ki so po prepričanju čebelarjev po krivici zamolčan problem. "Čebelarški krožki naj bodo enakovredni drugim krožkom. Položaj učiteljev in učencev v teh krožkih naj bo enak položaju učiteljev in učencev v drugih krožkih." K temu, kar je povedal eden od šolskih čebelarških mentorjev, so navzoči dodali tudi naslednjo mentorsko izkušnjo: "Učenci mi pravijo: 'Tovarišica, k čebelarškemu krožku hodimo zaradi vas, ker vas imamo radi'".

S čebelarjenjem lažje do štipendije?

Vprašanje, ki se ga da izluščiti iz takih izjav čebelarjev, je, ali

za delo v šolskih čebelarških krožkih učenci dobijo točke, ki štejejo pri pridobivanju štipendije. Nekateri mentorji pravijo, da delo v šolskem čebelarškem krožku ne prinaša teh dragocenih, za štipendijo potrebnih pik. Zato so na okrogli mizi v Pišecah kot navzočega predstavnika Čebelarške zveze Slovenije Janeza Levstika nekoliko okrcali. "Če v čebelarški zvezi hočete imeti po solah čebelarške krožke, potem uredite, da bo delo tudi v teh krožkih prinašalo točke za štipendijo!" Janez Levstik je odvrnil: "Trudimo se, stvari urejamo. Največji problem je na ministrstvih. Tam je izredno težko kaj doseči." Kljub težavam pri oblikovanju izobraževalnih programov za poklic čebelar pa je čebelarška zveza dosegla, da smo lani dobili prvo skupino čebelarških mojstrov v novejši zgodovini Slovenije.

In kako je s tem na osnovni šoli v Leskovcu pri Krškem? Kot se da razumeti tamkajšnje mentorice čebelarjev delo v čebelarškem krožku upoštevajo z oceno pri biologiji. Enemu od leskovških učencev so za delo pri čebelarškem krožku in doseženo dobro mesto na tekmo-

vanju priznali točke za Zoiso-vo štipendijo, kot je povedala mentorica.

Spričo tega je čebelarjem jasno, da bo treba še dovolj dela za uveljavitev čebelarstva. Mogoče bi v visokih čebelarških vrstah v Sloveniji katero od navzočih vodilnih imen zastavilo svoj ugled in poskušalo odpraviti omenjeno pomanjkljivost, če ta resnično obstaja. Priložnost za to bo leta 2003, ko bo v Ljubljani svetovni kongres čebelarjev.

Če šolski čebelnjaki vsaj ponekod mladim čebelarjem ne prinašajo dragocenih točk, je nekaj drugega, kar ohranja čebelarstvo v hramih učenosti. Mogoče denar? Stane Ilc, predsednik Občinske čebelarške zveze Brežice, je na omenjeni okrogli mizi v pišeški šoli dejal: "Težko boste s trudom čebel in svojim trudom obogateli." Prijateljstvo med čebelami in ljudmi vsaj v šolskih krožkih živi zaradi nečesa, kar je Milena Jesenko, brežiška podžupanja in nekdanja ravnateljica brežiške osnovne šole, ob regijskem tekmovanju mladih čebelarjev v Pišecah označila z besedami: "Tisti, ki so danes v čebelarških krožkih, so s srečem pri čebelah."

M. L.

FRANC GOLE, CESTNO PODJETJE:

“Še čez to krizo, potem pa lahko grem!”

Cestno podjetje Novo mesto je že nekaj časa po obsegu vzdrževanja največje tako podjetje v Sloveniji, saj vzdržuje kar 1.200 kilometrov državnih in še 1.500 kilometrov lokalnih cest, ima 5 vzdrževalnih sektorjev in razporedeno mrežo po celi Dolenjski, Posavju, Beli krajini in ribniško-kočevskem koncu. V zadnjem desetletju si je podjetje ravno postavilo in opremilo svoje sektorje in izpostave, pridobilo nove kamnolome in betonarne ter posodobilo asfaltne baze, zdaj pa po mili zimi, ki mu je močno oklestila zaslužek, ter v naložbeno zelo slabem letu poskuša preživeti v sedanjih velikosti in brez odpuščanja. O stanju v gradbeništvu in o boju za preživetje smo se pogovarjali z direktorjem Francem Goletom, ki je v Cestno podjetje prišel službovat kot najstnik takoj po srednji šoli, nato ob delu študiral pa ostal v podjetju vse do danes, celih 32 let.

• Ko govorimo o Cestnem podjetju večina misli na državno in monopolno podjetje, ki se še vedno hrani pri polni skledi. Ali to še drži?
 “To je zmotno mišljenje, kajti Slovenija je že leta 1962 zasnovala podjetja za vzdrževanje cest, ki so začela živeti na trgu, kakršnen je pač takrat bil. Delo si moral dobiti. Sprva je bilo v ospredju vzdrževanje cest, po-

zneje pa je začelo posodabljanje in z njim še sodobnejša zimska služba. Naše podjetje je segalo tako kot še danes do doline Loškega Potoka, navzgor do Velikih Lašč in na drugo stran do konca Posavja. Zimska služba je terjala vse več opreme, ki pa je poleti stala, zato je bilo nujno prevzemati vse več gradbenih del. Veliko spremembo so prinesle tudi asfaltne baze, sicer pa smo ves čas, tako kot moramo še danes, morali vzdrževati ravnotežje med vzdrževanjem in gradbenimi deli. Zanimivo je bilo, ko je vlada najela tuje svetovalce zaradi vzdrževanja cest, ki so pregledali prakso in ugotovili, da imamo to področje racionalneje urejeno, kot je pri njih!”

• Ali se še danes držite tega ravnotežja med vzdrževanjem in gradbeno dejavnostjo?

“Menim, da je še vedno dobro, če podjetje združuje oboje, kajti enkrat je kriza pri vzdrževanju, drugič pri naložbah. Pozimi potrebujemo 400 ljudi, poleti pa več kot polovico manj, in vse te ljudi je treba prerazporediti. Države zaradi tega glava ne boli že celih 40 let.”

• Kako izgleda danes boj za delo in za trg na vašem področju?

“Vse bolj se moramo boriti za posel, na razpisih licitirati,

saj je v državi ogromno gradbenih podjetij, ki poskušajo preživeti.”

• Ali bi lahko rekli, da je ta boj najtežji do zdaj, odkar ste vi v tem poslu?

“Mislim, da smo res na najnižji točki, kar se tiče borbe za posel. Slovensko gradbeništvo je okrog leta 1990 zastalo in se nato začelo pobirati. Nastajala so številna manjša podjetja in dela je začelo primanjkovati. Proračun za naložbe se je krčil, zasebni kapital ne vlaga dosti. Narobe je to, da se slovenski gradbeniki tlačimo na domačem trgu in se že nekaj let intenzivno ne ukvarjamo z izvozom. Doma dobimo delo le eden na račun drugega, zato nihče nima dobrih rezultatov.”

• Kako se v praksi potegujete za delo? Se samo prijavite na razpis ali počnete še kaj drugega, prepričujete, lobirate?

“Čeprav se pri nas veliko govori o podkupovanju in nečednih poslih, je le drugače kot na primer v Rusiji. Ko pridejo k nam tuja podjetja in ugotovijo, da morajo delati po enakih pravilih kot mi, ugotovijo, da je tukaj Evropa in da ni pričakovanih zaslužkov. Zato zdaj tuji gradbeniki večinoma sploh ne pridejo sem razen Italijanov. Za delo se moramo potegovati na razpisih, od občinskih za vzdrževanje in gradnjo občinskih cest do razpisov za državne ceste.

Če sodim po razpisih, je Slovenija ena najbolj pravnih držav v Evropi. Tudi v najelitnejših državah EU se marsikaj dogaja, vsaj kolikor jaz slišim. Pri nas gre pri razpisih tako vse po pravilih, da si ne moreš drugače čisto nič pomagati. Problem pa je, ker v praksi izberejo izvajalca predvsem na osnovi ponujene cene in zelo redko upoštevajo še druge pogoje, reference, sposobnosti, kakovost. Tu se začenjajo travme in razmišljanje o tem, koliko nižje se lahko greš s ceno, da boš ugodnejši od drugega ponudnika, ki morda sploh ni sposoben izpeljati dela.

Z licitiranjem smo se gradbeniki spustili pri cenah na pre-

nizko raven, ker se ne moremo dogovoriti in vsak gleda, kako bo preživel in je pripravljen drugega pri tem pohoditi. Cene so nizke glede na plače, dajatve in cene vhodnih surovin, zato na razpisih tudi ni gradbenikov iz Unije. Tako bo, dokler bo vlaganja financiral predvsem državni proračun in bo dela odhajala država. Če bi bilo več vlaganj zasebnega kapitala, bi bilo drugače. S takim vlagateljem se lahko pomeniš, mu predložiš reference, ponudiš krajši rok, boljše izvedbo, daljši plačilni rok ipd., medtem ko se z državo ne da nič zmeniti.

Slovensko gradbeništvo, bo moralo iti na tuje, če bo hotelo

Slovensko gradbeništvo, bo moralo iti na tuje, če bo hotelo obstati v takem obsegu. Avtoceste bomo doma hitro zgradili, če pa kakšno podjetje načrtuje tovarno, jo domači gradbeniki postavimo za zajtrk! Problem je, ker je zunaj težko dobiti posel.

obstati v takem obsegu. Avtoceste bomo doma hitro zgradili, če pa kakšno podjetje načrtuje tovarno, jo domači gradbeniki postavimo za zajtrk! Problem je, ker je zunaj težko dobiti posel.

V Evropi se ne gradi več toliko, poleg tega so velika ovira tudi delovna dovoljenja, medtem ko na balkanskih in vzhodnih trgih nimajo denarja za naložbe. Saj tudi mi hodimo na Balkan, kjer se veliko pogovarjajo, a malo vlagajo. Ugotavljamo, da imajo tudi sami dovolj dobrih delavcev in celo opreme, samo nikogar ni z denarjem za naložbe. Velike države jim morda dajo denar, a z njim pripeljejo tudi svoje izvajalce.”

• Kako pa kaj vaše povezovanje z Begradom v gospodarsko interesno združenje? Je že dalo rezultate ali še čaka na priložnost?

“Dogovorili smo se za sodelovanje pri poslih. Nekajkrat smo že nastopili skupaj kot

GIZ, sicer pa se dogovarjamo, skupaj prevzemamo dela. Je pa res, da samo povezovanje razdrobljenega gradbeništva ne bo prineslo rezultatov, če ne bo dela. Dovolj bi bilo, da bi slovenski gradbeniki dobili nekaj večjih poslov v tujini, pa bi se že doma uredile razmere.”

• Ne kaže ravno, da se bo kriza na hitro rešila. Kako v Cestnem podjetju rešujete trenutne težave po izredno mili in za cestarje neugodni zimi ter po naložbeno slabem letu?

“Zdaj razmišljamo predvsem o tem, kako bi podjetje obdržali v sedanjih velikosti. Ugotavljamo, da imamo za letos 30 do 40 odst. premalo dela. Zima je bila že lani šibka, letos je skorajda ni bilo. Čeprav so bili naši ljudje in oprema ves čas v pripravljenosti, smo dejansko lahko s pregledi cest in dežurstvi zaslužili le 15 do 20 odst. tistega, kar bi ob običajni zimi. Včasih je po slabi zimi sledilo vsaj dobro naložbeno leto, letos pa tudi tega ni. V tem letu opravljamo le še dela po pogodbah iz prejšnjih let, sicer pa na celem območju, ki ga pokrivamo, ne bo nobenega razpisa za obnovo, rekonstrukcijo ali novograd-

njo državnih cest! Občine so v krizah in zastale so tudi ostale državne naložbe, čeprav se bodo dela še odprla, kajti naložbe na cestah bodo vendarle morale steči.”

• Kako se boste torej reševali to leto?

“Na vsak način se bomo trudili, da ne bi odpuščali ljudi. Že od novega leta se na različne načine prestrukturiramo. Zaposleni so k sreči že pripravljani na premestitve na druga delovna mesta, saj vedo, da je treba delati tam, kjer delo je, in tudi sindikati imajo razumevanje. Seveda bomo poskušali na trgu zagotoviti čim več dela, bolj intenzivno pa bomo začeli ponujati gradbene materiale (gramoz, pesek, beton), asfalt, kamen za škarpe) in v dogovoru z bankami ponudili obročno odplačevanje. Pospešeno bomo iskali tudi delo v tujini, v glavnem na Balkanu, in morda še v vzhodni Evropi. Če bi letno na tujem uspeli zaslužiti vsaj milijardo tolarjev od skupnih 7 do 8 milijard tolarjev prihodkov, bi bilo kar v redu. Tako naj bi letos ohranili podjetje v obstoječem obsegu, za naslednje leto pa upamo, da se bodo razmere že premaknile na boljše.

–Kaže, da se bodo že letos začela dela na dolenjskem kraku avtoceste. Gre za 70 kilometrov ceste, ob kateri imamo svoje zmogljivosti, kamnolome, asfaltne baze, betonarne in ostalo, zato verjamemo, da bomo na razpisih uspeli. Država tudi bistveno premalo vlaga v investicijsko vzdrževanje cest, predvsem v tisto, kar že meji na nevzdržno (na primer cesta Dvor – Žužemberk - Muljava).“

• Toda enkrat bo tu morala poseči in popraviti, preden se take ceste razpadejo?

“Morala bo slej ko prej in morda je tudi to trzna niša za bodoča leta. Sicer pa se krize, kot sem opazil v svoji 32-letni karieri pri Cestnem podjetju, ponavljajo na deset let in to vsakokrat na začetku desetletja. Upam, da se bo našlo delo in bomo tudi sedanjo krizo prebrodili v naslednjih nekaj letih – potem pa lahko mirno grem!”

BREDA DUŠIČ GORNIK

• Če bi Sveto pismo nastajalo danes, bi verjetno omenjalo, kako je Eva zapeljala Adama v greh - s plavo kuverto.

MARJAN BRADAC

SLEPI IN SLABOVIDNI TEŽKO DO ZAPOSLOTITVE

Jerneja najbolj veseli delo tonskega tehnika

Mnogi od 115.000 nezaposlenih državljanov preživljajo hude osebnostne travme, še težje pa je v novem, storilnostno naravnem sistemu slepih in slabovidnih iskalcem zaposlitve. Ti lahko ostalim konkurirajo le z dobro izobrazbo - samo znanje je tisto, ki jih more postaviti ob bok videčim. Pri iskanju zaposlitve jim pomagajo zavodi za zaposlovanje in številna društva, predvsem pa se morajo sami znajti. Dolenjski slepi in slabovidni so zaposleni pri podjetju Iris ali kot telefonisti pri nekaterih večjih dolenjskih podjetjih. Še vedno pa jih nekaj ostaja brez dela.

Jernej ponavadi igra sam. Včasih pa ga obišče Henček in takrat zaigra skupaj.

Eden od 3000 slepih in slabovidnih v Sloveniji je tudi Jernej Jaklič iz Velike Bučne vasi. Jernej je ravno končal poklicno šolo za telefonista in sedaj dela kot pripravnik pri Cestnem podjetju v Novem mestu. Je nadarjen glasbenik, samouk igranja na frajtonarici, fant z neverjetnim optimizmom in veseljem do življenja.

• Na osnovnošolska leta v ljubljanskem internatu - Zavodu za slepe in slabovidno mladino nimaš najlepših spominov?

“Ko sem s šestimi leti prvič stopil v Zavod, mi je še isti trenutek postal tako všeč, da sem komaj čakal, da gre mamica domov. Vendar je kmalu postalo dolgočasno, in kar je bilo najhujše, začelo se je nasilje med samimi otroki. Po posredovanju mojih in drugih staršev se je nato stanje v internatu izboljšalo. V osmem razredu smo se že tako dobro razumeli, da se nam je bilo vsem težko ločiti in oditi po svojih poteh.”

• Kako pa si se znašel v srednješolskem Zavodu v Škofji Loki?

“Bolje. Z orientacijo v novih prostorih nisem imel težav, hitro sem si zapomnil, kako se kam pride. V internatu bi me sicer moral kot vsakega fazana (prvošolca na poklicni ali srednji šoli) doleteti krst. Vendar sem bil oproščen, kajti takrat sem že znal dobro igrati na frajtonarico, kar je pri sošolcih zbuvalo precejšnje spoštovanje.”

• S frajtonarico sta neločljiva že od tvojega štirinajstega leta. Kaj te je takrat spodbudilo, da si se začel učiti igranja kar sam?

“Nekega dne sem na Trški gori prosil znanca, naj mi svojo frajtonarico posodi za domov. Še tisti dan sem se naučil igrati ‘Sončece sije’. Po prigovarjanju so mi doma nato kupili frajtonarico; dobro, kakovostno harmoniko, ne kake ‘šminkerske kište’. Že v prvem tednu sem se naučil kakšnih deset pesmi. Kmalu sem začel skladati tudi svoje melodije. Od nekdaj sem najraje igral zase, vendar uživam tudi v družbi, če me le ne silijo s posebnimi glasbenimi željami. Rad vidim, da lahko igram po svoje, da jim je vseeno, kaj igram. Veliko mi pomeni, da lahko ljudi s svojim igranjem razveselim! Poleg igranja pa imam rad tudi petje, odkar sem se nekega dne opogumil in zapel z očetovo družbo.”

• Malo je mladih, ki prisegajo na narodno in narodnozabavne ritme in melodije. Kako so vrstniki v internatu sprejemali tvojo glasbo? In kako gledaš na druge glasbene zvrsti?

“Spoštujem vse zvrsti, zato me tudi ni motilo, kadar so sošolci v internatu poslušali njim ljubo glasbo. Res pa je, da me vsa glasba ne pritegne enako. V ravnju na primer ne najdem ničesar za svojo dušo, včasih se mi ob njem celo malce poslabša razpoloženje. Sam poleg narodne in narodnozabavne prav rad poslušam tudi začetne skladbe Irene Vrčkovnik, nekatere od Adija Smolarja. Vzgojitelji v zavodu v Ljubljani mi mi dovolijo, da si po kosilu vzamem čas za frajtonarico in poslušanje

glasbe. Tudi dijaki in vzgojitelji v internatu v Škofji Loki se čez mojo glasbo ponavadi niso pritoževali, čeprav sem frajtonarico vadil kar v sobi.”

• S kom in kje pa potem najpogosteje igras?

“Ponavadi sam, redkeje s kakšnimi drugimi glasbeniki. Včasih nas obišče Henček in takrat igrava skupaj. Najpogosteje igram v različnih družbah, predvsem na Trški gori. Še vedno pa iščem prijatelje, ki bi obvladali kitaro, kontrabas, klarinet ali trobento, s katerimi bi lahko skupaj igrali domačo glasbo.”

• Do narave imaš - se mi zdi - poseben odnos. Kako jo doživljaš?

“Rad imam sonce. Zelo rad! Kadar sije sonce, je v zraku popolnoma drugačno razpoloženje. Takrat se usedem ob odprto okno in poslušam glasove: spomladi ptičkov, poleti me pritegnejo zvoki obračanja sena ali kosnje na travniku pred hišo. Zime in jeseni ne maram preveč.”

• Minilo bo že skoraj eno leto, odkar si se po končani poklicni šoli za telefonista iz Škofje Loke vrnil domov. Kakšne so možnosti za zaposlitev slepih ali slabovidnih v Novem mestu?

“Poklic, za katerega sem se izučil, izumira. Danes telefonistov skoraj ne potrebujemo več, vse več je direktnih števil in avtomatskih telefonskih central. Zato se iskreno zahvaljujem Cestnemu podjetju v Novem mestu, kjer sem dobil možnost opravljanja obvezno prakso in štirimesečno pripravništvo in kjer lahko delam v svojem poklicu. Ne vem pa, kako bo z nadaljnjo zaposlitvijo. Edini, ki se v Novem mestu načrtno ukvarja z zaposlovanjem slepih in slabovidnih, je podjetje Iris, tja se bom po koncu pripravništva najprej obrnil za stalno zaposlitev. Drugih možnosti skoraj ni. Težave pri zaposlovanju za slepe in slabovidne nastopijo tudi zato, ker nimamo primernih šol. Obstajata le dva srednješolska programa, prilagojena za nas: šola za ekonomske in komercialne tehnike ter poklicna šola za telefoniste, ki je, kot sem že rekel, danes neuporabna. Namesto nje uvajajo šole za komunikatorje, kjer se učijo več računalništva. Na navadne srednje šole so odšli le najsposobnejši: ena na srednjo vrtnarsko, druga na vzgojiteljsko. Slabovidne bi moral poučevati predvsem računalništvo, kajti danes je obvladanje računalnika potrebno prav v vsakem poklicu.”

• Kateri poklic bi najraje opravljal?

“Ko sem bil majhen, sem si želel postati zidar. Zdaj pa bi me najbolj veselilo delo tonskega tehnika na kakšnem radiu, ki vrti domačo in narodnozabavno glasbo, na Radiu Sraka ali Radiu Veseljak. Imam namreč toliko plošč s tovrstno glasbo / ... in že začne odpirati predale, ki so zvrhano naloženi s ploščami, zbiram jih že pet let, podarjajo mi jih domači in prijatelji, ponje hodim celo na boljše sejme v Ljubljano. Tudi računalnik, ki spada k delu tonskega tehnika, sem se naučil uporabljati. Ja, to delo bi me najbolj veselilo.”

Jernej, hvala za pogovor. Želimo, da bi glasbo po tvoji izbiri kmalu slišali preko radijskih valov.

TINA BAN

BOJ S KILOGRAMI

Debelost življenja našega je kratka

Začne se s prigrizovanjem pred televizorjem in izropanjem hladilnika, konča pa z oblačili, ki "nočejo več gor". To se zgodi v najboljšem primeru. Druga možnost so depresije, obolenja srca in ožilja, zvišan krvni pritisk, holesterol, sladkorna bolezen, hitra utrujenost, bolečine v hrbtenici in sklepih, motnje spanja ter rak rodil, dojk, prostate in debelega črevesja. Kot edina rešitev se ponuja hujšanje, pa ne tisto anoreksično, pač pa zdravo, z veliko sadja, zelenjave in gibanja!

Čudežne formule, ki bi čez noč odpravila nekajletno zanamarnost telesa, ni. Maščobno tkivo lahko odpravimo s pomočjo operacij, vendar so telovalne vaje in zdrava prehrana bolj priporočljive. Morda zraven še tableta, ki omogoča hitrejšo hujšanje. Ena takšnih je nastala v švicarski farmacevtski družbi Hoffmann-La Roche.

Debelost spada od leta 1997 po presoji Svetovne zdravstvene organizacije med kronične presnovne bolezni. Povzročata pa tudi druga obolenja. Za rakom zbolijo 33 odst. več debelih kot suhih moških in 55 odst. več debelejših žensk kot vitkejših. Skoraj z vsakim kilogramom narašča tudi tveganje za razvoj sladkorne bolezni, sicer pa za to boleznijo debeli moški obolevajo sedemkrat pogosteje, debele ženske pa kar sedemindvajsetkrat. Tudi zaradi tako zastrašujočih težav se veliko ljudi odloči za hujšanje. Ljudje, ki jim zdravniki priporočajo zmanjšanje teže, imajo indeks telesne mase (ITM) višji od 30. ITM se izračuna tako, da se telesna teža v kilogramih deli s kvadratom telesne višine v metrih.

Tabletka ni čudežno zdravilo, je pa zdravilo, ki ga predpiše zdravnik. Dr. Blahova, ki se s problemi debelosti vsakodnevno srečuje v svoji ordinaciji, je povedala, da rade volje napiše recept za osebo, ki bi zaradi boljšega zdravstvenega počutja morala shujšati, nikakor pa zdravniki ni namenjeno anoreksičnim dekletom, ki želijo izgubiti le nekaj kilogramov. Zlorabljanje pa verjetno malo ovira tudi znesek, ki ga morajo bolniki plačati v lekarni, saj je približno enak znesku za mesečno malico.

Glavni cilj zdravljenja debelosti ni shujšati, pač pa obdržati prigranarano telesno težo in ponotranjenje navad zdravega življenja: prehrane in gibanja. Aktivnosti naj bi bilo vsak dan vsaj za pol ure, prehrana pa mora biti uravnotežena z ne preveč maščobami, a z veliko sadja in zelenjave. V družbi Hoffmann-La Roche so v ta namen pripravili dnevnik, v katerega bolniki zapisujejo svoje obroke, zdravniki pa potem ugotovijo, če se prehrabene navade spreminjajo na boljše. Poleg tega so izdali knjižico maščobnih točk, v kateri ena točka pomeni en gram maščobe. Največji podudarek je namreč na hrani. Jesti je treba! Sicer je hujšanje s tabletko švicarske farmacevtske družbe manj uspešno. Tabletka namreč veže nase maščobe in jih izloča z blatom. Če maščob

Borec, revija za zgodovino, literaturo in antropologijo, je pred kratkim izdala novo strokovno delo sociologa mag. Pavla Čelika z naslovom Slovenski orožniki 1918 - 1941. Avtor je slovenski javnosti znano ime iz slovenske policije, in kot pravi pisec spremne besede, Dolenjec dr. Stane Granda, omenjena knjiga razkriva človeka, ki je tudi potem zvest svojemu poklicu, ko ga ne more več opravljati.

DIETNO - Hran aza vitek stas

no srečuje v svoji ordinaciji, je povedala, da rade volje napiše recept za osebo, ki bi zaradi boljšega zdravstvenega počutja morala shujšati, nikakor pa zdravniki ni namenjeno anoreksičnim dekletom, ki želijo izgubiti le nekaj kilogramov. Zlorabljanje pa verjetno malo ovira tudi znesek, ki ga morajo bolniki plačati v lekarni, saj je približno enak znesku za mesečno malico.

Izkušnje bolnikov, ki se še zdravijo, so precej pozitivne, vendar je treba podatek o dvajsetkilogramski izgubi v dveh mesecih gotovo razumeti z zadržkom. Je to sploh zdravo? Sicer pa je eden izmed zdraviljenih povedal, da ni rešitev le v tabletki, temveč predvsem v glavi. Pred zdravljenjem je raje ležal doma pred televizorjem, kot da bi z ženo odšel na sprehod. "Meni je tu na kavču lepo," ji je menda odgovorjal. "Bi šel gor?" se je vedno znova

spraševal gospod, ki je moral vsak dan prehoditi številne stopnice do svojega stanovanja v četrtem nadstropju. Zdaj gre že lažje. Ravno tako tudi gospa, ki se je po upokojitvi zelo hitro zdredila. Ko jo je sin na to opozoril, mu je rekla, da ni za svoj leta nič predebela, takšne, kot je ona, pa še mnogo debelejšo srečuje v zdravstvenem domu. Svetoval ji je, naj rajši pogleda v Cankarjev dom, tam so bolj vitke dame.

Vsakdo ima lahko zdravo težo - eni z malo, drugi z mnogo truda. Ampak boljše počutje odtehta vse napore!

MOJCA RAPUŠ

KNJIŽNA POLICA

Slovenski orožniki 1918 - 1941

Borec, revija za zgodovino, literaturo in antropologijo, je pred kratkim izdala novo strokovno delo sociologa mag. Pavla Čelika z naslovom Slovenski orožniki 1918 - 1941. Avtor je slovenski javnosti znano ime iz slovenske policije, in kot pravi pisec spremne besede, Dolenjec dr. Stane Granda, omenjena knjiga razkriva človeka, ki je tudi potem zvest svojemu poklicu, ko ga ne more več opravljati.

Obsežna, preko štiristo strani debela knjiga je po imenju Grande solidno strokovno delo. "Odkriva nam orožništvo kot poklic, predvsem pa orožnika kot človeka. Prav v tem je njena velika odlika v primerjavi z zapisi v preteklosti, v katerih so bili varuhi reda in miru predstavljeni kot nekakšni sovražniki ljudstva. Različni avtorji se niso potrudili, da bi dojeli posebnost tega poklica, Čelik pa se je s svojimi številnimi osebnimi izkušnjami izognil številnim čerem." Dela se je lotil zelo kompleksno - veliko prostora je namenil umestitvi orožnikov v čas in prostor, upošteval je ožjo in širšo politično problematiko, pojasnil pravna in upravna vprašanja, ni se izognil problematiki kazenskega prava. Granda opozarja tudi na antropološki vidik Čelikove knjige, saj opisi praktičnega delovanja slovenskih orožnikov kažejo življenje tistega časa pa tudi posebnost tega poklica, ki je bil ljudem zaradi avtoritete države bolj prikrit kot ne.

Besedilo knjige, ki ga bogatijo tudi fotografije, je nastajalo kar nekaj let in priča o avtorjevi pridnosti. Gradi je zbiral načrtno, navezal je stike z orožniki oz. njihovimi sorodniki in se vsem, ki so mu pomagali pri zbiranju gradiva, iskreno zahvaljuje. "Besedilo sem želel napisati čimbolj enostavno, da bi bilo za bralce razumljivo in zanimivo, čeprav morda ne poznajo razmer v tedanji državi, za katero se je udomačil naziv prva Jugoslavija," pravi avtor in meni, da kljub temu, da je izhajal iz virov in gradiv, ne more reči, da gre za znanstveno zgodovino orožništva v Sloveniji med obema vojnama, temveč za poljudnostno - strokovni pregled. Granda avtorja knjige spodbuja, naj nadaljuje svoje raziskovalno delo, upa pa, da bodo po knjigi Slovenski orožniki 1918 - 1941 segli tudi tisti, ki danes določajo pogoje delovanja slovenske policije.

L. MURN

Štiri Mondenine novosti

Založba Mondena iz Grosuplja je v množici manjših slovenskih založb, ki se s svojimi izdajami borijo za prostorček in košček dobička na prenaseljenem slovenskem knjižnem trgu, prepoznavna po usmeritvi v izdajanje slovenskih izvirnih del. To početje naj bi bilo sicer nekoliko skregano s pridobitniško pametjo, nikakor pa pa ne s temeljitim premislekom, kako "stati in obstati" (prosto po Trubarju) v prepisnosti razmer in časa ter se trajneje izkazati kot gradnik, četudi ne velik, slovenske kulture.

V najnovejšem paketu knjig, ki jih je Mondena izdala v zadnjem času, najdemo kar štiri zanimive slovenske knjižne novosti, ki segajo od poezije in proze do esejistike. V zbirki Esprit slovene je izšla nenavadna knjiga Iva Frbežarja STOJI GORILNA PISANA ALI ZA/NOS. To je že deveta Frbežarjeva knjiga, ki je za razliko od dosedanjih pesniških zbirk ukrojena posebej samosvoje. Avtor je z njo skrenil od modernistične poezije, močno zaznamovane z raziskovanjem možnosti pesniškega jezika, v angažirano, ironično, tu in tam paradoksično in socialno obarvano poezijo, pesniški besedi pa je pridružil še aforistična, prozna in dramska besedila, ki se prepletajo v pisan konglomerat avtorjevega odzivanja na danosti sedanjega slovenskega trenutka.

V isti knjižni zbirki je izšel tudi obsežen kulturnoantropološki esej Janeza Rotarja NAS JEZIK DANES, ki je prav tako odziv na aktualne slovenske danosti, tokrat jezikovne. Avtor v knjigi kritično obravnava vprašanja pravorečja, predvsem tiste silnice in pojave, ki v govorni obliki prek javnih elektronskih občil zaradi molka strokovne in znanstveno jezikoslovne kritike menehno kvarno vplivajo na naravo in življenjsko moč kultivirane slovenske oziroma enotnega slovenskega knjižnega jezika in s tem na njegovo vseslovensko združevalno vlogo. Nasproti knjižni slovenščini in zborni izreki se namreč skuša v elektronskih medijih uveljaviti pogovorni model substandardne slovenske središčno-slovenske "ljubljanke" govornice.

V Jurčičevi zbirki je izšel roman SENCE V OČESU uveljavljenega dramatika in pisatelja Matjaža Zupančiča, dobitnika nagrade Slovenskega knjižnega sejma za najboljši knjižni prvenec 1993 in Grumove nagrade za najboljši dramski besedilo 1998. V niz svojih desetih knjig, med njimi je kar devet dram, dodaja še en roman s kompleksno romaneskno strukturo. Zunan zbirka pa je izšel roman MED ČERMI Matjaža Žigona, v katerem avtor zapisuje tragično zgodbo zakoncev invalidov.

MIM

NUŠA DERENDA - Nuša Derenda je na nedavnem jurjevanju na Zdolah zvečer pela na veselici. Na odru so jo obstopili najmlajši. Zmagovalka EME 2001 je tudi tokrat pokazala, da se zna približati poslušalcem različnih generacij. (Foto: M. L.)

Z ohceti na Eurosong

Nuša Derenda po zmagi na Emi 2001 v nedeljo v Kopenhavn - Na festival ne zato, da bi zmagala, čeprav je zmaga potem lepa

ARTIČE - Ozračje pred Eurosongom 2001 se postopoma ogreva, ponekod morda že tudi pregreva. Zmagovalci nacionalnih izbirnih festivalov za najboljšo evropsko popevko že odštevajo dneve, ko bodo stopili v Kopenhavn k mikrofonom pred glasbeno razvajeno občinstvo. Kaj v teh dneh počne slovenska zmagovalka Nuša Derenda?

V nedeljo bo z letalom odpovala na Dansko. Pred tem še veliko nastopa, kot običajno, nič manj. V nedeljo zvečer smo jo poiskali na Zdolah, kjer je pela na jurjevanju. "Eurosong je čisto blizu, vi pa niste nič nervozni," je pripomnil novinar. "Stalno nastopam in to je dobro. Ves čas sem v gibanju, nimam se časa bati," je rekla nasmejana.

Vsi, ljudje in mediji, jo zdaj sprašujejo, kako se počuti, ali je živčna, kaj pričakuje od nastopa na znamenitem tekmovanju. Pričujejo, da bo uspešna, da bo dobro zapela, najbolje, da bo zmagala. Nuša je raje malo bolj zadržana, skromna, razmišlja najbrž nekako tako: Naredila bom največ, kar zmorem, in bo kar bo. Tudi na EMO 2001 ni šla prepričana o zmagi. "Ko sem šla po prvi zmagi na Orionu tja še enkrat, so nekateri menili, da bom težko uspela še drugič. Ampak nikoli ne grem nekam zato, da bi zmagala," pravi Nuša.

V Kopenhavn potuje skupaj z možem. "Otroka bosta ostala doma. Nista navajena, da nismo več dni skupaj, ampak tokrat ne gre drugače, kot da ostaneta doma in bomo teden dni narazen. Nastop na Eurosongu me

zahteva celo, in se ne bi mogla vmes posvečati otrokoma. Vesela sem, da gre mož zraven, v njem čutim oporo, ob njem se počutim varno," pravi.

Nuša Derenda, ki se je je že prijel vzdevek kraljica slovenskega popa je po zmagi na EMI 2001 prijetno presenečenje ob vrnitvi domov v Artiče. Ob dveh po polnoči ji je poleg njenih domačih in prijateljev, ki so komaj čakali srečanja, v pozdrav zaigral Pihalni orkester iz Kapel. Vseč ji je, da so v domačem kraju ponosni nanjo, vesela je tudi tega, da so v majhnem kraju, kot je njen domači, ljudje tesno povezani med seboj. "To je čar takega kraja," pravi.

"Vam je slava stopila v glavo. Nuša Derenda?" je bilo novinarjevo vprašanje. "Mislim, da ne," pravi. Sploh se zdi, da vse gleda z vedrejši strani. Se je mogoče razjezila na Marka Crnkoviča, ki jo je v svojem slogu obdelal v spisu v Financah? "Ob tistem mi ni bilo ravno lepo pri srcu. Ljudje smo različni, moram pričakovati tudi kritike. Za Crnkoviča slučajno vem, kaj je napisal, vem, da so še kritike in jih ne poznam. S Crnkovičevim ocenom se ne obremenjujem, ima pač svoj stil," odgovarja Nuša.

Ko bodo v Kopenhavn ugasnili odrske luči in se bo vrnila domov, bo šla najprej h Gašperju in Matevžu. Pa k tači kaj pojest, če bo še kaj časa.

Na Dansko letijo v nedeljo, kot rečeno. V soboto bo še pela na neki novomeški ohceti. "Obljubila sem, da bom tam pela. Ne morem zdaj odpovedati." M. L.

ŠTUDENT NAJ BO

Natalija Tajčman

Natalija bo kmalu postala socialna pedagoginja. Delala bo z mladostniki, ki imajo v sebi ali doma takšne ali drugačne težave. Z nekaterimi se srečuje že sedaj. Je namreč prostovoljka Centra za socialno delo (CSD) Novo mesto in Društva za nenasilno komunikacijo (DNK) v Ljubljani.

Gomilčanka, ki je prepričana, da je našla najboljši možni študij, je vedno želela postati zdravica. Vse se je obrnilo na informativnem dnevu. S prijateljico Petro sta stopili na Pedagoško fakulteto, katere predmeti so Natalijo navdušili. "Nisem mogla verjeti, da obstaja tako dober študij." In tako je eno stran altruizma zamenjala za drugo.

Že v prvem letniku se je začela tudi njena prostovoljna pot. Na fakulteti so spodbujali brezplačno delo v zavodih in društvih, zato se je odločila, da poskusi. Potrkala je na vrata novo-

meškega CSD in na veliko veselje spoznala osnovnošolko, ki živi v rejniški družini. Med urami učenja in druženja sta stkali prav posebno vez. Ker je Natalija takrat še bivala v Ljubljani - zdaj se vsak dan vozi domov - in je imela veliko časa, se je odzvala še vabilu DNK, kjer so tudi iskali prostovoljce. Po usposabljanju se je s prijateljico lotila organiziranja delavnice za osnovnošolce in dijak. Na njih se je z Moravčani, Blejci, Kranjčani, Koprčani in Pivčani pogovarjala o nasilju, drogah, diskriminaciji... Tak način dela je želela izvajati tudi v Novem mestu. Napisala je program za skupino in ga poslala na novomeško občino, ki je razpisala financiranje projektov. Namesto perspektivne ideje, ki jo je podprlo tudi DNK, je zmagala papirnata vojna. Natalija, razočarana, se je takrat počutila dovolj sposobno voditi skupino, vendar je kasneje odklonila vodenje skupine za ženske, ki doživljajo nasilje. "Če še ne zmoreš, je bolje, da se umakneš," pravi. Zato si raje nabira izkušnje in z odprtimi rokami sprejema vse, kar ji ponuja tretji letnik fakultete. V zboru poje na Kongresu za socialne pedagogije, je amortizer oz. prava oseba za vsa vprašanja enega izgubljenega bruca socialne pedagogije in komentorka na taboarih CSD v Dolenjskih Toplicah. Je pa tudi dekle, ki ne dovoli, da bi njene mladostnike kdo stigmatiziral, ker nimajo otroštva, posutega z rožicami. Imajo pa zato Natalijo, ki jih zna poslušati in razumeti.

MOJCA RAPUŠ

Društvo mrtvih pesnikov, 20:00

Pred kratkim izdali tretjo zgoščenko - Zelo priljubljen je postal tudi njihov videospot Me že ma da bi te

Skupina Društvo mrtvih pesnikov je v lanskem letu izdala svojo tretjo zgoščenko, kar jo uvršča na sam vrh ustvarjalcev slovenske popularne glasbe. Zasedba, ki že nekaj let ostaja enaka, je k oblikovanju glasbene podobe CD-ja z naslovom 20:00 povabila dolgoletne glasbene prijatelje, s pomočjo katerih je ideja v novomeškem studiu Luca dobila končni glasbeni izraz. Oblikovalec zvoka Tomaž Maras-Mot in koproducenta Tomaž Borsan in Tomislav Jovanović-Tokac so ustvarili prepoznaven zvok DMP-jev, v katerem se prepletajo tudi vplivi drugih glasbenih skupin in dopolnjujejo pesniški glasbeni jezik. Besedila se

z nostalgijo vračajo v preteklost, druga nosijo noč del nje s seboj, med njimi najdemo tudi francosko razposajene verze, ki se prelivajo z ugašanjem mladostnih sanj.

Na slovenskih TV postajah se lahko uzremo videospot skladbe Me že ma da bi te, medtem ko se v teh dneh glasbeniki že pripravljajo na snemanje novega slikovno-zvočnega zapisa. Alan, Tomaž, Marko in Borut imajo pred sabo različne življenjske poti, želimo si lahko, da bi jih glasba skupine DMP obdržala skupaj.

Predstavitve skupine si lahko ogledate na internetnem naslovu www.infotehna.si/dmp ROK JOŽEF

S HRANO IN ZELIŠČI DO ZDRAVJA

Ne dovolimo si zasvojenosti s kavo!

Mnogi me sprašujete, kako živim, kaj jem in pijem, da že nekaj desetletij nisem potreboval zdravnik. Ko jim to povem, mi kdo navrne, češ da imam zdravje zapisano v svojih genih in sem ga podedel. Kdor pa da tega nima, mu ne ostane drugega, kakor da išče zdravje pri zdravnikih. Ko dopovedujem, da ima hrana in njena priprava odločilno vlogo pri ohranitvi zdravja, me kdo zavrne z besedami: "Zakaj pa me zdravnik ne vpraša, kaj jem? V ambulanti vprašajo, kje te boli, zdravnik napiše napotnico za zdravniški pregled ali rentgen in na kraju še kup receptov za zdravila."

Povedal sem že, da mi dolgoletnega zdravja ni podarila mati narava. Pred več kakor 30 leti se nisem kaj dosti ubadal s tem, kaj jem in pijem. Takrat tudi ni bilo toliko raznovrstne hrane in pijače ter reklame kakor danes. Pa vendar sem v srednjih letih hudo zbolel. Prisluhnil sem svoji vesti in eden prvih nasvetov mojega notranjega zdravnika je bil: "Ne pij več kave!" Tako se je začela moja pot do zdravja. Seveda pa je kava samo eden izmed kamenčkov, ki ga je treba izločiti iz našega mozaika, če hočemo dočakati visoko starost in biti zdravi do zadnjega diha.

Večkrat sem se vprašal, v čem je razlika med narkomanom in odvisnikom od kave, ki ne moreta začeti dneva brez odmerka droge ali močne kave. Oba sta zasvojenca, na nek način bolnika, ki jima je treba pomagati. Toda če gre za drogo, bomo dvignili preplah, če pa pijemo kavo, pa mislimo, da gre za osežljivi napitek. Uvidel sem te kvarne posledice pitja kave, to pa so:

Kofein in druge snovi, ki so v kavi, jemljejo telesu železo in kalcij. Zaradi tega so žile manj prožne in pretok krvi je slabši. Venske zaklopke, posebno tiste na koncu udov, ne pomagajo dovolj, da se kri hitreje vrača k srcu. Kava z mlekom ali smetano zamasti jetra in

najvažnejši organ, ki naj očisti telo vsega kar mu škodi, ne more opravljati svoje naloge.

S praženjem surove kave na visoki vročini se beljakovine, ki so v kavi, spremenijo v žlindro, verjamem, da je ta tudi rakotvorna. Ne bodite presenečeni! Odsvetujem tudi navadno belo kavo, ker so tudi to pražili in te beljakovine so v hudo breme zdravju.

Nedavno sem prebral, kaj pravi o škodljivosti kave ameriški zdravnik dr. H. Bieler. Takole je zapisal: Dokler smo mladi in aktivni, strupene kisline iz kave izločamo z urinom, toda pozneje, ko ledvice z leti oslabijo, se te kisline nabirajo v telesu. Ljudje postajajo utrujeni, potni, boli jih glava in popijejo še več kave, da bi vzdržali. Za trenutek se počutijo bolje, vendar je to samo krinka, ki skriva resnično nevarnost za zdravje.

Večkrat me kdo vpraša, kako naj se odvadi pitja kave. Povem mu, da je odvisno od dušne moči in trdne volje. Za zdravje je najbolje, da se dokočno preneha s pitjem, če to ne gre, pa postopoma.

Nekdo je slikovito dejal: Kava učinkuje na človeka enako kakor bič na preutrujenega konja. Kaj temu sledi, si lahko mislimo.

IVAN MARŠIČ
Škofljica

Dodatek za vodo

Na oglasno desko so v našem stanovanjskem bloku obesili seznam stanovalcev s komunalnimi stroški. Ljudje se ustavljajo ob papirju, poiščejo svoje ime in primerek, nakar se zasliši prekljnjanje. Komunalne storitve so postale zelo drage, pri večini stanovalcev so presegle vsote za plačilo električne energije, kar se v zgodovini samostojne Slovenije še ni zgodilo. Ljudje so brez žepnih računalnikov izračunali, da stroški porabe vode za posameznega družinskega člana presegajo višino otroškega dodatka. Moj sosed, na primer, dobi sto tolarjev manj otroškega dodatka za mulca, kot je mesečni strošek porabe vode na družinskega člana. "Mlada sva še, a da bi se z ženo odločila za drugega otroka, nama ne pade niti na kraj pameti. Zadeva je predraga," razprda bolji zase kot za druge. Otroku pa je treba nuditi še kaj več kot samo umivanje, in četudi je voda življenjskega pomena, je za življenje vsekakor premalo.

TONI GAŠPERIČ

Sem dolgo upal

Sem dolgo upal in se bal, je sin v arestu večkrat spal, sramoto zdaj si sprat želi, odvetnik ga za žep drži.

MARJAN BRADAC
(Prosto po Prešernu)

Razvijte svoje sposobnosti

Temeljna šola razvoja človeških potencialov izobražuje vodstvene kadre - Človek je pomembnejši od tehnologije

Temeljna šola razvoja človeških potencialov deluje v okviru agencije Zarek iz Velenja in je namenjena vodilnemu osebju malih, srednjih in velikih podjetij, ki želijo nadgraditi svoja tehnična znanja z različnimi modernimi tehnikami vodenja, pa tudi delavcem v upravi in javnih zavodih, farmaciji, zdravstvu, turizmu in ekologiji in sem drugim, ki menijo, da je bogatenje znanja izziv današnjega časa.

Program temeljne šole človeških potencialov zajema predvsem upravljanje s človeškimi viri, regionalni razvoj in ekologijo, razdeljen je v dva letnika. Predavatelji so znani intelektualci: dr. Milena Plut Podvršič (avtorica knjige Pot do srca), profesorica Nada Mulej (sodeluje z Andragoškim inštitutom), Doris Erzar Metelko (sodeluje z največjimi slovenskimi podjetji) in Nikola Grubiša

(avtor knjige Pot do uspeha in soavtor uspešnice Iz dnevnika milijonarja ali bogastvo je v nas) in Magdalena Kovač. Posameznike, ki se vključijo v program, naučijo vedenja o sebi, prepoznavanja in praktičnega uredničevanja svojih skritih zmožnosti, da lahko bolje uresničijo svoje cilje in živijo bolj polno življenje.

Posebna pozornost v šoli je namenjena prenašanju teoretičnih znanj v praktično življenje. Glavni predmet izobraževanja je človek in njegov razvoj. V vseh fazah v podjetju so ljudje: vodijo finančne trge, trg so ljudje, s tehnologijo upravljajo ljudje - tako lahko do prave konkurenčne prednosti pridemo samo z ljudmi. Trajne konkurenčne vrednosti si ne moremo kupiti z najnovejšo tehnologijo, če za njo ne postavimo pravega človeka."

M. R.

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

Bolezen, ki jo prenašajo klopi

Boreliozo povzročajo borelija, nepravilno zavita spiroheta. Živalski rezervoar so mali glodavci, psi in srnjad. Bolezen prenašajo klopi in nekateri insekti. Spiroheta pride z vbodom klopa v kožo in nato po mezigovnicah ali krvi v razne organe: možgane, jetra, vranico, kožo in sklepe. Strokovnjaki pa menijo, da zlasti pri spremembah na sklepih pomembno sodeluje obrambni odgovor organizma.

Obolenjajo ljudje vseh starosti. Oba spola sta prizadeta enako. Bolezen se pojavlja sezonsko, največ obolenj pa je od maja do novembra. Za bolezen so značilna izboljšanja in ponovni zagoni boleznih. Kožna sprememba se pojavi dva do trideset dni po okužbi. Znaki prizadetosti živčevja, srca, sklepov ali drugih tkiv se lahko pokažejo čez več tednov ali mesecev in celo let po okužbi.

Bolezen poteka v treh obdobjih. V prvem obdobju boleznih (v prvem mesecu) ima bolnik znake "vročinske boleznih" ali obročasto kožno spremembo, lahko pa tudi znake vnetja možganskih ovojnic.

V drugem obdobju (to je v drugem do petem mesecu) boleznih se pokaže prizadetost srca, živčevja in oči. Za tretje obdobje so značilne pozne nevrološke spremembe, vnetje sklepov in morda kronična prizadetost srca. Možen je tudi prenos boleznih z noseče matere na plod.

Kako pa postavimo diagnozo boreliozе? Kožna sprememba je značilna in zadošča za diagnozo zgodnje faze boleznih. Od vseh drugih metod je najzanesljivejša izolacija borelije iz tkiva ali telesnih tekočin. Pri vsakdanjem delu pa vzamemo vzorec krvi, da določimo koncentracijo protiteles.

Kako je z zdravljenjem borelije? Pri zdravljenju boleznih so učinkoviti antibiotiki. S takim zdravljenjem kožne spremembe hitro izginejo, pri otrocih

povprečno v petih dneh. Zgodnje zdravljenje prepreči napredovanje boleznih. Včasih so potrebna tudi protivnetna zdravila.

Kako lahko preprečimo okužbo z borelijo? Najučinkovitejši zaščitni ukrep je osebna zaščita kože pred vbodom klopa. Nosimo svetlo obleko, da klopa, ki leze po njej, hitro opazimo in odstranimo. Oblečila naj pokrivajo čim več kože in pri otrocih tudi lasišče. Priporočljive so srajce z dolgimi, zapeti rokavi, dolge hlače s hlačnicami, zataknenimi za nogavice, zaprti čevlji in za otroke pokrivalo. Pomaga tudi krema za odganjanje mrčesa, s katero si namažemo kožo, preden se napotimo v naravo. Okoli gležnjev nanesite repelent (sredstvo proti klopm). Še posebno važno je zgodnje odstranjevanje klopa, po možnosti v prvih 24 urah po vbodu. Zato v sezoni priporočamo vsakdanji pregled vseh družinskih članov ter psa in mačke.

Posebno skrbno preiščite pazduhe, dimlje, lasišče in psa, pri otrocih pa še glavo in vrat. Klopa je treba odstraniti, praviloma s pinceto. Najprej ga za nekaj časa prekrijte s kapljico olja ali mastne kreme, da popusti. Potem ga s pinceto primite čim bližje ustnemu delu ob koži in ga z vztrajnim, počasnim vlečenjem izvlecite. Bodite potrpežljivi, kajti klopi izločajo posebno tekočino, ki jih prilepi na kožo. Mesto vboda umijte z vodo in milom. Umijte si tudi roke. Če se pojavi kožna sprememba oziroma nekajdnevno slabo počutje z utrujenostjo, je potreben pregled pri zdravniku. Cepljenje je v Sloveniji obvezno le za določene skupine prebivalcev, ki so pri svojem delu ali praktičnih vajah (lovci, gozdarji, vojaki) pogosteje izpostavljeni okužbi.

prim. mag. TATJANA M. GAZVODA, dr. med.

IZ NAŠEGA LONCA

Okusno iz majskega jedilnika

Sonce čez dan že kar močno greje in največji ljubitelji piknikov na prostem že iščejo primerne prostore v ta namen. Namesto običajne svinjine, govedine vam predlagam mnogo lažje in bolj zdravo ovčje meso, za posladek pa potem še rabarbarin kolač.

Ovčji kotleti in kruhki s papriko

Sestavine za 4 osebe: 2 stroka česna, po 2 vejici rozmarina in timijana, 9 žlic olivnega olja, črn poper, 12 ovčjih kotletov (900 do 1000 g), 1 srednje veliko čebulo, kos rdeče paprike (40 g), 60 g mehkega masla, 1 žličko paprike v prahu, sol, 12 rezin francoskega kruha (okrog 180 g), 500 g majhnega paradižnika, 2 žlici balzamičnega ali sadnega kisa.

Priprava: Česen zrežemo na rezine. Zelišča grobo zrežemo (nekaj jih shranimo za okras). Okrog 5 žlic olja zmešamo s poprom, česnom in zelišči. Meso operemo, osušimo in premažemo z marinado. Pokrito naj stoji 30 minut. Med tem zrežemo čebulo in papriko na kocke. Maslo zmešamo s papriko, žličko čebule in papriko v prahu. Začnimo s soljo. Z namazom namažemo kruhke. Paradižnike zrežemo na polovico. Kis zmešamo s preostalo čebulo, malo soli in poprom. Umešamo preostalo olje. Paradižnike zmešamo s pripravljenim prelivom. Kotlete dobro odcedimo in jih pečemo na ogretem žaru 8 do 10 minut. Med peko jih obrnemo. V zadnjih 2 minutah jih premažemo z zelišči in česnom iz marinade ter jih še solimo. Kruhke pečemo na vročem žaru 1 do 2 minuti z nenamazanjo stranjo navzdol. Ponudimo okrašeno z zelišči.

Sočna rabarbarina torta

Sestavine za 12 kosov: vzhajano testo: 1/8 l mleka, 1/2 kocke (21 g) kvasa, 80 g mehkega masla ali margarine, 30 g sladkorja, 200 g moke, ščepec soli, moko za delovno površino, peki papir.

Nadev: 750 g rabarbare, 4 jajca, 200 g kisle smetane, 1 zav. praška za vanilijev puding, 1 zav. vanilijevega saldkorja, 100 g sladkorja, sladkor v prahu za posip, vejico melise za okras.

Priprava: V ogretem mleku raztopimo kvas. Z maščobo, sladkorjem, moko in soljo ga pognetemo v gladko testo. Pokrito naj vzhaja na toplem 30 minut. Med tem rabarbaro očistimo, operemo in dobro odcedimo. Zrežemo jo na 3 do 4 cm dolge koščke. Za preliv zmešamo jajca, kislino smetano, prašek za puding, vanilijev sladkor in sladkor. Testo ponovno dobro prenetemo. Na pomokani delovni površini razvaljamo krog s premerom 33 cm. S testom obložimo model (premer 28 cm), ki smo ga prej obložili s peki papirjem. Vzhaja naj 15 minut. Rabarbaro razporedimo po testu. Preljemo s prelivom in pečemo v pečici ogreti, na 200° C. Kolač malo pred koncem peke pokrijemo, da preveč ne porjavi. Pečen kolač ohladimo. Predno ga ponudimo, ga posujemo s sladkorjem v prahu in okrasimo z meliso.

Pripravila: NINA STERGAR

VRTNARSKI KOTIČEK

Pomladanska opravila

Izjemno visoke temperature v februarju in marcu so vzbudile prezgodnji rast pri mnogih rastlinah. Saj mnoge skorajda niso imele pravega počitka. Rastle so skoraj celo zimo, zato so pozebe tolikrat izjemno velike. Številne **magolije**, ki so bile sredi najbolj bujnega cvetenja so močno pozeble. Pozeble so tudi mnoge trajnice, predvsem **srčki**, ki so zelo občutljivi na mraz.

Te rastline, ki so sedaj bolj ali manj prizadete, je nujno potrebno poškopiti proti **sivi plesni**, ki se bo v naslednjih dneh množično pojavila na odmrlih rastlinskih delih.

Zato priporočam, da vse rastline poškopirate čimprej, in sicer z enim od naslednjih pripravkov: OCTAVE ali CHORUS. Škopljenje bomo po 10 dneh ponovili. Tako bomo preprečili pojav sive plesni tudi na ostalih zdravih delih.

Podobno škopljenje pa opravimo po končanem cvetenju tudi pri vseh čebulnicah. Še prej pa odstranimo plodnice, da ne delajo semena. Tako bomo omogočili, da bodo ostali listi zdravi, rastlina pa si bo nabrala dovolj hranilnih snovi za cvetenje v naslednjem letu.

V drugi polovici meseca maja bomo prenesli na prosto tudi vse

okenske in balkonske rastline, ki smo jih prezimili na najrazličnejših mestih. Prenesli pa bomo na prosto tudi tiste, ki smo jih ali pa jih šele bomo kupili pri vrtnarju. Pri sajenju v korita ne pozabite dodati zemlji dolgo delujoče gnojilo, da nam ne bodo rastline trpele za pomanjkanjem hrane. Saj večina kupljenih prsti hranilnih snovi nima dovolj za celoletno rast. Običajno jih zmanjka že po mesecu dni.

Na prosto jih prenesemo, ko mine nevarnost pozebe, po možnosti v oblačnem ali deževnem vremenu. To je zelo pomembno, ker jih sicer lahko poškoduje močno sonce. Saj

so bile nekatere rastline bile skrite pred direktnim soncem več kot 5 mesecev.

Ko mine nevarnost pozebe, pa bomo posadili še dalje in številne **enoletnice**. Ker je večina doma iz toplih krajev, jim mraz lahko škoduje. Že sedaj pa poskrbimo, da bodo te rastline imele na voljo dovolj hranilnih snovi. Gredice temeljito pognojimo z organsko mineralnim gnojilom, ki ga plitvo vkopljemo v zemljo, da bodo rastline takoj po sajenju imele potrebno hrano. Njihova rast bo bujna in cvetenje bogato.

SLAVKO ZGONEC

MODNI KOTIČEK

Na gozdni potep

Pomlad ni le obdobje, ko zavetni narava, ampak tudi čas, ko se ljudje med prostim časom najraje odpravimo ven: na lahke sprehode po svežem zraku, na zahtevnejši pohod v hrabe ali pa zgolj na avanturistično potepanje po gozdu. In ker so ti pomladni dnevi še zelo sveži, posebno v gozdu, kjer sonce najtežje prodre v notranjost, potrebujete oblačila, ki jih po potrebi lahko tudi slečete. Na hladno jutro se pripravite z več sloji oblačil, da se med posamezne sloje lahko ujame zrak, ki se bo segrel in deloval kot izolator pred zunanjimi vplivi. Sicer pa poskrbite za udobje s pravilnim izborom posameznih slojev.

Prvi sloj: Oblecite termo majico z dolgimi ali kratkimi rokavi. Pridenek termo namreč pomeni, da gre za material, ki dobro vpija znoj, zato koža ostane suha. Drugi sloj: Ta sloj je ključen za vašo zaščito. Potrebujete debelejšo in mehko oblačilo iz sintetičnega flisa. Če ne nameravate povrh obleči še enega oblačila, potem izberite jopič iz flisa z vrhnjim slojem iz mikrovlaknen, ki vas bo zaščitil še pred nadležnim vetrom. Tretji sloj: Potrebujete boste lahek jopič iz nepremočljivega materiala, ki diha (pogosto mu rečemo kar goreteks, čeprav je to le eden izmed materialov). Ta vas bo zaščitil pred vetrom in dežjem, hkrati pa bo vaša koža lahko dihala. Za boljše zaščito pred zadrževanjem vlage naj bodo šivi lepljeni. Priporočljive so tudi stranske zadržke, ki jih odpnemo, kadar želimo boljše zračnost.

Pri izboru hlače se zaradi spremenljivosti vremena izogibajte bombažu. V takih okoliščinah je boljše sintetična, pomembna pa je tudi lega šivov in žepov. Še na ustrezne čevlje, čutaro z vodo in kompas ne pozabite, pa ste nared za gozdni potep.

JERCA LEGAN

Tekmovanje za angleško bralno značko

Že več let učenci Osnovne šole Sava Kladnika Sevnica berejo in tekmujejo za angleško bralno značko. Skrbno preberejo pet knjig v angleškem jeziku, ilustrirajo vsebino, se o njej pogovarjajo, si delajo zapiske, rešujejo naloge (tudi na računalniku jih lahko najdejo) in svoje znanje konec marca preizkusijo s testom, ki ga pripravi Državna založba Slovenije - Šolski Epicenter iz Ljubljane. Letos je bilo takih učencev kar 133; največ jih je bilo iz petega razreda -

Prebujanje pomladi

No, lahko bi rekli, da se je končno začela prebujati pomlad. Ne čisto tako, saj so prvi zvončki, trobentice in teloh pogledali iz zemlje že pred kakšnim mesecem. Sedaj pa se je začela prebujati še ostala narava. Drevesa bodo kmalu polna novih zelenih poganjkov, nekatera že cvetijo, tudi narcise so razcvetele, da o tulipanih in ostalem ne govorimo. Krave in konji bodo lahko spet zvečili sočno travo, saj so pozimi jedli le suho seno in silažo. Marsikateri živali se bodo prebudile iz zimskega spanja, ptički pa se bodo vrnili iz južnih krajev. Ne bomo videli le odraslih živali, tudi mladički bodo med njimi. Nekateri pa pravijo, da je mesec maj, ki po moje še spada pod pomlad, mesec zaljubljenec. Vendar pa vse pogosteje opažam, da se prvi znaki kažejo že sedaj. Po mojem ima na to vpliv mila zima in zgodnja pomlad. Opazujte dogajanje v naravi, ki je spomlad bolj opazno.

MARKO PIRC, 5. a
OŠ Mirna Peč

Moj najljubši jedilnik

Prehrana je vedno bolj pomembna za zdrave ljudi. Strokovnjaki priporočajo uživati veliko zelenjave in sadja. Povprašala sem učence 6. d, kaj najraje jedo. Ugotovila sem, da imajo radi dobro, a ne preveč zdravo hrano. Miha ima najraje veliko družinsko pico, coca - colo in sadno kupo; Ana - Tea krompir, solato, dunajske zrezke in mineralno vodo; Matej pomfri s puranjim zrezkom; Natalija zapečen puranj zrezek, pire krompir, solato, juho, sladoled z veliko čokolado; Uroš pa pomfri, ribe, solato, torto in coca - colo.

DANIJELA BOSANČIČ
Novinarski krožek OŠ Brežice

Vrtec v Dobrnju

V podružnični šoli Dobrnje je VVZ Trebnje s 1. septembrom odprl svoj oddelek. Starši so bili tega zelo veseli, saj je vanj vključenih 22 otrok. Odpiralni čas je prilagojen zaposlenim, to je od 5.30 do 15.30. Naši malčki so se zelo hitro navadili in radi hodijo v vrtec. Starši smo bili že dostikrat povabljeni, naj si ogledamo, kaj naši otroci delajo, kako se igrajo in kaj vse pridobijo. Za materinski dan so povabili mame in pripravili lep program. Zaigrali so igrico, peli, vse mame obdarili z rožicami ter jih nazadnje še pogostili.

ANA KASTIGAR
Vrtec v Dobrnju

DRUŽINSKO SREČANJE V VRTCU KEKEC - Na sončno popoldne v torek, 10. aprila, smo se pred stavbo VVE Kekec dobili otroci, starši in vzgojitelji. Po prijetnem programu smo se lotili polepšave vrta za njegov 40. rojstni dan. Manjši otroci so s svojimi starši barvali židake na ograji, malo večji pa so stopili s starši na mizice in barvali zadnji steni vrta sliče, ki so jih po otroških risbah že prej s kredo narisale vzgojiteljice. Vzgojiteljice so staršem in otrokom ves čas pomagale z nasveti, s pripravami barv, s pranjem čopičev in skrbele za prijetno delovno ozračje. Po delu smo videli, kako drugačen je sedaj izgled vrta. Prej sivobebe stene so postale polne življenja kot starši in otroci, ki so se, polni energije, za zaključek prijetnega popoldneva še poigrali na igrišču. Hvala vzgojiteljicam za tako lepo popoldne. (Foto: vzgojiteljice VVE Kekec, besedilo: Marjeta Ferkolj Smolčič)

Naša himna

Jaz pa pojdem in z veseljem grem na Pohorje sedet, v eni roki nosim smuče, v drugi roki pancerje. Hitri veter, sneg umetni gresta z nami na potep, tja v dolino pa do konca tega širnega Pohorja. Jaz pa pojdem in z veseljem grem na Pohorje sedet, v eni roki nosim smuče, v drugi roki pancerje.
Petošolci OŠ Brestanica

Velika noč

Potico, šunko in pisana jajčka, vse to v košarico nalozimo in v soboto k žegnju nesimo. V nedeljo pa te dobrote na mizo položimo, ko se skupaj z domačimi dobimo. Saj velika noč je praznik veselja, mirna in lepa naj bo ta nedelja.
ERMAN DAVORIN, 3. r.
OŠ Krmelj

Likovna nagrada

Februarja smo na pobudo akademskega slikarja Jožeta Kumra iz Dolenjskih Toplic pri pouku likovne vzgoje sodelovali pri izdelavi slike za natečaj mirovnega plakata Združeni v miru, ki ga je razpisal Lions klub. Ta klub ima sedež v Ameriki, svojo podružnico pa tudi v Novem mestu. Samo zamisel plakata smo realizirali z učiteljem likovne vzgoje Igorjem Šuštaršičem. Slika je bila na veliko veselje naše šole izbrana na 13. natečaju in je zmagala v Sloveniji. Potem so jo poslali na sedež organizacije v Ameriki in izmed slik z vsega sveta je bila izbrana v finalu med 24 slikami. Svojega uspeha sem zelo vesela.

ANAMARIJA MIRTČIČ, 7. b
Novinarski krožek OŠ Žužemberk

Kako sem preživela veliko noč

Veliko noč sem preživela zelo lepo, saj sem jo dolgo z veseljem pričakovala. Pred njo smo barvali pirhe in pekli potico. V nedeljo zjutraj smo najprej z vso družino odšli k maši. Potem smo imeli velikonočni zajtrk. Miza je bila polna dobrot, zato sem nestrpno čakala, da začnemo. V ponedeljek so k nam prišli sorodniki in prijatelji. Kot imamo v navadi, smo si zamenjali pirhe in seveda z otroki sladkarije. Z bratom sva bila zelo vesela. Tako je minila še ena velika noč. Komaj čakam naslednje leto, ko bo spet velika noč.

KARMEN HRIBAR, 5. r.
OŠ Milana Majcna Šentjanž

Moja mami

Moja mami je stroga mami, lenobe ne podpira, s tem k raznim stvarim vrata mi odpira. Kadar sem priden, je moja mami prijazna mami, če pa poreden sem, me brez vsake mere okrega. Vendar svoje mami za nič na svetu ne dam, raje od celega sveta jo imam.
GREGOR PAVEC, 4. r.
OŠ Šmihel, Novo mesto

Izlet v Planico

V petek, 16. marca, smo se ob 6. uri izpred šole učenci 7. r. odpeljali v Planico. Dan je bil lep, skoki dolgi, počutje imenitno. Pa veste zakaj? Na ta izlet nas je popeljala Zavarovalnica Triglav. To je bila nagrada za zveste zavarovance. Poleg brezplačne vozovnice smo imeli tudi prost vstop na petkov trening in dobilo obilno malico. Za spomin pa je vsak izmed nas dobil rdeč šal z znakom zavarovalnice. Vsi, ki smo bili na tem izletu, smo bili prijetno presenečeni in se iskreno zahvaljujemo naši zavarovalnici Triglav.

Učenci 7. r.
OŠ Grm Novo mesto

Moje mnenje o smeteh

Mislím, da ni prav, da ljudje tako onesnažujemo naš planet. Velikokrat naletim v gozdu na star avto ali pa kar na celo smetišče. Če bi imel nadnaravno moč, bi se gotovo to dalo nekako spremeniti. Lahko pa bi ljudje sami poskrbeli za to tudi brez nadnaravne moči.

TINE PERNIŠEK, 6. r.
OŠ Šentjanž

Martin Krpan v Mirni Peči

Nekega dne je v Mirno Peč prišel Martin Krpan. Bil je velik človek, ob njem pa je stopicala kobila, na kateri je bila velika vreča. Ker je bil žejen in lačen, je zavil k prvi kmetiji. Prosil je kruha in mleka ter povprašal, kaj bi bilo v Mirni Peči vredno ogleda. Rekli so mu, da je najzanimivejše Zjalu, kjer izvira reka Temenica. Pokazali so mu pot. V Zjalu je ugotovil, da je res lepo. Nenadoma pa je zaslišal, kako nekdo podira drevesa v bližnjem gozdu, in odhitel proti njemu. Bila sta dva, sekala sta drva za zimo. Ker je bilo treba ves les še zvoziti domov, je vprašal, če lahko pomaga, saj je močan. Nekaj dreves so še podrli, ko je nekdo nesrečno padel ravno pod drevo, ki je začelo padati. Takrat je priskočil Krpan in premaknil padajoče drevo. Krpan je človeku rešil življenje. Drvar se je Krpanu zahvaljeval in mu ponujal razne stvari, ta pa je rekel, da ne potrebuje ničesar. Odvezal je svojo kobilo in odšel.

NEJC RAMOVŠ, 6. b.
OŠ Mirna Peč

Naš ribnik

Doma imamo ribnik. V njem živijo zlate ribice, ki imajo mladičke. V vodi raste tudi lokvanj, ki ima poleti veliko pisanih cvetov. Naš ribnik ima tudi vodomet. Voda se pretaka in kroži iz enega ribnika v drugega. Ob njem imamo tudi skalnjak. Okoli njega raste veliko okrasnih grmičkov, perunik in drugih pisanih cvetlic. Zelo rada poseadam ob njem.

NINA MOHAR, 1. b
OŠ Center Novo mesto

Obisk posebne vrste

Na OŠ Globoko smo imeli v sredo, 10. aprila, obisk posebne vrste. Obiskale so nas strokovnjakinje s Pedagoške fakultete v Ljubljani: Cveta Razdešek Pučko, Alenka Polak, Mojca Juršič. Vse tri se ukvarjajo s problemi učenja in vzgoje otrok. Najprej so obiskale pouk učencev v 1. in 2. razredu. Učenci so jih prijazno sprejeli in z veseljem pokazali svoje znanje. Z zanimanjem so opazovale, kako potekajo dejavnosti v prvem triletju 9-letnega osnovnošolskega izobraževanja. Niso pa pozabile na učence in učitelje na predmetni stopnji. Udeležile so se okrogle mize. Pogovor je teklo o različnih temah, ki učitelje vedno zanimajo: kako ocenjevati naše znanje, kako nas motivirati, kakšne težave imamo v puberteti... O vse tem nam je pripovedovala naša mentorica. Njihov obisk se ni končal v šoli, ampak so si ogledale našo krajevno skupnost. Bile so navdušene nad cvetočim sadnim drevjem, urejenimi hišami in zelenimi travniki. Spoznale so tudi nekatere krajane in si ogledale žganjekuho. Iz Globokega so odšle vešele in zadovoljne. Upamo, da nas bodo gospe, ki nas zelo dobro razumejo, obiskale še kdaj.

OŠ Globoko

Knjigobube

Učenci OŠ Šmihel smo vključeni v projekt Knjigobube. Skupaj bomo in v šoli po zgodbi ustvarjali. S tem projektom učenci razvijamo svoje likovno umetniške sposobnosti in bralne navade. Učenci s tem spoznavamo svet umetnosti, kulture in branja.

TONI MATOH, OŠ Šmihel

POTOVANJE PO SVETU - Otroci skupine Pikapolonice, stari od pet do šest let, so "potovali" po svetu. Spoznavali so različne kulture in običaje. Ustavili so se tudi v "Kitajski", kjer so se preizkušali v spretnosti uživanja hrane s palčkami (na sliki). Otroci vrta Nadihojca pa so bili tudi na obisku v šiviljskem obratu Beti Dobova. Tam je zaposlenih nekaj mamic in babic, zato so se še bolj potrudili in na zanimiv način predstavili svoje delo. Najbolj zanimivo je bilo odpadno blago, ki so ga otroci dobili za različno ustvarjanje. (Marija Stanjko, VVE Nadihojca, Dobova)

Akcija za Skupnost Blanca

Na OŠ Žužemberk so z zbiralno akcijo pridobili skoraj 117 tisoč tolarjev - Razveselili oskrbovance Blance

Na naši šoli vsako leto poteka zbiralna akcija, to je v tednu Karitas decembra. Letos smo se odločili, da bomo zbirali za skupnost Blanca iz Zbilj pri Medvodah. V tej skupnosti živi sedem oskrbovancev, ki stanujejo v lepi, beli in veliki hiši ob cesti.

Ga. Marija, vodja skupnosti, se je z oskrbovanko udeležila naše božično - novoletne prireditve. Bili sta navdušeni, saj sta lahko obiskali in videli našo šolo. Učenci smo zbrali 116.910 tolarjev, s tem denarjem pa smo nakupili družabne igre, žoge, radio in lepo kocke. Ta darila smo predstavniki šole skupaj z učiteljicami in ravnateljico odnesli oskrbovancem. Bili so navdušeni. Z veseljem so jih začeli odpirati. Nato so se posvetovali, čemu služi kakšna stvar, in jo brž preizkusili. Ponudili so nam piškote in čaj, s katerim smo se malo pogreli. Nekateri oskrbovanci so pripravljali kosilo, drugi pa so

delali v likovnih in ustvarjalnih delavnicah. Tam izdelujejo sveče, lesene izdelke, svečnike itd. Razkazali so nam tudi svojo veliko hišo, v kateri ima vsak svojo sobo.

Čas je zelo hitro minil, zato smo se morali posloviti. Odšli smo nasmejanih lic, saj smo storili še eno dobro dejanje.

BARBARA JERAJ, 7. a
Novinarski krožek OŠ Žužemberk

Moja mamica

Moja mamica zelo rada hodi v službo. Ko pride domov, pa tudi ne konča z delom, ampak skuha kosilo, pospravi po hiši in se zunaj opravi kakšno delo. Velikokrat se jezi, ko pridemo domov ati, jaz in bratec, kot da bi prišle tri poredne miške. Zato se raje umaknemo ven, mamica pa opravlja svoje delo naprej. Tudi v nedeljo sva se z očkom izmuznili na obisk k Marincevim, mami in bratec pa sta se lotila dela. Pospravila sta po hiši, počistila tla in vse ostalo, da se je hiša svetila. Moja mami je tudi vesela, ko ji zaigram na harmoniko. Če ne bi bilo mamice, bi bilo zelo žalostno. Rad jo imam.

TINE DIVJAK, 4. r.
OŠ Studence

Novinarski krožek

Člani novinarskega krožka na razredni stopnji smo: Denis Ogrin, Aljoša Orač, Sebastjan Mastnak, Bojan Zakšek, Luka Krajnc, Katja Hajtnik, Anja Drobne. Vsi razen Sebastjana sodelujemo celo šolsko leto. Pri novinarskem krožku radi pišemo, rišemo in se pogovarjamo. Najprej smo se pogovarjali o tem, kjer vse delajo novinarji. Anja iz 4. razreda nam je predstavila raziskavo o pitni vodi, ki so jo delali v njenem razredu. Vseč nam je bilo na internetu. Prispevke objavljamo po radiu Sevnica, v Utrinkih in v drugih revijah in časopisih. Pišemo o naših dogodivščinah, o posebnih dogodkih, o praznikih in o stvareh, ki jih imamo najrajši. Radi pa pišemo tudi na računalnik.

Novinarski krožek
OŠ Sava Kladnika Sevnica

V ŠOLI V NARAVI NA POHORJU - Petošolci OŠ Brestanica smo preživeli šolo v naravi na Pohorju. Sestavili smo "smučarsko himno". (Suzana Arenšek in Metka Vutkovič, OŠ Brestanica)

Hyundai elantra 2.0 GLS

Korejska osvežitev

Še ne tako davno so bili računi, pisma in telefon povsem običajna vsakdana stvar. No, tako je bilo nekoč. Račune lahko danes plačujemo po internetu, namesto pism pa si pošiljamo elektronsko pošto. Kdor pa misli, da tudi elantra naslednik sledi diktatu elektronskega biznisa, se moti. Korejsko vozilo srednjega razreda je vedno nosilo ime elantra, razen pri nas v Evropi.

Ne glede na ime se elantra zdaj predstavlja v povsem novih oblekah, ki oblikovno silijo v višji razred. Nov izgled je zanimiv, sledi pa vsem trenutnim trendom. Velike luči pod bistrim steklom, široka kromirana maska z razpoznavnim znakom v sredini, valovit pokrov motorja in spuščajoča se streha so elementi, ki delajo elantro moderno.

Novinka je tudi nekoliko zrasla v primerjavi s predhodnico. V dolžino je več za 5 cm, v širino pa za 2 cm. Vse skupaj je pogojevalo tudi večjo medosno razdaljo. Zato je sedaj več prostora v notranjosti, večji je tudi prtljažni prostor. Model s petimi vrati dopušča tudi deljivo prevračanje zadnje klopi, zato se z elantro lahko odpravite tudi po večjih nakupih. Armaturna plošča je preglednejša in bolj funkcionalna, moderna pa je tudi modra osvetlitev merilnikov. Sedeži so večji in udobnejši, če pa ste bolj razvajeni, boste pogrešali le usnje in globinsko nastavljen volanski obroč, saj vse ostalo dobite v standardni opremitvi.

Tehnični podatki - motor: bencinski, štirivaljni, vgrajen spredaj prečno, 4 ventili na valj; prostornina (ccm): 1998; največja moč (kW-KM): 110-141; najvišji navor (Nm/min): 175/4.500; dimenzije (d/v/s) mm: 4495/1720/1425; teža vozila: 1350 kg; najvišja hitrost: 210 km/h; pospešek 0-100 km/h (s): 9,0; povprečna poraba goriva: 9 l/100 km

Elantro poganjata dva 16-ventilska bencinska motorja. Predelani 1,6-litrski motor prevzema vlogo osnovne izvedbe. Zmore 107 konjskih moči, kar je za 1.350 kilogramov težko vozilo premalo. Mi smo preizkusili močnejšo različico: dvolitrski motor s 141 KM s 5-stopenjskim menjalnikom spontano reagira na ukaze voznika in le redkokdaj kaže pomanjkanje moči.

Do 100 km/h pospeši v 9 sekundah, končna hitrost pa je 210 km/h. Žal postane motor glasen, ko prekoračite mejo 4.000 vrtljajev, vendar takrat njegovih 140 konj šele jemlje zalet. V povprečju porabi slabih 9 litrov, kar za "hlev" s toliko konji niti ni pretirano. Boljše kot pri predhodnici je tudi podvozje. Vozilo je sedaj bolj uravnoteženo; če je več hitrih, zaporednih neravnin, je vožnja manj prijetna, na bolj ravnih in hitrih cestah pa je udobje na visoki ravni.

Lantra je pri nas našla kar precej ljubiteljev, lahko trdimo, da bo tudi nova elantra enako priljubljena. Žal ni na voljo karavana, ki je pri nas požel velik uspeh. Tega sedaj zamenjuje peterovratna različica, ki je z dvolitrskim motorjem in paketom opreme GLS, kakršno smo preizkusili tudi mi, na voljo za 3,2 milijona tolarjev.

Ne glede na ime se elantra danes predstavlja v povsem novih oblekah.

Jaguar X-type

Povratak velike mačke

Novi jaguar X-type bi lahko spreminil odnose v srednjem razredu. Končno je rešen tudi zadnji problem - cena, saj do sedaj avtomobila z veliko mačko na pokrovu ni bilo mogoče kupiti za manj kot 100.000 mark. X-type je v Nemčiji na voljo že za 60.000 mark in že v osnovni izvedbi nudi 2,5 V6 motor s 142 kW/194 KM, integralni 4 x 4 pogon in statusno opremo, na voljo pa je še 3,0 V6 s 169 kW/231 KM. V tovarni nameravajo letno proizvesti do 100.000 primerkov, kar je za 10.000 vozil več, kot je znala do sedaj letna proizvodnja vseh modelov.

Novi X-type bo približal jaguarja povprečnim evropskim kupcem, ki so do sedaj o takšnih vozilih lahko le sanjali. Skrivnost tega preobrata je v Fordovi konceptiji, tehnološki in finančni podpori ter širitvi prodajne mreže. Jaguar je že nekaj časa pod okriljem Forda. Ameriški koncern mu je sedaj vлил nekaj novega življenja. X-tytu ni v napoto niti to, da je narejen na konceptu forda mondea, to je tudi skrivnost uspeha, saj so tako lahko dosegli nižjo ceno. Zaradi svobode oblikovanja pa so Jaguarjevi strokovnjaki vseeno izdelali izvirni jaguarjev izdelek, ki bo izredno nevaren nemškimi in švedskimi elitnim avtomobilom. Sprednji del spominja na limuzinski model XJ, zadnji pa na športni kupe XK8. S to kombinacijo je ustvarjena samosvoja limuzina v originalnem jaguarjevem stilu, ki je po mnenju mnogih strokovnjakov še boljša od že tri leta starega S-tyta.

Notranjost je urejena v stilu slavnega angleškega podjetja, kar je opazno že na prvi pogled pri izbiri materialov. Čeprav to ni ravno ekstremno drag avtomobil, je v njem vse elegantno, statusno in celo enostavno.

Že osnovni model doseže najvišjo hitrost 224 km/h in pospeši od 0-100 km/h v 8,3 sekunde. To so odlični podatki, saj je prazen X-type težak kar 1,6 tone, zato tudi povprečna poraba 9,6 litra ni pretirana.

Jaguar X-type s Fordovo logistiko in tehnologijo na velika vrata vstopa v srednji razred. Pri Fordu so se odločili povečati profitabilnost in vrniti ugled nekoč že slavni angleški tovarni. Veliki začetni uspeh in zanimanje kupcev kaže, da letno 100.000 avtov prav gotovo ne bo delalo nepotrebnih zalog...

Slika 3: X-type je prvi jaguar, ki je cenejši od 10 milijonov tolarjev.

Novi audi A8

Po dolgih sedmih letih se počasi pripravljamo naslednik aluminijastega audija A8. V začetku prihodnjega leta na avto salonu v Detroitu lahko pričakujemo povsem nov model, s katerim Audi načrtuje še večji napad na luksuzni razred. Karoserija bo ponovno iz aluminija (Audi Space Frame), vendar bo zaradi uporabe nove tehnologije kovanja namesto varjenja cenejša in lažja za izdelavo.

Uporabljena bo enaka platforma in večina mehanskih delov kot pri VW modelu D1. Paleta motorjev se bo pričela s 3,0 V6 - 161 kW/220KM in končala s spektakularnim motorjem W12, ki iz šestih litrov prostornine izvleče - 329 kW/450KM. Motor je nastal z združitvijo dveh V6 motorjev. Posebej zanimiva bo paleta dizlov, ki vključuje motorje od V6 TDI s 146kW/200KM do V10 TDI z 234 kW/320KM! Vsi močnejši modeli bodo imeli v serijski ponudbi integralni pogon quattro, le osnovna izvedba z V6 motorjem bo na voljo le s prednjim pogonom. Detroit kot mesto predstavitev ni izbran naključno, saj Nemci od nove osmice največ pričakujejo prav na ameriškem tržišču. Prvi modeli bodo na naših cestah šele v drugi polovici leta 2002, cena pa še ni natančno določena.

Ex-predsednik Daewooja na begu!

Trenutno najbolj znan kriminallec na begu je bivši predsednik Daewooja Kim Woo-Choong, katerega je južnokorejska organizacija "Vzemi bogatim, da bi dal revnim" proglasila za največjega kriminalca v zgodovini Južne Koreje. Kim je poneveril kar 80 milijard dolarjev in tako tudi sam povzročil poslovno katastrofo Daewooja. Policija je do sedaj ujela osem njegovih najbližjih sodelavcev, sam pa se najverjetneje skriva nekje v Nemčiji, Franciji, Sudanu ali Maroku.

Končno je razkrit glavni vzrok velikih težav tega korejskega giganta v zadnjih letih.

Zavorni časovni stroj

- Prvi avtomobili so imeli zavore, ki so delovale samo na zadnja kolesa. Prvi avtomobil z zavornimi na vseh štirih kolesih se je pojavil šele leta 1910 in je nosil že pozabljeno oznako 4WB (4Wheel Brakes)
- Hidravlični zavorni sistem je patentiral leta 1895 Nemeec Hugo Mayer. Serijska vgraditev v vozila se je v Ameriki pričela leta 1924, v Evropi pa leta 1930. Zaviranje s pomočjo žičnih nategov se je v legendarnem hrošču obdržalo kar do leta 1951.
- V začetku leta 1928 je Nemeec Karel Wessels izdelal prvi regulator zavorne sile zaradi preprečevanja blokiranja koles pri zaviranju. Leta 1936 ga je dodelal Robert Bosch.
- Prvi učinkoviti sistem proti blokiranju je izdelal nemški inženir Fritz Ostwald. Prijavil je patent pnevmatsko električnega regulatorja, kjer se zavorni pritisk regulira s pomočjo elektromagnetnega ventila.
- Prvi servo ojačevalnik zavor je bil serijsko vgrajen leta 1954 v Chryslerjev model 300L. Masovnejša uporaba v Evropi se je pričela šele konec šestdesetih.
- Prva uporaba ABS-a se je pričela leta 1950 v avionski industriji. Prvi avtomobil z ABS-om pa je bil mercedes 450 SE iz leta 1978.
- Leta 1993 je koncern ITT v Frankfurtu predstavil prvi prototip električnih zavor, ki bi po sistemu "brake by wire" morale zamenjati hidravlične zavore.
- Leta 1995 je Daimler-Benz predstavil zavorni sistem s pulzivnim delovanjem zaradi preprečevanja zanašanja in vračanja avtomobila v zeleno smer. Sistem je dobil naziv ESP (Electronic Stability Program).
- Leta 1997 je Daimler-Benz uvedel sistem za zavorno podporo BAS (Brake Assist), ki prepozna panično reakcijo voznika in takoj vzpostavi maksimalen zaviralni efekt. Istega leta so na prototipu predstavili sistem elektrohidravličnih zavor EHB
- Leta 2001 je DaimlerChrysler predstavil Sensatronic Brake Control.

Z astro eco 4 Opel postavlja varčevalne zakone.

Opel astra DTI eco 4

Varčevanje je na prvem mestu

Z astro eco 4 namerava Opel postaviti nove standarde v varčevanju goriva. Po tovarniških podatkih Oplovi strokovnjaki obljublajo, da bo poraba goriva samo 4,8 litra na 100 prevoženih kilometrov. Ekonomičnemu dizelskemu agregatu pomagajo še lažja karoserija, izboljšana aerodinamika, posebne gume in podaljšana prenosna razmerja menjalnika.

1.700-kubični turbo dizlaš je opremljen z najmodernejšo tehnologijo neposrednega vbrizga goriva pod visokim pritiskom, s štirimi ventili na valj in elektronskim upravljanjem s črpalko za vbrizg goriva. Vse skupaj omogoča solidnih 55 kW oz. 75 KM pri 4.400/min in soliden navor 165 Nm pri 1.800/min ter skromno porabo. Toliko o tovarniških podatkih, ki pa so v praksi težko dosegljivi. Na našem testu je poraba znašala povprečno slabih 7 litrov. Torej je tovarniške meritve nemogoče doseči? Nikakor ne, vozilo potrebuje le umirjenega voznika, in ne takšnega, kot smo mi, ki smo vozilo neusmiljeno priganjali po avtocesti ali pa se v nizkih prestavah v koloni premikali med mestno gnečo, kar nikakor ni naklonjeno varčevanju. Z lažjo nogo in na odprti cesti je obljubljen podatek o porabi prav gotovo dosegljiv. Motor je drugače povsem korekten, za dizla uglajen in ne preveč glasen, le pod 1.500 obrati se ne vozite, saj v tem območju vrtljajev ni prav nobene moči!

Ker astro po obliki verjetno poznate, je ne bomo opisovali posebej. Kljub triletni starosti je to še vedno oblikovno zanimiv, predvsem pa družinsko uporaben avtomobil, zato se raje vrnimo k motorju in njegovim zmogljivostim.

Ob 75-h konjih v astrinih nogah ostaja veliko rezerve. Tako se ne boste velikokrat znašli v neprijetnih trenutkih, saj se vozilo dobro drži na cesti in tudi ko doseže končno hitrost 175 km/h, z obvladovanjem ni težav. K boljšemu upravljanju pripomorejo tudi električni servo volan in dobre zavore. ABS sistem je na voljo za doplačilo, prednji zračni blazini pa sta serijski.

Da bi vozilo resnično postalo varčno, potrebuje umirjenega in varčnega voznika. Tedaj so tovarniške obljube o porabi, nižji od 5 litrov, uresničljive. Tistim, ki veliko potujejo, bo astra 1,7 DTI eco 4 prav gotovo vrnila vloženi denar. Razveseljivo pa je tudi, da kljub varčevalnim ukrepom vozilo ni lenobno.

Tehnični podatki - motor: dizel, štirivaljni, vgrajen spredaj, vrstno, 4 ventili na valj, turbo polnilnik, hladilnik stisnjenega zraka; prostornina (v ccm): 1686; največja moč (kW-M): 55-75; najvišji navor (Nm/min): 165/1.800; dimenzije (d/v/s) mm: 4250/1709/1425; teža praznega vozila (kg): 1200; najvišja hitrost (km/h): 175; pospešek 0-100 km/h (s): 15; povprečna poraba (l): 6,9

Citroën C5

Izrazitejši, prepoznavnejši, močnejši

Citroën z novim modelom C5 obrača list v svoji zgodovini. Skromna oznaka C5 zamenjuje besedne nazive, ki so se do tedaj pričeli z X (xsantia, xsara, XM). C5 je trenutno zamenjal modela XM in xsantijo, ki so ju prenehali izdelovati. Karoserija je elegantno zaobljena. Na prednjem delu sta najbolj opazni veliki lučki in ovalna maska. Z boka pa je opazna izredno nizka linija, saj je vozilo visoko vsega 148 centimetrov.

Zaradi velike medosne razdalje je potniški prostor neverjetno prostoren. Notranjost je moderno oblikovana, uporabljeni pa so le najboljši materiali. Armaturna plošča spominja na galebova krila, saj se v sredini prelomi in nato nadaljuje na drugo stran. Med krili je postavljen multi funkcijski zaslon, ki vas opozarja praktično na vse, kar se z avtomobilom dogaja. Opozori vas celo na prenikanje tlak v pnevmatikah.

Za izredno varno in udobno vožnjo se je potrebno zahvaliti hidravličnemu vzmetenju tretje generacije, kar je vsekakor Citroënova specialiteta. S pomočjo računalnika in sklopa senzorjev podvoze samo razpozna različne podloge. Pri večjih hitrostih samodejno spušča karoserijo, s čimer izboljšuje aerodinamiko in zmanjšuje porabo, na slabših cestah pa se dvigne in tako varuje spodnji del vozila.

Voznik lahko tudi sam izbira način nastavitve podvozja. C5 mu ponuja dve možnosti: udobje ali dinamičnost. Ob tem pa ima voznik na voljo gumb, če želi, da vzmetenje ostane dlje časa nastavljeno na dinamičen

način. Izredno pomemben je podatek, da zmore sistem zdržati pet let ali 200.000 prevoženih kilometrov brez vsakršnega vzdrževanja.

Na visoki stopnji je tudi varnost. Ob že omenjenem hidravličnem vzmetenju skrbita za aktivno varnost še sistema ABS in ASR, za pasivno pa velike deformacijske cone karoserije in kar šest zračnih blazin: dve spredaj, dve z boka in dve zavesi za zaščito glav potnikov v obeh sedalnih vrstah.

C5 je na voljo kar s petimi motorji in tremi stopnjami opreme. Osnovna izvedba z 1,8-litrskim motorjem in opremo X je na voljo že za 3,9 milijona tolarjev. S 3-litrskim motorjem in opremo elegance stane dobrih 6 milijonov tolarjev. Med tema motorjema pa so na voljo še 2,0 motor s 138 KM in 2,0 HPI s 143 KM ter 2,0 in 2,2 HDI dizelska motorja.

S picasojem, obnovljeno xsaro in sedaj še s povsem novim C5 se Citroën prebija v vrh evropskih proizvajalcev. Vse skupaj potrjujejo tudi številke, ki kažejo rast prodaje, C5 pa jih lahko le še okrepi. Jeseni na našem tržišču lahko pričakujemo še karavansko različico.

Citroën z novim modelom C5 obrača list v svoji zgodovini.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 4.5.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura: Odmevi; Duhovni utrip; Lutkovna nan.; Risanka; Enajsta sofa; Razjarnikovi v prometu, nan.; Prix Circom; Second Sight, drama - 13.00 Poročila - 13.45 Alpe-Donava-Jadran; 14.15 Prvi in drugi - 14.35 Osmi dan - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Zares divje živali, nad. - 17.05 Pravljicar, nan. - 17.45 Modro - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Garači, nad. - 21.00 Deteljica - 21.10 TV Poper - 22.00 Odmevi - 22.50 Gledališki rok - 22.55 Polnični klub - 0.05 Mrs. Dalloway, angleški film

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Angel, varuh moj, nan.; Evrosong pred Evrosongom; Ellen Foster, film; Madeleine, film - 15.55 Hokej - 18.20 Mankajoči delci, film - 20.05 Tito, dok. odd. - 21.05 Kontesa Dora, hrvaška nad. - 22.00 Deklina je mrtva, ameriški film - 0.00 Mccallum, nan. - 0.50 Iz slovenskih jazz klubov

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenec v modrem, nan. - 10.25 Popoln spomin, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 14.00 Bravo, Maestro - 14.45 Prin z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.20 Velicastnih sedem, nan. - 17.10 Stražar, nan. - 18.00 Ti in jaz, nan. - 18.30 Filmske zvezde, nan. - 19.00 Miza za pet, nan. - 20.00 Sam z očetom, film - 22.00 Felicity, nan. - 23.00 Trije, nan. - 0.00 Policisti, nan. - 0.30 Danyjeve zvezde

POP TV

10.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.00 Črni biser - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Umor, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Moja usoda si ti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Špijlerji, ameriški film - 21.00 Posebna enota, film - 22.45 Zlata krila, nan. - 23.40 Nevarne dirke, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Avtomobilistično zrcalo - 17.30 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Tedenski kulturni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motorsport mundial - 22.10 Kako biti zdrav? - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Naša zemlja, nad. - 13.25 Dok. oddaja - 14.15 Izobraževalni program - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.00 Svet podjetništva - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Hugo - 17.30 Televizija o televiziji - 17.55 Mali družinski antikvariat - 18.30 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Glasbena oddaja - 22.50 Odmevi - 23.10 Exotica, film - 0.55 Nočni program

HTV 2

9.45 Poročila - 9.50 Ponovitev oddaj - 13.25 Urgenca, nan. - 14.10 Zeljka Ogresta in gostje - 15.10 Nevidni človek, nan. - 15.55 Poročila - 16.05 Naša zemlja, nad. - 16.55 Poročila za neme in gluhohe osebe - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Zakonske vode, nan. - 19.30 Polica, nan. - 20.10 Zakon in red, nan. - 21.00 Polni krog - 21.20 Latinica - 23.00 Pravi čas - 0.30 Svetovni muzeji

SOBOTA, 5.5.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura: Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Razjarnikovi v prometu; V deželi vil, angleški film; Lingó; Tednik - 13.00 Poročila - 13.10 Mostovi - 14.10 4 x 4 - 14.30 Oddajena obzorja - 16.30 Poročila - 16.45 Franček, ris. nan. - 17.05 Leteče dvigalo, nad. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Svet čudes, dok. nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Pika na i - 21.35 Fraser, nan. - 22.10 Poročila - 22.45 Sopranovi, nad. - 23.35 Pogreb v Berlinu, angleški film

SLOVENIJA 2

9.25 Tedenski izbor: Videospotnice; Štafeta mladosti; Najboljši prijatelj, film - 13.55 Sport: Košarka; Plavanje; Nogomet; Rokomet - 20.45 Cvetje v jeseni, film - 22.35 Praksa, nan. - 23.20 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Francoska zveza, ameriški film - 11.00 Kung fu, nan. - 12.00 Nesmrtna, nan. - 13.00 Mladoporočenci - 14.00 Košarka - 16.00 Košarski pregled - 16.30 Skrta kamera - 17.00 Pop'n'roll - 18.15 Beverly Hills 90210, nan. - 19.10 Prijatelj, nan. - 19.40 Dvakrat v življenju, nan. - 20.30 Prijatelj, nan. - 21.00 Ključi kraljstva, ameriški film - 22.50 Zaveza molčečnosti, ameriški film - 0.30 Policisti, nan.

POP TV

8.30 Risanka - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mestni fantje, nan. - 11.30 Šolska košarska liga - 12.30 Borila se je sama, nan. - 14.00 TV Dober dan - 14.50 Nič ne brez greha, film - 16.40 Močno zdravilo, nan. - 17.30 Ponedeljek

po čudežu, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.10 Prebujena, ameriški film - 23.00 Pilotova ljubezen, film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.25 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motorsport mundial - 18.00 Iz združenja lokalnih TV - 18.30 Dolenjski obzorik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Zaigramo in zapojmo - 22.10 Veriga uspeha - 23.00 Novice

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Imitacija življenja, film - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dokumentarna odd. - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.10 Oprah show - 15.05 Hruške in jabolka - 15.35 Divja obzorja - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 17.05 Glasbena odd. - 18.40 Povabilo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.05 Iz zakladnice hrvaških muzejev - 21.20 Film - 23.00 Seks in mesto, nan. - 23.30 Poročila - 23.40 Nočni program

HTV 2

9.00 Ponovitev oddaj - 14.00 Patek Cvek, dok. oddaja - 14.35 Brijanteni - 15.25 Risanka - 15.50 Črno-belo v barvi - 16.40 Patton, ameriški film - 19.30 Polica, nan. - 20.10 Poslednji dan, nan. - 21.00 Eurosong - 21.40 Poročila - 21.50 Glamour Cafe - 22.50 Svet zabave - 23.20 Glasbena oddaja - 0.10 Svetovni muzeji

NEDELJA, 6.5.

SLOVENIJA 1

8.00 Živčav: Telebajski; Tabaluga; Pika nogavičar; Miki Makin črkopis; Ozare; Apače; Svet divjih živali; Obzorje duha; Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.15 Pika na i - 14.40 Garači, nad. - 15.30 Sledi - 16.00 Umjetnost bivanja - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Slovenski magazin - 18.15 Podolgem in počez - 18.45 Risanka - 18.50 Zrebanje Iota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Zoom - 21.40 Večerni gost - 22.40 Poročila - 23.10 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.55 Videospotnice - 10.00 Naše malo mesto, nan. - 10.55 Pripravljeni, odd. - 12.25 Sport: Motociklizem; Košarka; Hokej; Sportni plesi - 19.30 Videospotnice - 20.05 Največji procesi vseh časov, dok. odd.; Oddaljena obzorja, film; Studio City; Metropolis - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Angel, varuh moj, nan. - 18.00 Meč masčevanje, francoski film - 19.35 Videospotnice - 20.05 Športni film - 20.35 Nogomet - 22.35 Kolesarska dirka po Sloveniji - 23.00 Alica, dok. film - 23.25 Pot navzdol, irski film - 1.35 Svet poročea

KANAL A

9.00 Franciska zveza 2, ameriški film - 11.00 Kung fu, nan. - 12.00 Nesmrtna, nan. - 13.00 Komedija zmešnjav - 13.30 Pop'n'roll - 14.45 Rock v Rio, koncert - 16.45 Divjina, dok. odd. - 17.30 Adijo, pamet, nad. - 18.15 Merlose Place, nad. - 19.10 Prijatelj, nan. - 19.40 Roswell, nan. - 20.30 Prijatelj, nan. - 21.00 Napihnjenci, ameriški film - 22.40 Kako sem prišel na univerzo, film - 0.20 Adrenalina

POP TV

8.30 Risanka - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mestni fantje, nan. - 11.30 Šolska košarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, film - 13.00 Švicarska družina Robinson, nan. - 14.45 Vrnitev Mikea Hammerja, ameriški film - 16.30 Močno zdravilo, nan. - 17.30 Mirovna misija, nemški film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.10 Tat za vedno, nan. - 22.10 Športna scena - 22.55 Bogovi so padli na glavo, ameriški film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Video strani - 16.30 Zaigramo in zapojmo! - 18.30 Dolenjski obzorik - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Novice - 21.20 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi - 22.10 Športna scena - 23.00 Novice

PONEDELJEK, 7.5.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna: 4 x 4; Zares divje živali, dok. odd.; Pravljicar; Naočnik in Očalniki; Modro; Dosežki; Na vrtu; Svet čudes; Sledi - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 Opus - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.45 Mikin Makin črkopis - 16.50 Telebajski - 17.15 Radovedni Taček - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Julija, nan. - 21.00 Tranzicijski Don Kihot, dok. - 22.00 Odmevi - 22.50 Slovenci in vrazevnost - 23.40 Stebri slovenskega gledališča

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Kontesa Dora, nad.; Sportni plesi; Košarka; Tito, dok. odd.; Trend; Sobotna noč; Pripravljeni - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Angel, varuh moj, nan. - 18.00 Regionalni program - 18.30 Jasno in glasno - 19.30 Videospotnice - 20.05 Skrivnosti vojne, nad. - 21.00 Studio City - 22.00 Moška liga, nan. - 22.30 Metropolis - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Ta srečni ljudski rod, film

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenec v modrem, nan. - 10.25 Roswell, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Danyjeve zvezde - 13.45 Zmenkarje - 14.45 Prin z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.20 Velicastnih sedem, nan. - 17.10 Stražar, nan. - 18.00 Ti in jaz, nan. - 18.30

Filmske zvezde, nan. - 19.00 Miza za pet, nan. - 20.00 Helikopterska enota, nemška nan. - 20.55 Brezno, film - 23.30 Dosejje X, nan. - 0.30 Danyjeve zvezde

POP TV

10.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.00 Črni biser - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Umor, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Moja usoda si ti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.55 Sedma nebesa, film - 21.50 Možeje v belem, nan. - 22.40 Jag, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 5. festival polk in valčkov - 18.15 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan! - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.20 Klepet z... - 21.50 Špijlerji pregled - 22.20 Veriga uspeha - 23.00 Novice

TOREK, 8.5.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura: Odmevi; Mostovi; Radovedni Taček; Otroška oddaja; Recept za zdravo življenje; Pomagajmo si: Julija, nan. - 13.00 Poročila - 14.20 Tranzicijski Don Kihot, dok. meseca - 15.10 Stebri slovenskega gledališča - 16.00 Prislunimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.05 Skrivni dnevnik Jadrana Krta, nad. - 17.45 I.M. Pei, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrčkarjji II., nan. - 20.40 Stekljena džungla, dok. oddaja - 21.10 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.50 Badry's alibi, drama

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Angel, varuh moj, nan.; Skrivnosti vojne, dok. nan.; Največji procesi vseh časov, dok. odd.; Oddaljena obzorja, film; Studio City; Metropolis - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Angel, varuh moj, nan. - 18.00 Meč masčevanje, francoski film - 19.35 Videospotnice - 20.05 Športni film - 20.35 Nogomet - 22.35 Kolesarska dirka po Sloveniji - 23.00 Alica, dok. film - 23.25 Pot navzdol, irski film - 1.35 Svet poročea

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenec v modrem, nan. - 10.25 Helikopterska enota, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 14.00 Bravo, Maestro - 14.45 Prin z Bel Aira - 15.15 Ricki Lake - 16.20 Velicastnih sedem, nan. - 17.10 Stražar, nan. - 18.00 Ti in jaz, nan. - 18.30 Filmske zvezde, nan. - 19.00 Miza za pet, nan. - 20.00 Karate Kid 2, film - 22.05 Trejti kamen od sonca, nan. - 22.35 Seinfeld, nan. - 23.05 Udareci pravice, nan.

POP TV

10.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.00 Črni biser, nad. - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 TV Dober dan - 14.05 Umor, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Moja usoda si ti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Toženi starši, ameriški film - 21.45 Naša sodnica, nan. - 22.40 Jag, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.15 Rezerviran čas - 18.20 Športni pregled - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Zamenjava staršev, film - 21.35 Novice - 22.00 Športni pregled - 22.25 Sprehod po nebu, film - 23.00 Novice

SREDA, 9.5.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanka; Leteče dvigalo, nad.; Sprehodi v naravo; Skrivni dnevnik Jadrana Krta, nad.; Lingó; I.M. PEI, dok. oddaja; Vrčkarjji; Potopisi - 13.00 Poročila - 13.30 Obzorje duha - 14.00 V

Nagrade v Novo mesto, Krško in Artiče

Do roka smo prejeli 177 rešitev in žreb je izmed reševalcev 16. nagradne križanke izbral Janeza Bartoljš iz Novega mesta, Vladimira Kežmana iz Krškega in Vido Petelinc iz Artič. Bartoljš je pripadla denarna nagrada, Kežman in Petelincova pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitam.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 14. maja na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 18". Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 16. križanke

Pravilna rešitev 16. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ATENTAT, SIRARNA, PROTEIN, LASTOVKA, ERO, OA, ANATAS, PRHA, NALOG, ČA, OC, AGA, UTAMARO, NARISEK, TVS, ANIS, ARARAT, SOHA, MELITA.

deželvil, film - 15.20 Aktualno - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klopkom - 17.45 Vidrino leto, odd. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.55 Odmevi - 22.55 Gospodarski izzivi - 23.30 Koncert

SLOVENIJA 2

9.10 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Angel, varuh moj, nan.; Pot navzdol, irski film; Kolesarska dirka; Turistična oddaja; Alica, dok. film; Jasno in glasno - 15.35 Verdijevo življenje, dok. odd. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Angel, varuh moj, nan. - 18.00 Zlati Salamander, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Športna sredi - 23.00 Kolesarska dirka - 23.30 Umori, nan. - 0.10 Samo skomine, film

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenec v modrem, nan. - 10.25 Udareci pravice, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Danyjeve zvezde - 13.45 Komedija zmešnjav - 14.45 Prin z Bel Aira - 15.15 Ricki Lake - 16.20 Velicastnih sedem, nan. - 17.10 Stražar, nan. - 18.00 Ti in jaz, nan. - 18.30 Dharma in Greg, nan. - 19.00 Miza za pet, nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Mladoporočenci - 21.00 Spet zaljubljen, nan. - 22.00 Trejti kamen od sonca, nan. - 22.30 Seinfeld, nan. - 23.00 Družinski zgle, nan. - 0.00 Danyjeve zvezde

POP TV

10.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.00 Črni biser, nad. - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Naša sodnica, nan. - 14.05 Umor, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Moja usoda si ti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Primer navijačice, ameriški film - 21.45 Newyorská policija, nan. - 22.40 Jag, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Savate, film - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Klepet z... - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.45 Turistična oddaja - 22.10 Avtomobilsko zrcalo - 23.00 Novice

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

STUDIO D

103.0 MHZ

DOLENJSKI LIST

NE ZAMUDITE NA VAŠEM KANALU

- V petek ob 18. uri si lahko ogledate Kmetijske razglede, ob 21.20 pa mladinsko oddajo **Brez panike**.
- V soboto ob 18.30 je na vrsti **Dolenjski obzorik**, v katerem si lahko med drugim ogledate prispevek iz novomeškega Doma starejših občanov, iz Brusnice, kjer je Lions klub podaril šolsko mizo in stol za invalidno učenko, iz novomeškega vrtca Janko, prispevek o trebanjskih gasilcih in še marsikaj zanimivega. Ob 21.30 bomo ljubiteljem narodnozabavne glasbe zavrtili oddajo **Zaigramo in zapojmo**.
- V nedeljo vas vabimo pred male zaslane ob pol petih popoldne, ko bomo ponovili glasbeno oddajo **Zaigramo in zapojmo**, ob pol sedmih zvečer pa bomo zavrtili **gospodarsko oddajo**.

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si

e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

07/33 79 941

faks: 07/33 22 282

050/633 553

041/633 553

Prodamo:

- HIŠE:** v Bojani vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Poniških (pri Trebnjem), Dol. Brezovici, Jagodniku, v Krškem, Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Grobljah, Straži, Šentjerneju, Škocjanu, Žužemberku;
- STANOVANJA:** v Krškem, Novem mestu, Straži, Škocjanu, Šentjerneju;
- VIKENDE:** v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gor. Suhadolu, Podbočju (Šulenski Vrh), Straži, Škocjanu (okolica);
- GRADBENE PARCELE:** v Črnomlju, nad Tuševim Dolom, v Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu;
- POSLOVNE PROSTORE:** v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah (središče), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;
- POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU:** v Šentjerneju, Dol. Vrhpolju (gostilna in stanovanje);
- KMETIJE:** v Praprečah pri Šentjerneju, Šenturperu (okolica), na Trebelnem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Skoraj v vsaki cerkvi bi morali kaj obnavljati

Izročila preteklosti

SEVNICA - Pri ohranjanju kulturne dediščine, o katerem so govorili na nedavnem sevniskem županovem sprejemu za duhovnike, bodo morali na cerkvah na sevniskem območju opraviti kar nekaj bolj ali manj zahtevnih in dragih nalog. Po besedah sevniskega župnika Cirila Slapšaka predvidevajo za letošnjo obnovo procelja srednje velike podružnične Marijine cerkve na Grački gori. Pri tej gradnji bodo morali tudi zvezati stavbo, ki jo je v preteklosti poškodovano obratovanje bližnjega, danes sicer opuščena kamnoloma. Časa dokončanja del ne omenjajo, znan pa je neki drug datum, in sicer 15. avgust. Takrat je romanje na Gračko goro in to je tam osrednja slovesnost.

Pričakujejo, da bodo lahko med drugim nadaljevali urejanje cerkve sv. Florijana v Sevnici, ki je prvotno razredni kulturni spomenik. V notranjosti že nekaj let odkrivajo freske. Dve izmed znamenitih slik iz te cerkve obnavljajo v restavratorskem centru v Ljubljani.

Poleg tega bi radi zaščitili in obnovili lesene oltarje in kipe, ki so precej dotrajani, najbrž kar v vseh 13 sevniskih podružničnih cerkvah. Župnik Ciril Slapšak podarja, da se je za vzdrževanje lokalnih cerkva močno trudil že prejšnji sevniski župnik Tone Hribernik, ki so mu pri tem pomagali tudi župljani.

M. L.

Srednja vas ima bodočnost

SREDNJA VAS - Znano je, da je področje KS Draga v občini Loški Potok, demografsko vse bolj ogroženo. Kmetijske pridelave je bore malo, prav tako živinoreje. Mleka že nekaj let ne oddajajo več. Delovnih mest je malo, malo gospodarstvo se slabo razvija in mora skoraj vse za delo sposobno prebivalstvo dnevno na delo v dokaj oddaljene kraje. Edini industrijski obrat v Podpreski že tretje leto propada. Nekoliko bolj svetla izjema pa so vaščani Srednje vasi. Vas šteje 35 hiš in ima še 57 stalnih prebivalcev. Zanimiva pa je predvsem po tem, da vsa gospodarstva še rede govejo živino in kar lepo število drobnice.

Predsednik Agrarne skupnosti Franc Muhič pravi, da so že dobili vrnjeno nekoč odvzeto vaško zemljo. Morda bodo celo poskušali s skupnimi pašniki, saj jim lastnih košenic primanjkuje, čeprav so v neposredni bližini vasi velike površine, ki ostajajo nepokošene in se hitro zaraščajo. Seveda so te površine v lasti Sklada kmetijskih in gozdnih površin, najemnine pa previsoke.

Razveselivo pa je dejstvo, da ima vas kar 11 prebivalcev, ki so mlajši od 16 let, kar je za te kraje prej izjema kot pravilo. Ostaja torej upanje, da bo vas živela naprej.

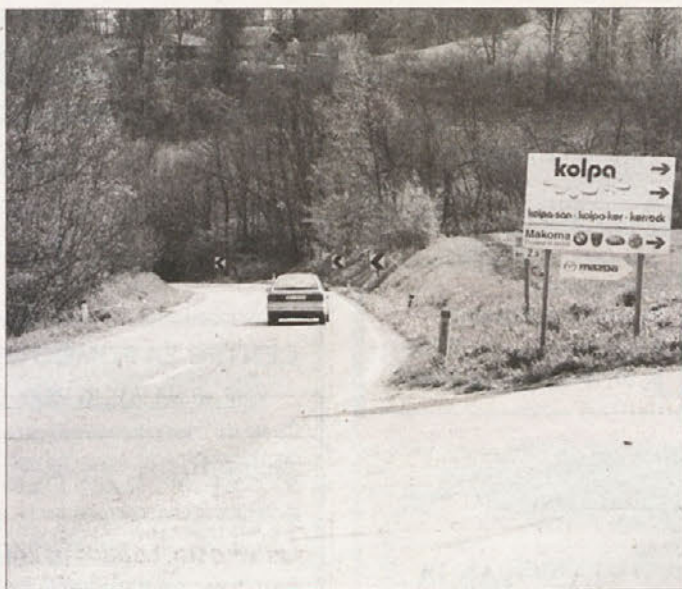
A. K.

Štirje Alžirci

BREŽICE - 25. aprila dopoldne so policisti v bližini naselja Žejno izsledili štiri Alžirce, ki so bili brez dokumentov in sredstev za preživljanje. Ilegalce so vrnili hrvaškemu varnostnim organom.

JURJEVO ŽEGNANJE - Na belo nedeljo se je v Grčevju pri Otočcu na Jurjevo žegnanju kljub slabemu vremenu zbralo veliko ljudi z Otočca in drugih krajev. Praznovanje se je začelo pri kapelici sv. Barbare, od koder je do cerkve sv. Jurija, najstarejše cerkve šentpeterske fare, v procesiji krenilo tudi 46 konjenikov. Po blagoslovu konj je šentpeterski župnik Blaž Gregorc daroval še mašo v čast zavetniku sv. Juriju.

NEVARNI ODSEK - Naši bralci so nas opozorili na nevarni odsek ceste, ki iz Novega mesta preko Gorjancev pelje v Metliko. Na ovinku na Pogancah se je zgodilo že lepo število prometnih nesreč, med njimi tudi s smrtnimi žrtvami. Najbolj nevarno je med deževjem, saj zaradi spolzkosti ceste vozilo lahko kaj hitro zanese, nekateri pa so ob tem zdrsnili tudi v dolino. Po mnenju bralcev bi morala biti na tem mestu varovalna ograja ali pa vsaj prometni znak, ki bi opozarjal na povečano nevarnost ob deževju. Kot so povedali v novomeškem Cestnem podjetju, imajo že narejen popis odsekov, kjer so potrebne varovalne ograje, v tem primeru pa je vse v rokah Ministrstva za promet in zveze oziroma Direkcije za ceste RS, ki deluje v okviru tega ministrstva. Cesta čez Gorjance je namreč glavna cesta drugega reda in je v pristojnosti države. (Foto: M. Znidaršič)

IGRAJ KOLCE - Nedavno je bila v črnomaljskem kulturnem domu 18. območna revija belokranjskih in mladinskih folklornih skupin "Igraj kolce". Z različnimi običaji, obredi, plesi in pesmimi so se predstavile folklorne skupine iz Dragatuša, viniške in semiške osnovne šole, osnovne šole Milke Šobar-Nataše in Mirana Jarca, črnomaljskega otroškega vrta ter mlajša folklorna skupina KUD Oton Župancič iz Vinice, ki so jo spremljali mladi tamburaši (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

ZAHVALA

Ljubil si delo, dom in družino, v majhni vasi ti srečen si bil, zdaj pa na hribčku mirno boš spal, svečko ti vedno nekdo bo prižgal.

Mnogo prezgodaj nas je v 51. letu zapustil naš ljubi

ALOJZ CIMERMANČIČ

iz Koroske vasi 24, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in nam pomagali. Prav tako hvala za vse izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na Lojzetovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubil si dom in družino, v majhni vasi ti srečen si bil, zdaj pa v grobu na hribčku mirno boš spal.

V 55. letu starosti je po težki bolezni za vedno odšel od nas

STANKO ZORE

z Roj pri Trebelnem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in sv. maše. Lepa hvala tudi Revozu OPE 506, gostilni Opara, EŠ Novo mesto, Šolskemu centru Novo mesto in Kliničnemu centru Ljubljana. Posebna zahvala g. župniku, pevcem in vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

Srečanje strojnih šol

VELENJE, NOVO MESTO - Letošnjega srečanja strojnih šol, ki je bilo konec aprila v Velenju, se je udeležilo preko 30 strojnih šol iz vse Slovenije, od tega 17 s tehničnimi programi. Dijaki Poklicne in tehniške strojne šole Šolskega centra Novo mesto so v močni konkurenci osvojili odlično 3. mesto. Med posamezniki je bil najboljši Marko Janežič, ki je med strojnimi tehnikami zmagal pri predmetu energetika, drugo mesto so osvojili: Jurij Iljaž, Janez Pekolj, Boštjan Bartolj, Rok Hrastar in Martin Mihelčič, Aleksander Agnič pa je bil tretji.

IZ PORODNIŠNIC

V času od 11. do 26. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Marjana Račić iz Dolenjih Skopic - Mašo, Darja Colarič iz Slivja - Ivo, Mančka Ockerl iz Sp. Starega Grada - Lovra, Barbka Pavlin iz Novega mesta - Vida, Darja Pačnik-Pečnik z Ledine - Gašperja, Jožica Plevnik iz Bukoška - Sabino, Melita Ogorevc iz Pišec - Urško, Marija Novak s

Trebeža - Dejana, Mira Kuhar iz Radeža - Magdaleno, Ksenija Zupan iz Brestanice - Nelo, Zlatka Jurkovič z Lok - Alena in Anica Martič iz Prušnje vasi - Barbaro.

Cestitamo!

• Lunine mene niso pomembne, kadar je človek za luno.
• Še dobro, da papež ne pozna situacije v našem gospodarstvu, lahko bi pomislil, da smo povezani s hudicem.

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 71. letu za vedno zapustil naš upokojeni sodelavec

ANTON NOVAK

prikoličar v Področju Gradnje

Od dolgoletnega sodelavca smo se poslovili prejšnji četrtek.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO, D.D.

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče, le mi vem, kako boli, ker tebe, dragi oče, več med nami ni.

V 82. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, ate, brat, stric

IVAN KULOVEC

iz Vavte vasi 79

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Iskrena hvala dr. Koklju in sosedu Ivanu za nesebično pomoč v času bolezni. Posebno se zahvaljujemo sosedom in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih nudili pomoč, stali ob strani, govornikoma Štefanu Jakliču in Marjanu Kmetu za ganljive besede ob slovesu, MPZ iz Šmihela, pogrebni službi Oklešen, kolektivu Kolpa, d.d., Metlika, VVO Novo mesto in vsem ostalim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče, le solza in duša ve, kako boli, ko tebe, dragi ata, več med nami ni.

V 71. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in pradedek

TONE NOVAK

iz Družinske vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in za darove za župnijsko cerkev. Hvala tudi njegovim osebnim zdravnicu dr. Miličevu. Posebna zahvala družini Dežman, Stanetu Pavlinu in Mirku Ajdniku za spremstvo pokojnika na zadnji poti in poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela za zapete pesmi, GD Bela Cerkev, GD Šmarjeta in GD Zbure za častno spremstvo, g. Janiju za zaigrano Tišino in pogrebni službi Blatnik. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubil si dom in družino, v majhni vasi ti srečen si bil, zdaj pa na hribčku mirno boš spal, svečko ti vedno nekdo bo prižgal.

V 71. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric in tast

MARTIN BLAŽIČ

iz Ždinje vasi 1

Ob boleči izgubi in nepričakanem slovesu našega dragega ata se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in žalne sveče. Hvala, ker ste našega ata v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna hvala g. župniku Blažu Gregorcju za lepo opravljen obred, gasilcem in Gasilskemu društvu Ždinja vas za številno spremstvo pokojnega na zadnji poti, sosedovim Grabnarjevim in Blažičevim ter Tolarjevim za pomoč v najtežjih trenutkih, Svetu KS Otočec, sodelavcem podjetij Revoz, TPV Avto, Transport Matjaš in Robni trakovi Blažič. Hvala govornikoma g. Jožetu Kastelcu in Dejanu Bojancu za občutene poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala vsem, ki ste pokojnega imeli radi.

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Petek, 4. maja - Florjan
Sobota, 5. maja - Angel
Nedelja, 6. maja - Janez
Ponedeljek, 7. maja - Stanko
Torek, 8. maja - Viktor
Sreda, 9. maja - Gregor

Lunine mene

7. maja ob 15.54 - polna luna

kino

BREŽICE: Od 4. do 6.5. (ob 18.30) 102 dalmatince. 4. in 5.5. (ob 20.30 in 22.30) ter 6. in 7.5. (ob 20.30) Oda Prešernu. 9.5. (ob 20.30) Lepotica pod krinko.

ČRNOMELJ: 4.5. (ob 20. uri) in 5.5. (ob 18.30 in 20.30) Daj naprej. 6.5. (ob 20. uri) Sovražnik pred vrati.

GROSUPLJE: 4.5. (ob 20. uri) Celica.

KOČEVJE: 6.5. (ob 20. uri) Celica.
KRŠKO: 4. in 5.5. (ob 20. uri) ter 6.5. (ob 18. uri) Prava frekvenca. 8. in 9.5. (ob 19. uri) Vzhod je vzhodno.

METLIKA: 4.5. (ob 20. uri) Sovražnik pred vrati. 6.5. (ob 18. in 20. uri) Daj naprej.

NOVO MESTO - Dom kulture: Od 4. do 8.5. (ob 19. uri) Lepotica pod krinko. Od 4. do 8.5. (ob 21. uri) ter 9.5. (ob 19. in 21. uri) Na Kitajskem jedo pse.

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: Od 4. do 6.5. (ob 17.30, 19.30 in 21.30) ter 7.5. (ob 19. in 21. uri) Poker.

RIBNICA: 5.5. (ob 22. uri) Road Trip.

TREBNJE: 27.4. (ob 20. uri) in 29.4. (ob 17. uri) Dajmo, punce.

VELIKE LAŠČE: 5.5. (ob 20. uri) Road Trip.

POSEST

NOVO HIŠO na Bregu v Novem mestu, cca 199 m², prodam. ☎(031)243417. 1003

V NOVEM MESTU prodam dvostanovanjsko samostojno hišo na parceli 720 m², odlična lokacija. ☎(07)33-25-574 ali 00-49-911-28-79-040. 949

TRAVNIK pri Šentrupertu v izmeri 2600 m² prodam. ☎(031)348-610. 1025

NJIVO v izmeri 60 a na sončni legi v okolici Šentlovenca, primerno za postavitev čebelnjaka, prodam. ☎(07)30-48-482. 1011

PRODRAM

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod (širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm) ter bruna in okrasne zaključne letve prodajam po ugodni ceni. Možna dostava. Mizarstvo Blažič, Družinska vas. ☎(07)30 73 587.

DVOJNO belo korito za kuhinjo, zapakirano, dimenzije 83 x 49 cm, ugodno prodam. ☎(041)860134. 415

ZELO DOBRRO ohranjeno razno mesarsko opremo za hlajenje mesa (agregati - asparilci, drsni tiri, klimatske zoričnice salam) prodam. ☎(04)2047100 ali (041)635 033. 925

KAVČ, omaro, peč Emo 5, peč na drva, štedilnik na drva Alfa 90, pomivalno korito in novo starinsko okno (80 x 135 cm), prodam. ☎(07)49-61-535. 1007

ELEKTROAGREGAT 1.5 KW prodam. ☎(07)30-89-260. 1009

RABLJENO otroško sobo prodam. (041)546-549. 1018

3 LETA STAR RASTLINJAK, širine 8 m, dolžine 32 m, s stranskim odpiranjem, prodam. ☎(041)726-609. 1013

RAZNO

OPAŽ, ladijski pod in bruna, (smreka), prva ali druga klasa, dostava. ☎(03)5451082, Lesjak Andrej, s.p., Celje. 986

GOTOVINSKA POSOJILA

MEDIAFIN, d.o.o., Dunajska 21, Ljubljana

Novo mesto:
041/538-235

delovni čas:
vsak dan non-stop

REALIZACIJA
TAKOJ !!!

ROLETARSTVO BAYER

Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 668

Hitro izplačilo gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi nudimo.

BPH Medvešek Pušnik, d.d., Ljubljana - poslovalnica Mercator center Novo mesto.
07/39-30-262

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
ob sobotah: od 7. do 13. ure: vse živilske prodajalne
• od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
ob nedeljah: od 8. do 12. ure: Hipermarket Cikava
• od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova

V VARSTVO vzamem dva otroka, lahko tudi popoldan. ☎(041)973-693. 1015

POSLOVNI PROSTOR, 22 m², na Novem trgu v Novem mestu prodam ali oddam v najem. ☎(050)628-208, (07)33-71-590. 1016

UMAG - ZAMBRATJA, oddajamo apartmaje, garsonjere in bungalove v najem, 200 m od morja, primerno za otroke. ☎(041)977-111.

SLUŽBO DOBI

ZAPOSLIM voznika, ki bi bil pripravljen biti tudi strojnik. ☎(07)30-84-100, Avtoprevoznikovo gradbeno mehanizacija, Povše Dušan, s.p., Drganja sela 24, Straža. 1019

PRIKUPNO DEKLE ali FANTA iščemo za delo v šanku v novomeški okrepčevalnici Caffe de Paris. Omogočimo opravljanje pripravništva. ☎(07)33 22 765 ali 041/628 385.

KV kuharja in dekle za delo v strežbi v okrepčevalnici Zvonček v Črnomlju zaposlimo.
041/732-474

Zaposlimo prometnika z vsaj enoletno prakso, obvezno je znanje francoskega ali angleškega jezika ter znanje računalništva.

Zaposlimo **KV ključavničarja** z znanjem varjenja.

Transporti Kovačič
Kovačič Mirko, s.p., Grm 12, Trebnje
☎(07)3481400, po 20. uri.

OKREPČEVALNICA AS pri AMZS na Otočcu za določen čas zaposli dekle za delo v strežbi. Lahko je tudi študentka. ☎(041/730)51.

STANOVANJA

STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎(031)731-897. 1004

DVO SOBNO STANOVANJE v Straži prodam. ☎(07)30-83-752. 1010

V SEMIČU prodam dvosobno stanovanje, 58 m², v manjšem, urejenem in mirnem bluku. ☎(041)372-793. 1014

V NOVEM MESTU prodam dvosobno, 63 m², in triinpol sobno, 100 m², stanovanje. ☎(031)503-314. 1017

STANOVANJSKO nedokončano hišo s parcelo okoli 2500 m² v Trebnjem prodam. ☎(041)726-609. 1012

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za bele enodnevne in kilogramske piščance, rjave in grahaste jarkice. ☎(07)8189038, Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. 126

NESNICE, mlade, hixex, rjave in grahastem, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih cenah. Naročite jih lahko pri Jožetu Zupančiču, Otovec, Črnomelj. ☎(07)3052806, v Gostilni Krulce, Mostec, Dobova, ☎(07)4967587, in pri Dušanu Sajovcu, Vavta vas, ☎(07)3084111. 820

ZBIRAMO NAROČILA za bele piščance, težke 1 kg. ☎(07)30-71-287, (031)712-995, Vrtačič, Pristavica 1, Šentjernej. 1031

4 BIKCE FRIZIJE, stare 10 dni, prodam. ☎(07)34-65-242, (041)548-577. 1026

ODOJKE, od 20 do 50 kg, težke prašiče in drva, bukova, gabrova, suha, prodam. ☎(07)30-78-086. 1028

KRAVO simentalo s teličkom prodam. ☎(07)30-82-392. 1024

TELICO FRIZIJKO v devetem mesecu brejosti, priznanega porekla, prodam. ☎(07)30-73-527. 1022

salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 07/33 24 377

MESARSTVO KRUŠIČ
Bezenškova 11, 1000 Ljubljana
tel.: 01/540-37-42
PO NAJVIŠJH CENAH ODKUPUJEMO ŽREBETA IN KONJE.
ROK PLAČILA 15 DNI!
tel.: 041/653-525, 041/644-711, 041-755-848

RADIO UNIVOX
107.5 MHz
e-mail: info@univox.si

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

NAKLADALKO za seno SIP 22, v zelo dobrem stanju, prodam. ☎(07)30-81-146. 1023

ROTACIJSKO KOSILNICO Sip roto 165 F z dodatnim nastavkom gnetilnik, novo, zapakirano, prodam ali menjam. ☎(041)44-55-29.

KUPIM

KUPIM JEČMEN li menjam za koruzo. ☎(07)30-59-057. 1008

MOTORNA VOZILA

SUZUKI VITARA 1,6, J1X, letnik 1994, 110.000 km, temno kovinske barve, troje vrat, prodam. ☎(040)290-386. 1030

PREPIS VOZIL

GOLF III bencinar, letnik 1995, 92.000 km, kovinsko srebrn, prodam. ☎(041)827-056.
CLIO 1.2, letnik 1995, 60.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎(07)30-81-195. 1006
R 5 FIVE 1.4, letnik 1995, registriran do 11/2001, prodam. ☎(041)915-264. 1029
R 5 CAMPUS, letnik izdelave 1990, registriran do 17.8.2001, prodam. ☎(041)885-097.

OBVESTILA

GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kvalitetno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termofasade. ☎(031)623-000. 947

Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24-791

- prodaja in montaža letnih gum po ugodnih cenah
- brezplačna hramba zimskih gum

VULKANIZERSTVO

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Direktor: **Drago Rustja**
Uredništvo: **Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidaršič.**

Izhaja ob četrtkih. Cena izvida v kolportaži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.980 tolarjev, za upokojenca 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportažnega izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglaš: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.

Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.**

Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**

Tisk: **DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.**

KZ Krka, z.o.o., Novo mesto
 objavlja prosto delovno mesto
VODJA AOP
 Od kandidata pričakujemo:

- VIII. ali VII. stopnjo izobrazbe računalniške, elektro ali ekonomske smeri,
- 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj na ustreznih delih,
- poznavanje operacijskega sistema Windows NT/2000, mrežni sistem Novell, namizne računalniške programe Office, tehnična znanja za servisiranje računalnikov, poznavanje osnov računovodstva.

Delovno mesto bo kandidat/ka sklenil za nedoločen čas, s poskusnim 5-mesečnim delom.
 Pisne ponudbe pošljite v roku 8 dni na naslov: **KZ Krka, z.o.o., Rozmanova ul. 10, Novo mesto.** Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po poteku roka za oddajo vlog.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Prodajni center podov
PCP PUREBERG
PARKETARSTVO
 Foersterjeva 10, Novo mesto

Gostilna oooko
 GOSTILNA - PRENOČIŠČA
 ☎ 07/30-85-603
RATEŽ
 pri Novem mestu

FRIZERSKI STUDIO
Simona
Simona Šimec, s.p.
 Novo mesto
 Marjana Kozine 3
 Telefon: 07/33-73-461
 Gsm: 041/609-144

Delovni čas:
 pon.-pet.: od 8. do 19. ure
 sobota: od 8. do 12. ure

PROTEKT P
 NOVO MESTO

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.
 Novo mesto, Seidlova 5
 tel.: 07/3 325 325
 faks: 07/3 917 305

Dober dan jutri!

RADIO OGNJIŠČE
 Kum 105,9 Boč 107,3

RADIO SRAKA
 94,6 MHz

DOLENJSKI LIST
 Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

NAD JEZOM

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- gircami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878
Vabljeni!
DOLENJSKI LIST

NOVO!

CITROËN C5 100% UPORABLJIVI!

SAXO TARGET
 že za **1.641.000.- SIT**

NAGRADNA IGRA!
 Ob koncu šolskega leta nagrada lepa se obeta: za vašega otroka SKUTER BETA!

CITROËN XARA..... poletni paket!
 KOVINSKA BARVA + KLIMA + 50.000.- SIT

CITROËN CENTER
 C I K A V A
 Podbevškova 6a, Novo mesto
 prodaja: 07/ 39 30 464, servis: 39 30 455, rez. deli: 39 30 462 **Avto - BH**

DOM TRGOVINA d.o.o. **Müller**

Ste odločni, komunikativni, željni dela in novih izzivov? Ste pripravljeni nadgrajevati svoje znanje v naših že obstoječih trgovskih hišah in na raznih seminarjih? Imate ustrezno izobrazbo? Potem ste pravšnji za **PRODAJALCE** v naši trgovski hiši, ki jo bomo postavili v **Novem mestu**. Prijave s kratkim življenjepisom in priloženo fotografijo pošljite na naslov: **DOM - Trgovina, d.o.o., Mestni trg 24, Ljubljana**

ADRIA
ADRIA MOBIL, d.o.o.
 Novo mesto, Belokranjska 4

Podjetje s priznano blagovno znamko proizvajalca počitniških prikolic in avtomotov

OBJAVLJA PROSTA DELOVNA MESTA
 v novem prodajno-servisnem salonu

VODJA SERVISA
 Pogoji:

- srednješolska strokovna izobrazba - strojni tehnik
- poznavanje dela z osebnim računalnikom
- aktivno znanje tujega jezika
- izkušnje pri vodenju in organizacijske sposobnosti
- samostojnost, komunikativnost, zanesljivost

PRODAJALEC VOZIL
 Pogoji:

- srednješolska strokovna izobrazba tehnične smeri
- dve leti delovnih izkušenj
- poznavanje avtomobilov
- poznavanje osnovnih računalniških aplikacij
- znanje tujega jezika
- komunikativnost, zanesljivost

LIČAR
 Pogoji:

- ustrezna strokovna izobrazba
- eno leto delovnih izkušenj
- natančnost in zanesljivost
- brez zdravstvenih omejitev

Kandidatom za zaposlitev nudimo:

- samostojno delo, možnost osebnega in strokovnega razvoja
- možnost ustvarjalnega in inovativnega delovanja
- urejeno delovno okolje

Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili o izobrazbi in izkušnjah pošljejo v 8 dneh v kadrovsko službo podjetja na naslov: **ADRIA MOBIL, d.o.o., Belokranjska 4, 8000 Novo mesto**, z oznako: **objava**. Podrobnejše informacije lahko dobite na telefonski številki 07/39-35-402.

cestno podjetje novo mesto d.d.
 družba za vzdrževanje in gradnjo cest

Novo mesto
 Ljubljanska 47
 tel.: 07/33-22-531
 33-21-723
 faks: 07/33-22-061
 33-23-502

SI
 ISO 9001
 Q-329

PRODAJA BETONA
 po ugodnih cenah!
 V sodobni betonarni izdelamo beton po vaših željah.
NON STOP
POSEBNA PONUDBA:
 za asfaltiranje dvorišč nudimo 3% popusta za gotovinsko plačilo!

TRGOVINA
 Livada (bivša vojaška skladišča)
 tel.: 07/33-21-186 (g. Blažič)

Cenjene kupce obveščamo, da:

- v kamnolomu Sv. Ana - Vrhpeč nudimo kakovosten kamen za zidanje.

Vaše želje nam posredujte na tel. 07/33-21-723.

Posebna ponudba: z nakupom kamna za zidanje iz kamnoloma Sv. Ana - Vrhpeč lahko uveljavite 4% popusta za nakup betonov v Betonarni Livada (bivša vojaška skladišča).
MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE!

DOLENJSKE TOPLICE

GOSTILNA ROG
 v Dolenjskih Toplicah vabi na

dneve jedi iz mesa in sirov drobnice
 od petka, 27. aprila, do nedelje, 6. maja 2001.

Pogled na jedilni list:

HLADNE PREDJEDI:
 jagnječja jetrna pašeta, jagnječja hladetina z mlado čebulo in pehtranovim kisom, potpuri kozjih sirov

JUHE:
 braveja juha z ribano kašo in kuhanim mesom, jagnječja mineštra

GLAVNE JEDI:
 jagnječja pečenka po pastirsko, jagnječji medaljon v brinjevi omaki, bakalca-jagnječji ragu, kozličkovo stegno v smetanovi omaki, ocvrt kozliček, nadevana kozličkova prsa, kozličkove pastetke, nadevane bučke s kozličkovim mesom

SLADICE:
 jagodna rimska krema, jagodna strnjenka, flambirane jagode, jagode s smetano, sadna kupa z jagodami in sladoledom

Rezervacije in informacije na telefonski številki
 07/ 39 19 421

Dobrodošli v gostilni Rog!
KRKA ZDRAVILIŠČA

Subaru Forester
 (klima, ABS, 4WD)

AVTOMARKET Leasing 2000
 Vaš najboljši partner

Plačilo pred prevzemom: **684.000 SIT + DDV** Obroki: **60 x 80.400 SIT + DDV**

Avtomarket, Ljubljana • tel.: 01 561-35-25 in 01 562-33-00

AVTOMARKET
 TRGOVINA LEASING
 Avtomarket d.o.o., Dunajska c. 421, Ljubljana Črnuče

Vinko Zajec

KS Kočevje-mesto praznuje danes svoj praznik. Ideja za to, da bodo letos že drugo leto zapored počastili praznik v duhu nekdanje pomembnosti, ki so jo pripisovali spominu na osvoboditev Kočevja, ni zrasla na zelniku predsednika sveta KS Kočevje-mesto Vinka Zajca, je pa njegova zasluga množičnost, na kateri gradi nov koncept prireditve. Mnenja je, da so klasične proslave stvar preteklosti tako, kot je to tudi že pred več kot 20 leti izdelan program ureditve prometa v Kočevju, ki bi ga bilo zato treba, kot pravi kot predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in predsednik izvršnega odbora pri AMD Kočevje, nujno zamenjati z novim.

Ce za Kočevje velja, da je "mesto kaznjencev", je Vinko Zajec dokaz, da je dom tudi mnogim, ki so se tako sami odločili. Doma iz Ljubljane, je po končani gradbenih tehnični šoli lahko izbiral, kam bo šel. Štipendije namreč ni imel. Pa ne zato, kot pravi, ker je ne bi potreboval, marveč zato, ker se ni želel vnaprej vezati za noben kraj. Profesor mu je prigovarjal, naj gre v Koper, sam pa si je želel, da bi šel na Kočevsko. Želja se mu je hitro izpolnila, saj so gradbenike povsod sprejemali široko razprtih rok. Tako mu je, staremu 21 let, leta 1958 Kočevje postalo nov dom.

S kraji na Kočevskem se je večkrat srečal in jih vzljubil že kot mladinec, ko je pri predhodniku današnje Olimpije igral nogomet. Doma iz delavskega okrožja ljubljanskih Most, kjer je igrali nogomet tedaj zelo veliko pomenilo, je šel po očetovih stopinjah. Najprej pri Slovanu kot oče in nato pri Odredu, kjer je ostal do odhoda v Kočevje, je igral nogomet od 10. leta. Kot nogometaš je videl številne kraje in tuja mesta. In to v času, kot pravi, ko nekateri še niti čez mejo niso mogli! Vendar mu je poklic vedno pomenil več kot nogomet. Zato zaradi preselitve v Kočevje ni okleval zapustiti Odreda. Ne nazadnje: tudi v Kočevju so igrali nogomet in še danes se spominja zanimivih tekem obeh klubov: Partizana, kateremu se je pridružil, in Rudarja.

Do upokojitve pred tremi leti, ko je vodenje zasebnega projektivnega podjetja predal sinu, kateremu še danes pomaga z nasveti, je menjal več služb. Vse pa so bile s področja cestnih in komunalnih del. Tako je bil od leta 1970 do 1977 tudi direktor Komunale. Letnic sicer ne pomni najboljše, teh pa se dobro spominja, ker so v tem času v Kočevju zgradili čistilno napravo. Ker meni, da je delo občinskih uradnikov neproduktivno in zato ni želel postati uradnik, je po ukinitvi SIS-a za komunalno in cestno dejavnost, katerega tajnik je bil več let, tvegal in bil zato celo kratak čas brez zaposlitve, dokler ni s pomočjo zavoda za zaposlovanje leta 1993 začel "na svoje."

Pred leti, ko je izdelal projekt za teniška igrišča v Gaju, je začel igrati tenis, ki je poleg kolesarjenja in hoje danes njegov največji hobi. Sicer pa ima, čeprav v poklju, zaradi kar treh predsedniških funkcij, ki se jim predaja z zavdanostjo vredno vna, dela še vedno "za polno zaposlitev".

M. LESKOVŠEK-SVETE

Odpri bazeni v toplih

TOPLICE - Za praznike so odprli zunanje bazene v Dolenjskih in Smarjeških Toplicah. Vreme je za kopanje v zunanjih bazenih kot nalašč, bazeni so odprti vsak dan od 9. do 19. ure.

Mama je umrla dvakrat

NOVO MESTO - Amatersko gledališče Prečna bo v sredo, 9. maja, ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine uprizorilo igro Vinka Möderndorferja Mama je umrla dvakrat v režiji Franca Pluta.

Koncert komornega orkestra

NOVO MESTO - V torek, 8. maja, bo ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine koncert komornega orkestra RTV Slovenija Camarata Labacensis z dirigentom Francem Avsenekom. Solista na trobenti bosta Stanko Praprotnik in Peter Jevšnikar. Koncert je za abonmaja in izven.

Jani Virk v Gogi

NOVO MESTO - Danes, 4. maja, Knjigarna Goga vabi na literarni večer, katerega gost bo pisatelj, pesnik, prevajalec, esejist in scenarist, dobitnik nagrade Prešernovega sklada Jani Virk. Z njim se bo ob 19.30 pogovarjala Brigita Judež.

Rolerka v avto

DOLENJE KAMENCE - 42-letna M. D. iz Potočne vasi se je 28. aprila peljala z osebnim avtom iz Potočne vasi proti Ljubljanski cesti v Novem mestu. Ko je v Dolenjih Kamencih pripeljala do hiše št. 21 se je po dovozni poti po klanecu navzdol z rolerji pripeljala 10-letna K. V. iz Dolenjih Kamence in se zaletela v prednji del avta. Po trčenju je deklica padla in se hudo ranjena zdravi v novomeški bolnišnici.

Od Vinice do Zilj po sejmski poti

Člani Turističnega društva Zilje so v nedeljo pripravili pohod po poti, ki so jo nekdanj ubirali ljudje iz vasi ob Kolpi, ko so hodili na sejem v Vinico - Pokazali so, kako so nekdanj mešetarili

VINICA, ZILJE - Na viniškem koncu se še po dveh desetletjih očitno ne morejo sprizniti, da so jim z odlokom ukinili sejem, ki je bil - nihče ne ve, od kdaj - vsak prvi ponedeljek po 1. in 15. v mesecu. Ne delajo si sicer utvar, da bi imeli v Vinici še kdaj živilski in živilski sejem, radi pa bi, da bi tudi mlajši vedeli, kako so ljudje ob Kolpi nekdanj živeli s sejmom.

Zato so v Turističnem društvu Zilje prišli na misel, da bi na svojevrsten način obudili spomin na viniške sejme. Zadnje aprilsko nedeljo so pripravili pohod po nekdanji sejmski poti, po kateri so prebivalci Podklanca, Zilj, Balkovec, Preloke, Paunovičev, Žuničev, Miličev, Marindola in celo Adlešičev gnali živino na viniški sejem. Pet ur dolga pot, po kateri je krenilo okrog sto pohodnikov, jih je z viniškega sejmišča vodila skozi Golek na Žezelj ter po krajinskem parku Kolpa ali njegovem obrobju v Zilje. Mimo cerkve sv. Antona, ovčjih pašnikov in 300 let stare Markove lipe so krenili skozi spodnji del Preloke podali do Kolpe in nazaj v Zilje.

Kot je na začetku pohoda napovedal predsednik Turističnega društva Zilje Jože Čemas, so skupaj z lovci očistili približno 13 kilometrov dolgo pot, ki pa jo po potrebnem vzdrževati. "Upamo na javna dela. Nismo pa zadovoljni, ker poti nismo mogli markirati, saj naj bi bile oznake po krajinskem parku Kolpa enotne. A kdaj bomo prišli do njih, ne vemo, saj park še nima niti upravljavca," je potožil Čemas, ki pravi, da njihova sejmska pot lahko služi tudi kot trim steza, jahalna pot, pozimi pa kot tekaška proga. Sicer pa naj bi pohod postal tradicionalen, vendar vedno po drugi poti, saj so tudi sejmarji ubirali različne steze.

Da pa bi se pohodniki zares počutili, kot da se vračajo s sejma, so jim Ziljani pripravili prikaz delčka nekdanjega utripa na semanj dan. Na viniški sejem so nekdanj hodili ne le iz Bele krajine, Novega mesta in celo Ljubljane, temveč tudi iz Karlovca, Vrbovskega, Zagreba, Reke. Pomembno vlogo so imeli mešetarji, ki so dobro poznali navade kupcev. Tako je za Bločane veljalo, da so kupili suhe vole, jih zredili in prodali v Italijo. A sejmarji so bili zviti, in ko so zagledali

Bločane, so ceno dvignili. Lastnike so na živinskem sejmu menjali konji, ovce, prašiči in goveja živina. Velikokrat pa se je sejem nadaljeval v gostilni pri Školniku, saj so marsikaj, kar se niso mogli dogovoriti na sejmišču, sklenili ob steklenici vina. A ker se je tokrat

pohodnikom mudilo na pot, so kupec, prodajalec in mešetar sklenili kupčijo kar na nekdanjem živilskem placu, ob tem pa so bili še najbolj zadovoljni prav pohodniki, ki so se prešerno nasmejali domisljam "sejmarjev".

M. BEZEK-JAKŠE

DOBRA KUPČIJA - Preden so odšli na sejmsko pot, so pohodniki prisluhnili, kako so nekdanj na viniškem sejmu mešetarili. Franc Štarešinič iz Zilj (na desni) si je dolgo ogledoval konja Sara, predvsem pa njegove zobe in podkve, ki naj bi bile iz nerjavečega železa, preden se je odločil Ranku Selakoviču (levo) iz Marindola za naj "odsteti" 225 tisoč tolarjev. Z nasveti je kupcu v vsesplošno zabavo gledalstva pomagal mešetar Jože Štarešinič iz Zilj, ki je po dobri kupčiji narezal slanino. Ob prihodnjem pohodu bodo Ziljani prikazali še utrinek z nekdanjega viniškega živilskega sejma. (Foto: M. B.-J.)

PRAZNIČNO V GOTNI VASI - 1. maj, mednarodni praznik dela, po vsej državi že tradicionalno praznujemo s prižigom kresa in postavitvijo mlaja. Tako tudi v novomeškem naselju Gotna vas pod vodstvom tamkajšnjega Kulturno-športnega društva postavljajo mlaj in na predvečer praznika prižigajo kres na "Barončevem hribu" nad naseljem. Letos so krajani že četrto zapored zavijali rokave, da krajevna tradicija ne bi utonila v pozabo. Do končne podobice mlaja je kar nekaj dela. Moški pripravijo smreko, mlajši pa naberejo lipce, ki jo nato izkrene krajanke spletoje v kite (na sliki), s katerimi okrasijo smrekico na vrhu mlaja. (Foto: M. Žnidaršič)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ko za zadevo ni nihče pristojen... - Zdravnikov je škoda za direktorje - En zborovodja plačan, drugi ne? - Obdavčiti reklamne letake! - Kdaj voda v Koroško vas?

V imenu stanovalcev bloka Čardak 2 v Črnomlju je na predpraznični večer poklicala gospa (ime v uredništvu), ki vprašuje, na koga naj se obrnejo. V njihovem bloku namreč živi sama starejša duševno bolna ženska, ki je sicer tiha in mirna, občasno pa razbija, kriči, grozi in obiskuje sosede s sekiro v roki. Sosedje so se že obrnili na zdravstveni dom, na policijo in na socialno službo, a kaže, da primer ne sodi k nikomur. "Vse traja že nekaj let, zato ne bi radi, da se res komu kaj zgodi," je opozorila sogovornica.

Bralka iz Trebnjega se je odzvala na pismo o tem, kdo bo direktor trebanjskega zdravstvenega doma. "Ker naj bi bil to specialist splošne medicine, se bojimo, da nas bodo v bodoče zdravili ekonomisti, pravniki in drugi. Zdravniki so poklicani za strokovno delo. Škoda je, če se specialist pri 40 letih, ko je ravno dobil vsa znanja in dovolj prakse, odloči, da bo direktor. V Trebnjem smo že doslej imeli za direktorja zdravnika, pa izkušnje niso najboljše," je menila.

Jože iz Suhe krajine se je s pisdom pozanimal, kako je s plačevanjem zborovodji. Pravi, da imajo v žužemberški občini dva zbora: enega vodi učitelj Aleš Makovec, drugega pa učitelj z Dvora Franc Može. Zanima ga, ali res Makovec uči zastoj, medtem ko Može dobiva plačilo od občine in zahteva še dodaten honorar.

Žužemberška občina je ravno na zadnji seji občinskega sveta sprejela nova merila za dodeljevanje sredstev društvom, ki zdaj bolj upoštevajo delo in uspehe društva, kot je povedal tajnik občine Vlado Kostevc. "Občina nobenemu od zborovodij direktno ne daje denarja, temveč ga po merilih odobrijo društva, ta pa ga delijo naprej in tudi nagrajujejo delo zborovodij po svoje. Res pa je, da je za društva malo denarja," je dejal.

Stalni gost v naših četrtkovih dežurstvih Leopold Korevec iz Črnomlja, je povedal svoje poglede na poslovanje trgovin ob nedeljah. Po njegovem je to absolutno nepotrebno, nujno je le, da bi bile v nedeljo odprte prodajalne s po-

minki v turističnih krajih. "V Črnomlju smo prej imeli različne trgovske firme, zdaj pa je tu le pozeruh Mercator. V interesu strank je konkurenca, ki je zdaj ni. Težko mi je pa tudi, ko gledam Podgorke, ki se vozijo v Črnomelj na delo, medtem ko so naše delavke vrgli na cesto," je pripomnil. Predlaga tudi, naj vlada prepreči (najbolje z obdavčitvijo) vse bolj nadležne reklame v naših nabitih krajih. "V socializmu smo varovali gozdove. Koliko dreves mora danes pasti zaradi reklam, ki jih mečemo v smeti?"

Slavka Čelica iz Koroške vasi pa zanima, kdaj bo pritekla voda iz novega vodovoda. "Krajani KS Podgrad ravno zdaj plačujemo položnice v vrednosti 2.000 nemških mark za vodovod, vendar še nič ne kopljejo. Nekaj so že začeli delati od Lakovnice proti Jurni vasi, a prav bi bilo, da bi vedeli, kdaj bo voda pri nas, preden plačamo položnice," je dejal. Odgovor na to vprašanje bomo poiskali po praznikih, ko bomo lahko našli sogovornike.

B. D. G.

Mojca bo lažje sedela v šoli

Novomeški lionsi so prvošolki Mojci Škrbec, ki je na invalidskem vozičku, kupili prilagojen stolček in mizo za sedenje v šoli

VELIKE BRUSNICE - Prvi razred osnovne šole Brusnice je v letošnjem šolskem letu začela obiskovati tudi simpatična in nasmejana Mojca Škrbec z Jugorja, ki se od svojih radovednih sovrstnikov loči po tem, da je vezana na invalidski voziček. Mojca je namreč kot dvojčica "B" predčasno rojena s posledično cerebralno paralizo z izrazito prizadetostjo nog, kar pomeni, da ima težjo motnjo v telesnem oz. gibalnem razvoju zaradi zgodnje možganske okvare.

Odhoda v šolo se je z bratcem dvojčkom Denisom veselila tako kot vsi otroci. In če je kdo vsaj za trenutek podvomil, ali se bo znašla v šoli, ali jo bodo otroci sprejeli medse, je danes lahko popolnoma miren. Že pred začetkom šolskega leta so šolo in njeno okolico uredili tako, da se Mojca lahko giblje po vseh šolskih prostorih. "Naša šola je idealna, saj nimamo nobenih stopnic. Vsi prostori so v enem nivoju," je povedal ravnatelj šole Jože Jazbec, ki pa je predvsem zelo vesel, da so otroci Mojco sprejeli in jo vzljubili povsem spontano. Na pomoč ji priskočijo prav vsi fantje in dekleta, sedaj pa imajo še sodelavko preko javnih del, da ji pomaga pri gibanju.

Za še boljše Mojčino počutje v šoli je s svojim darilom pripomogel tudi Lions club Novo mesto, na katerega se s prošnjo po pomoči obrnila šola. Navadna šolska klop in stol ji namreč nista omogočala normalnega sedenja in dela, zahtevala sta stalno pomoč in prenašanje. Zato so po priporočilu vodje razvojne ambulante v Zdravstvenem domu Novo mesto dr.

Dijane Majstorovič in strokovne skupine ambulante Mojci kupili prilagodljiv ergometrijski stolček za motorično prizadete otroke, ki je na kolesih in nastavljuje po višini, ter leseno mizo, nastavlljivo po višini in naklonu, z zaobljenim izrezom spredaj.

Predaje darila se je poleg Mojčinega razreda in članov Lions kluba Novo mesto s predsednikom Jernejem Klemencem udeležila tudi njena mamica Albina Škrbec. Povedala je, da je presrečna, da je Mojca prišla na šolo s takšnimi učenci in ravnateljem, ki jim zna prisluhniti. Njihova odlika je predvsem v tem, da se do Mojce obnašajo kot do sebi enake.

M. Ž.

Jaka Može izpolnil pričakovanja

STRANSKA VAS PRI SEMIČU - Druga dirka za državno prvenstvo v motokrosu, ki jo je 1. maja odlično pripravil NIX moto klub Semič v Stranski vasi, je minila v znaku mladega Novomeščana Jake Možeta. Čeprav je v kategoriji motorjev 250 ccm in Open nastopil nepremagljivi Sašo Kragelj iz Orehove vasi, so bile oči kakih tisoč ljubiteljev motokrosa uprte v najbolj množično kategorijo motorjev do 125 ccm, kjer je v obeh voznjak kraljeval Jaka Može, prijeto pa sta presenetila tudi Trebanjec Sebastijan Eder (6. mesto) in domačin Marko Špehar, ki je bil deveti. Dolenjci so imeli svoj dan. Poleg Jake Možeta sta se na prvo mesto v svojih kategorijah uvrstila še Marjan Konda in Uroš Nastran, Andrej Čuden je bil drugi, Marko Jausovec pa tretji.

S. D.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

PRI SVETEM ANTONU BLAGOSLOV KONJ - Konjerejsko društvo Suha krajina je minulo nedeljo ponovno organiziralo sprevod konj z jezdeci in konjskih vpreg k cerkvi sv. Antona v Gornjem Kotu. Udeleženci, med njimi je bil tudi župan Franc Škufca, so zjutraj odšli v sprevodu do plavža na Dvoru, od koder se je dolga kolona takih in drugačnih konj vila proti Gornjemu Kotu, kjer je bila maša in blagoslov konj. (Foto: B. D. G.)

MIZA, KI BO RASLA Z MOJCO - Denis, Mojca in Albina Škrbec (na sliki spredaj) so bili darila novomeški Lionsov, s katerim nadaljujejo eno svojih poslanstev - pomagati pomoči potrebnim, zelo veseli. (Foto: M. Žnidaršič)